

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่าน
กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล

บทคัดย่อ

ของ

วิทยา วิมลถนอม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาท ทักษะคิด และปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทักษะคิดของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลแพร่ จำนวน 264 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีนิสัยรักการอ่านมาก 66 คน และกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย 67 คน โดยวิธีการทดสอบความพร้อมการอ่าน และประเมินนิสัยรักการอ่านโดยครูประจำชั้น จากการสังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระใช้เวลาสังเกต 2 สัปดาห์ กับการสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของหรือของเล่น และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียน จำนวน 264 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาท ทักษะคิด และปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ z - test และ Chi-square

ผลจากการศึกษาพบว่า

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่มีการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีทักษะคิดในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง
2. บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ทักษะคิดในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลมีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลนั้น มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

A STUDY OF RELATIONSHIP BETWEEN THE PARENTS' ROLES AND ATTITUDE IN
READING AND THE KINDERGARTEN STUDENTS' READING HABIT

AN ABSTRACT

BY

WITAYA WIMONTANOM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1987

The purposes of this study were to compare roles, attitude and problems in parents' reading promotion of kindergarten students with high and low reading habit and to study on the relationship between the parents' roles and attitude in reading promotion with the students' reading habit

264 second year kindergarten students in Prae kindergarten school were selected as the samples for this study. 66 students with high reading habit and 67 students with low reading habit were selected by the reading readiness test, and teachers' observations the students' Literature interest in two weeks free play and their selection among books, things or toys. All of the samples' parents were to response the questionnaires about their roles, attitude and problems in reading promotion. The statistical methods employed in the analysis of data included Z - test and Chi-square.

Major findings were as follow

- 1 Most of the parents' roles and problems in reading promotion for kindergarten students were rated average but their attitude towards reading promotion were rated slightly above average.

2. The parents' roles in the reading promotion of the kindergarten students with high and low reading habit were statistically different at .01 level of significance.

3. The parents' attitude towards reading promotion of kindergarten students with high and low reading habit was statistically different at .05 level of significance.

4. The parents' problems in the reading promotion of kindergarten students with high and low reading habit statistically different at .05 level of significance.

5. The parents' roles in the reading promotion statistically were related to the students' reading habit at .01 but their attitude towards the reading promotion didn't relate with the kindergarten students' reading habit.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....
..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....
..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาอนุเคราะห์คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ที่ได้เกียรติเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม และ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประคอง สุวรรณภา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแพร่ และคณะครู-อาจารย์ โรงเรียนอนุบาลแพร่ ที่ได้อำนวยความสะดวกและความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์นพวรรณ จุลเจริญ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ อาจารย์สมpong ภูวรางกูร ที่ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า และขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2527 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอบูชาในเมตตาคุณอันหาที่เปรียบมิได้ของ คุณพ่อ - คุณแม่ ที่ล่วงลับไปแล้ว

วิทยา วิมลทนอม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	9
	ความหมายของการอ่าน	9
	ความสำคัญของการอ่าน	10
	หนังสือกับการอ่าน	11
	^๑ ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อ <u>เด็กก่อนวัยเรียน</u>	13
	การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก	14
	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน	16
	ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
	งานวิจัยในประเทศไทย	24
	งานวิจัยในต่างประเทศ	26
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า :	31
	กลุ่มตัวอย่าง	31
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	32
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34

การจัดกระทำข้อมูล	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	42
สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
5 สรุปการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	89
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	89
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	89
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	92
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	94
ข้อเสนอแนะ	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	113

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง	43
2	ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัย รักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย	44
3	อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง	45
4	อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย	46
5	คำร้อยละของบทบาทเกี่ยวกับการใช้สถานที่ในการส่งเสริมการอ่านใน ลักษณะต่าง ๆ ของผู้ปกครอง	47
6	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านโดยใช้ หนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ	51
7	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการเชิญให้บุตรหลานดูเป็น จำนวนครั้งต่อเดือน	52
8	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการพูดคำกลอนง่าย ๆ ให้ บุตรหลานฟังเป็นจำนวนครั้งต่อเดือน	53
9	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยการ จัดซื้อหรือมอบรับเป็นสมาชิก หนังสือพิมพ์ วารสารเด็ก หรือวารสาร ที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็ก	54
10	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการจัดหา และให้ของขวัญ เป็นหนังสือ หรือเกมให้แก่บุตรหลาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ	55
11	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านโดย พาบุตรหลานไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ	59

12	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการอ่านหนังสือให้บุตรหลาน ได้เห็นเพื่อเป็นตัวอย่าง	61
13	เสนอคำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความสนใจโดย กล่าวชมเชยหรือให้รางวัล เมื่อบุตรหลานอ่านหนังสือหรือดูหนังสือ .	62
14	ค่าเฉลี่ยรวม บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นรายชื่อ จากจำนวนของผู้ปกครองทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม	63
15	ค่าเฉลี่ยรวม ทักษะคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นรายชื่อ จากจำนวนของผู้ปกครองทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม	68
16	ค่าเฉลี่ยรวม ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นรายชื่อ จากจำนวนของผู้ปกครองทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม	71
17	เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทในการส่งเสริมการอ่านของ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัย รักการอ่านน้อย	74
18	เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัย รักการอ่านน้อย	79
19	เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัย รักการอ่านน้อย	83
20	ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียน ชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ..	87
21	ความถี่ของรายการเสนอแนะจากแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	88
22	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามทัศนคติในการส่งเสริมการอ่าน	114
23	คะแนนนิสัยรักการอ่าน	118

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในขณะที่วิทยาการทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นมากมาย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเพิ่มขึ้นทุกขณะ ชีวิตและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปกับความก้าวหน้าที่หมุนอยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่จะทันต่อเหตุการณ์ ทันต่อวิทยาการ หรือความคิดใหม่ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว คนที่มีประสิทธิภาพในการอ่านน้อย มักจะทำให้พลาดโอกาสที่จะเรียนรู้ในหลาย ๆ ลักษณะ การอ่านเป็นหนทางนำไปสู่แหล่งข้อมูลข่าวสารหลากหลาย การอ่านไม่ว่าจะเกิดขึ้นด้วยตนเอง ด้วยบทเรียนในสถานศึกษา จากสิ่งแวดล้อมหรือจากการสนับสนุนของผู้ปกครอง ล้วนแล้วแต่ทำให้ทัศนคติ ความคิด จริยธรรม คีลธรรม และเชาวน์ปัญญาเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี (Dallmann and others. 1978 : 4 - 5)

การอ่านถือว่าเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านได้รับรู้หรือเป็นก่อให้เกิดแห่งสรรพความรู้ทั้งหลาย การอ่านเป็นสิ่งที่จำเป็นและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน ทั้งในด้านความรู้ ความบันเทิง ผู้ที่ได้อ่านหนังสือมากย่อมได้รับความรู้มาก และถ้าได้นำความรู้ที่ได้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมแล้ว สังคมนั้นย่อมมีสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ และจะส่งผลไปให้สังคมนั้นพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว (จรัส แหวนทอง 2526 : 55) แต่ในทางตรงกันข้ามหากประเทศชาติใด มีพลเมืองที่อ่านหนังสือไม่ออกและขาดคุณภาพแล้ว ก็จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองของคนในชาตินั้นเป็นไปได้ช้ากว่าพลเมืองของประเทศอื่น และยังผลให้เกิดความล่าช้าในการพัฒนาประเทศต่อไปอีกด้วย (ทวีป อภิลิธิ 2526 : 54)

ในปัจจุบันจะเห็นว่าการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า นั้น นอกจากจะต้องอาศัยปัจจัย 4 คือ ทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผน การจัดการ และองค์ประกอบอื่น ๆ แล้ว สิ่งที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ก็คือกำลังคน และวิธีการพัฒนากำลังคนที่ดีที่สุด ก็คือ การเริ่มพัฒนาตัวบุคคลตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้เจริญงอกงาม ในด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา วิจารณ์และ

จิตใจ หรือมันจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต เป็นกำลังของชาติ เป็นหลักของสังคม (พันทิพา วงศ์ชูแก้ว 2527 : 5)

การพัฒนากำลังคนที่ดีขึ้น จะต้องมียุทธศาสตร์สำคัญ คือ "การศึกษา" ไม่ว่าประเทศไทย ไต ๆ การศึกษาเล่าเรียน อันเป็นระบบและแบบแผนนั้น จะเริ่มด้วยการพยายามให้ผู้รับ การศึกษาเล่าเรียนรู้วิธีอ่านและเขียน เพื่อจะได้มีโอกาสอ่านหนังสือหาความรู้เพิ่มเติมแก่ ตนเองได้ตลอดชีวิต และนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเอง ในด้านสติปัญญาและจิตใจ ให้สามารถ กระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้เป็นอย่างดี สิ่งหนึ่งที่ใช้วัดระดับการพัฒนาของบุคคล และสังคมได้ ก็คือความรู้หนังสือและการรู้จักใช้ประโยชน์จากหนังสืออย่างเต็มที่ (แม้นมาส ชวลิต 2526 : คำนำ) เพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษามุ่งหวังที่จะอบรมให้เด็กเป็น คนฉลาดรอบรู้ รู้จักอ่านหนังสือให้กว้างขวาง รู้จักค้นหาคำตอบ ช้อเท็จจริงจากแหล่งความรู้ ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตของตนได้ โดยที่การศึกษาในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตร วิธีการเรียนการสอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา และความสำเร็จ ทางการศึกษา มักจะเป็นผลมาจากความสามารถในการอ่าน ขอบเขตและลักษณะการอ่านอีกด้วย (ชุติมา สัจจานันท์ 2525 : 9)

การที่จะค้นคว้า เอกสาร หนังสือ ข้อมูลต่าง ๆ ได้มากขึ้น ต้องได้รับการฝึกฝน มาตั้งแต่เด็ก ๆ โดยพยายามกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกอยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้าในสิ่งที่ อยากจะรู้ได้ ซึ่งในระยะแรก ๆ จะต้องหาสิ่งที่เด็กสนใจมาเสนอ เพื่อก่อให้เกิดความ เพื่อดึงดูดใจจนมีความอยากรู้ อยากค้นคว้าตามมา ดังนั้นการฝึกฝนให้รักการอ่านหนังสือตั้งแต่ เป็นเด็ก จนมีนิสัยรักการอ่านจำเป็นต้องมีวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้แก่เด็กตั้งแต่ วัยเยาว์ และเป็นเครื่องมืออันสำคัญสำหรับตัวเด็กเมื่อเติบโตขึ้น ก็จะเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ ในการทำงานสูง (สุจินต์ พนาบุชฌิต 2528 : 4) เพราะการอ่านจะช่วยพัฒนาด้าน สติปัญญาของเด็กให้สูงขึ้น ถ้ารู้จักเลือกอ่านและอ่านอย่างถูกวิธี สามารถวินิจฉัยความถูกต้อง ของเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างฉับไว เพราะประสบการณ์จากการอ่านทำให้เป็นผู้ที่เข้าใจ สถานการณ์ที่เผชิญได้ อย่างรวดเร็วและสามารถนำมาแก้ไขเหตุการณ์ได้อย่างทันที (มาลินี นิยมเสมอ 2523 : 26)

นักการศึกษาต่างก็เห็นพ้องกันว่าประสบการณ์ครั้งแรกในการอ่านนั้น มีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวของเด็ก ความสำเร็จในการเรียน ตลอดจนทัศนคติของเด็กที่มีต่อการอ่านหนังสือ จะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาสืบไป (รัตนา ศิริพานิช 2522 : 139 - 140)

การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กนั้น เด็กจะเห็นคุณค่าของการอ่านว่าเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่ชุมชนแห่งความรู้ และคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งที่มีความหมาย เป็นกิจกรรมที่น่ารื่นรมย์ หรือนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน การประสบความล้มเหลวในการอ่าน ทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน เป็นผลทำให้เด็กหลีกเลี่ยงการอ่าน โดยที่การเรียนรู้ในยุคปัจจุบันกระทำโดยการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นความสำเร็จทางวิชาการ จึงมีความใกล้ชิดกับการอ่าน เด็กที่ประสบความความสำเร็จในการเรียนรู้สูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถสูง สำหรับเด็กที่ประสบความล้มเหลวในการเรียน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ด้อยความสามารถในการอ่าน แม้เด็กที่มีสติปัญญาสูงก็ประสบความล้มเหลวในการเรียนได้ ถ้าหากว่าไม่มีความสามารถในการอ่าน (ประเทิน มหาชนธ์ 2523 : 6,295) หรือถ้าเด็กรักการอ่านหนังสือแล้ว ก็จะมีสติปัญญาดีกว่าเด็กเรียนเก่งแต่ไม่อ่านหนังสือ ซึ่งจะไม่มีการพัฒนาสติปัญญาและพัฒนาตัวเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ 2528 : 93)

คนส่วนใหญ่มักคิดว่า หน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านเป็นหน้าที่ของโรงเรียน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ทางบ้านหรือโดยผู้ปกครองสมควรที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก ๆ ตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียนหรือวัยอนุบาล ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดก็คือ ตอนที่เริ่มจะอ่านหนังสือออก หรือตอนเริ่มเข้าโรงเรียน โดยเฉพาะเด็กอายุประมาณ 3 - 6 ขวบ เป็นเด็กที่เตรียมพร้อมที่จะสนใจทุกสิ่งทุกอย่าง (สิรินทร์ ช่างโชติ 2507 : 31) ในช่วงนี้แทนที่เราจะบอกระยะอะไรให้เด็ก เราควรเน้นความสำคัญตรงที่ทำอะไรให้เด็กสนใจ เพราะถ้าเด็กวัยนี้สนใจสิ่งใดก็จะรับเข้าไปอย่างคึกคัก และจดจำได้ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อการทำงานของสมองและการสร้างนิสัย (อัญกะ 2528 : 25) เพราะความสนใจที่แท้จริงเท่านั้นที่เป็นขบวนการให้บุคคลกระทำกิจได้นานอย่างมั่นใจจนเกิดนิสัยขึ้นมาได้ (ทวี บ่อแก้ว และอบรม สนิทบาล 2527 : 61 - 62) และความสนใจนี้เป็นยากระตุ้นที่ดีที่สุดสำหรับเด็กเพราะความสนใจเป็นตัวสร้างความมุ่งมั่น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าของมนุษย์ เด็กที่เคยฟังนิทาน

บ่อย ๆ เมื่อโตขึ้นก็จะสนใจหนังสือ ภาพ ค้นคว้ากับตัวอักษรและประโยคบนหนังสือ จนกระทั่งในที่สุดเกิดความอยากอ่านขึ้นมาเอง (อิบุกะ 2528 : 104 - 107)

การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน โดยเฉพาะเด็กในวัย 3 - 6 ขวบนี้ จะเป็นการส่งเสริมที่ได้ผลมากกว่ารอจนเข้าโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ผู้ปกครองจึงมีหน้าที่ในการอบรมหรือปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี (จริธร แหวนทอง 2526 : 55) เพราะผู้ปกครองเป็นเหมือนครูที่อยู่ในบ้าน เด็กจะยึดผู้ปกครองเป็นแบบอย่าง ผู้ปกครองจึงเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อชีวิตแรกเริ่มของเด็ก และความสำเริงของเด็กในวัยต่อมาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้ปกครอง (Hover and Hollingsworth. 1982 : 281) ถ้าผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านมากเท่าใดก็จะมีผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กมากเท่านั้น ดังจะเห็นได้ว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน มีนิสัยรักการอ่านและมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน มักจะเป็นเด็กที่รักการอ่านเช่นกัน (พูนศรี กัมภีร์ปกรณ 2526 : 76, Cohen and Rudolph. 1984 : 306 - 307)

ดังนั้นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรเริ่มตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กสามารถรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ ประเทศที่พัฒนาต่างได้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เยาวชนในชาติตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก ๆ แต่ประเทศไทยยังขาดในเรื่องนี้ ผู้ปกครองและครูอาจารย์ต่าง ๆ จะต้องช่วยกันสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในตัวเด็กให้ได้ เพื่อจะได้เป็นทักษะในการแสวงหาความรู้ต่อไปในอนาคต และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติอีกด้วย (วิเวก ปางพุดพิงศ์ 2528 : 3) เพื่อสนับสนุนเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองของเด็กในวัย 3 - 6 ขวบ ซึ่งอยู่ในวัยอนุบาลนี้ ว่ามีบทบาทและทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กอย่างไร พร้อมกับบทบาทและทัศนคตินั้นมีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของเด็กหรือไม่ โดยศึกษาจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทัศนคติในการส่งเสริมการอ่าน ปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน และสิ่งกระตุ้นนิสัยรักการอ่านของเด็กด้วย ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาท ทัศนคติ และปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ให้แก่นักเรียนชั้นอนุบาล
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาท ทัศนคติ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบบทบาท ทัศนคติ และปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ให้แก่นักเรียนชั้นอนุบาล
2. ทำให้ทราบความแตกต่างของ บทบาท ทัศนคติ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย
3. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล
4. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำผลการวิจัยเสนอแนะและเป็นแนวทาง ในความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และบรรณารักษ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ให้ตระหนักถึงบทบาทและความร่วมมือมากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนอนุบาลแพร่ อำเภอมอง จังหวัดแพร่ จำนวน 264 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยมีวิธีแบ่งดังต่อไปนี้

1.1.1 ทดสอบความพร้อมการอ่าน

1.1.2 ประเมินนิสัยรักการอ่านโดยครูประจำชั้น

1.1.3 สังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ

1.1.4 สังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของหรือ

ของเล่น

1.1.5 นำคะแนนรวมนักเรียนทุกคนที่ได้รับจาก 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4 มาจัดเรียงลำดับ จากคะแนนสูงสุด ถึงคะแนนต่ำสุด ให้ 25 % ของลำดับคะแนนสูงสุดลงมา เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากและให้ 25 % ของลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นไป เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียน ในข้อ 1.1 จำนวน 264 คน เพื่อศึกษาบทบาทและทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กเรียนชั้นอนุบาล

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังเกตนักเรียนตามข้อ 1.1 โดยใช้เวลาดังสิ้น 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม - 3 พฤศจิกายน 2529

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 นิสัยรักการอ่านของนักเรียน แบ่งเป็น

3.1.1.1 นิสัยรักการอ่านมาก

3.1.1.2 นิสัยรักการอ่านน้อย

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง

3.2.2 ทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง

3.2.3 ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่ จะเป็นเพศหญิงหรือชายก็ได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเด็กในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบ ดูแล อบรมสั่งสอนเด็ก และเป็นผู้ที่ลงนามรับเป็นผู้ปกครองเด็กในขณะที่เรียนอยู่ในชั้นอนุบาล

2. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การทำ การแสดง หรือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เล่านิทาน อ่านหนังสือให้ฟัง พาไปทัศนศึกษาที่สำคัญ ๆ เป็นต้น

3. ทักษะในการส่งเสริมการอ่าน หมายถึง ทักษะ ความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการอ่านและการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความพอใจ ความสนใจในการอ่าน หรือเบื่อหน่าย เกลียดชัง ไม่สนใจการอ่าน หรือการส่งเสริมการอ่าน ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

4. การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาสหรือแนะแนวทาง เพื่อให้เด็กสนใจ และเข้าใจเรื่องของหนังสือและการอ่านหนังสือ เพื่อปลูกฝังให้เกิดนิสัยรักการอ่าน โดยการจัดกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ เป็นต้น

5. นิสัยรักการอ่าน หมายถึง ความสนใจและการชอบอ่านหนังสือหรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่าน การใช้หนังสือเพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนังสือ ดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือหรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน เป็นต้น โดยมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอ โดยแบ่งเป็น

5.1 นิสัยรักการอ่านมาก หมายถึง มีความสนใจ ความชอบ หรือพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ซึ่งเมื่อมีการทดสอบ การประเมิน และการสังเกตแล้ว นำคะแนนรวมทั้งหมดมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดถึงคะแนนต่ำสุด ก็จะมีคะแนนอยู่ในช่วง 25 % ของคะแนนสูงสุดลงมา

5.2 นิสัยรักการอ่านน้อย หมายถึง มีความสนใจ ความชอบ หรือพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ซึ่งเมื่อมีการทดสอบ การประเมิน และการสังเกตแล้ว นำคะแนนรวมทั้งหมดมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดถึงคะแนนต่ำสุด ก็จะมีคะแนนอยู่ในช่วง 25 % ของคะแนนต่ำสุดขึ้นไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย จะมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย จะมีทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่าน^{มาก} และมีนิสัยรักการอ่านน้อย จะมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน
4. บทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ในการส่งเสริมการอ่าน มีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านควา

ความหมายของการอ่าน

ปัจจุบันได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวางมาก และมีการกล่าวถึง ความหมายของการอ่านในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ ที่มีการจัดบันทึกไว้ การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ลักษณะของการอ่านจะต้องทำความเข้าใจ ความหมายของเรื่องที่อ่าน ความหมายดังกล่าวมิใช่เกิดจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่อ่านเท่านั้น ขึ้นอยู่กับการกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอด หรือจินตนาการ ของผู้อ่านเป็นสำคัญ โดยอาศัย ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน จึงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การแปลความ การตอบสนอง การกำหนดความมุ่งหมาย และการจัดลำดับ (ประเทิน มหาพันธ์ 2523 : 17) เมื่อได้รับข่าวสารจากสิ่งตีพิมพ์ก็สามารถออกเสียงและทำความเข้าใจเรื่องราว โดยการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและจินตนาการจากผู้เขียนสู่ผู้อ่านโดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (Staffer. 1969 : 5) เพื่อรับรู้ ว่า ผู้เขียนคิดอะไร พูดอะไร สามารถทำความเข้าใจ กับสิ่งที่ตนเองอ่านได้ทั้งหมด (อุบล บุญชู 2524 : 16) จนสามารถนำความคิดนั้นไป ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้ (สุชาดา วิทยุณี 2529 : 54)

ธอร์นไคค์ (Thorndike. n.d) กล่าวว่า การอ่าน คือ การคิดที่สามารถเข้าใจ ในเรื่องที่อ่านได้ดี ย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวความคิดต่าง ๆ จาก เรื่องที่อ่าน เกิดความรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาแยกแยะ ตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็นความ คิดของตนเอง (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ 2525 : 3)

อรศรี ศรีดาราร (อรศรี ศรีดาราร 2524 : 13) ได้รวบรวมความหมายของ การอ่านจากนักการศึกษาต่างประเทศ ไว้ดังนี้

เดล (Dale.n.d) ให้ความหมายการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการ ค้นหาความหมายจากสิ่งตีพิมพ์ เป็นการเพิ่มพูน ประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านไม่ได้หมายถึง

เฉพาะการมองผ่านแต่ละประโยค หรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องเข้าใจความคิด
เรื่องนั้น ๆ ด้วย ส่วนแอดเลอร์ (Adler. n.d.) ให้ความหมายว่า การอ่านหรือกระบวนการ
ตีความหมาย หรือสร้างความเข้าใจจากตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ
มากขึ้น กระบวนการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจนี้เรียกว่า ศิลปะการอ่าน และแอโรส密斯
(Arrowsmith n.d) กล่าวว่า การอ่าน คือ ความคิดความรู้สึก หรือภาพทางจิตที่เกิดขึ้น
ในสมอง ด้วยความเข้าใจถ้อยคำที่เขียนหรือตีพิมพ์ขึ้นมา ความเข้าใจในการอ่านที่สมบูรณ์
จะเกิดขึ้นเมื่อความคิด ความรู้สึก หรือภาพทางจิตของผู้อ่าน ตรงกับผู้เขียนได้เกิดขึ้นมาก่อน
หน้าที่จะเขียนออกมาเป็นถ้อยคำ

จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว พอจะสรุปความหมายได้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการ
ซับซ้อน ซึ่งสามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและจินตนาการ ของผู้เขียนโดยผ่านการแปล
ความหมายหรือตีความหมายจากตัวอักษร เครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์
เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวนั้น ๆ และสามารถทำความเข้าใจ
ที่เกิดขึ้น ให้เป็นประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะเหตุว่า
การอ่านนอกจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาส่วนรวมที่
เกี่ยวข้องกับสังคมได้แล้ว ยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ และความเปลี่ยนแปลง
ของสังคมได้อีกด้วย ซึ่งทำให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ได้อย่างแนบเนียน ยิ่งกว่านั้น
การอ่านยังเป็นการตอบสนองความสนใจและความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นวิสัยของมนุษย์
ได้เป็นอย่างดี เป็นการขยายทรรศนะของผู้อ่านที่มีต่อ เรื่องใด เรื่องหนึ่งได้อย่างกว้างขวาง
ทั้งยังช่วยสนองความต้องการ ด้านสันตินาการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย
(ประเพณี มหาชนธิ์ 2523 : 5)

การพัฒนาประเทศให้เจริญมากยิ่งขึ้นนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับ การถ่ายทอดความรู้ที่สะสม
มาจากคนในชั่วชีวิตหนึ่ง ไปยังคนอีกชั่วชีวิตหนึ่งต่อ ๆ กันไป การอ่านนับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
สำหรับผู้ต้องเรียนรู้ว่าในโลกมนุษย์เรา มีการค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ กันไปมากน้อยเพียงใด

ในยุคที่มีการสื่อสารมวลชนที่ทันสมัย เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งจะทำให้แย่งเวลาของ
คนไปส่วนหนึ่ง แต่การอ่านก็ยังถือว่าเป็นสิ่งที่ดีกว่า ซึ่งไม่อาจนำสิ่งอื่นใดมาทดแทนได้

(สุจินต์ พนพานิชกุล 2528 : 33) และความเจริญของประเทศสามารถวัดได้ด้วยการอ่าน
หนังสือ ประเทศใดผลิตหนังสือมากและมีประชาชนรู้หนังสือ อ่านหนังสือมาก ประเทศนั้นจะ
พัฒนาไปมากในทุก ๆ ด้าน และความคิดก็จะทัดเทียมผู้อื่น (อุทัย วรสุวรรณรักษ์ 2528 :
6) เพราะการอ่านเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตัวเอง
และประเทศชาติ (พูนศรี คัมภีร์ปกรณ 2526 : 76)

ในปัจจุบันการศึกษาในทุกระดับจะต้องอาศัยการเรียนรู้จากการอ่าน เพราะนอกจาก
จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้จากตำราโดยตรงแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและความคิด
เชิงวิพากษ์วิจารณ์ รู้แนวทางที่จะค้นคว้าหาความรู้ต่อไป และที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีทรรศนะ
กว้างขวาง ไม่มีคัมภีร์อยู่กับความคิด แนวใดแนวหนึ่ง หรือเชื่อนั่นอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
ลักษณะเช่นนี้มีความสำคัญยิ่งสำหรับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนา
คนและพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง (ประเทิน มหาพันธ์ 2523 : 6 - 7) เพราะทราบใด
ที่วิทยาการต่าง ๆ ยังเจริญงอกงาม มีการค้นคว้า ค้นพบทฤษฎีความรู้ใหม่ ๆ ให้ได้เรียนรู้โดย
ไม่สิ้นสุด การศึกษาในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน ให้นักเรียนรู้จัก
ค้นคว้าหาความรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา และความสำเร็จทางการศึกษามักจะเป็นผลมาจาก
ความสามารถในการอ่าน ขอบเขตและลักษณะการอ่านอีกด้วย นอกจากนี้ การอ่านยังก่อให้เกิด
ความสนุกสนาน สร้างสรรค์จินตนาการ ขยายขอบเขต ของชีวิต เนื่องจากคน คือ ทรัพยากร
ที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติ การอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมวัฒนธรรมและ
เศรษฐกิจของประเทศ (ชุติมา สัจจามันท์ 2525 : 9)

หนังสือกับการอ่าน

การอ่านเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง
ในการอ่านหนังสือ แม้ว่าอวัยวะส่วนใหญ่ของร่างกายไม่เคลื่อนไหว หากแต่มีการเคลื่อนไหว
อย่างมากในสมอง สายตาเป็นตัวรับ ส่งไปสมอง สมองเริ่มทำงาน มีการรับความหมายแปล
ความหมาย วิเคราะห์ตีความ แล้วจึงถ่ายทอดออกมา การอ่านลักษณะนี้ถือได้ว่าเป็นการอ่าน

ที่มีคุณค่า ให้สติปัญญาเฉียบแหลม มีพลังปัญญาที่สามารถเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ถูกต้อง รวดเร็วและรู้จักแก้ปัญหาได้อย่างฉลาด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ได้จากการอ่าน เพราะหนังสือ เป็นเอกสารที่บันทึกรายละเอียดของผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง (อุทัย วรสุวรรณรักษ์ 2528 : 7)

ในขณะที่ความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว การปรับตัวของ มนุษย์ให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ย่อมเป็นไปได้ยาก สื่อสารมวลชนมีบทบาทอย่างสำคัญ ในการช่วยเผยแพร่ความรู้ วิทยาการ ข่าวสารต่าง ๆ ตลอดจนการปลูกฝังความเชื่อ ทศณคติ ค่านิยม รวมทั้งแนวการประพฤติปฏิบัติให้แก่มนุษย์ ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม หนังสือก็เป็นสื่อสาร มวลชน^๑ที่มีคุณค่ามหาศาล ในการที่จะช่วยให้สมาชิกของสังคม มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจ ผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง สามารถปรับตัว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้เพื่อถ่ายทอดความคิดและประสบการณ์ ที่ได้บันทึกไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเครื่องมือให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และที่สำคัญใช้เป็นอุปกรณ์ การศึกษา ดังนั้นหนังสือมีคุณค่ามากเพียงใดก็ยิ่งมีความสำคัญต่อการอ่านมากขึ้นเพียงนั้น เพราะ ถ้าไม่มีการอ่าน หนังสือที่ว่าอุดมไปด้วยคุณค่าก็กลายเป็นสิ่งที่ไร้ความหมาย (ประเทิน มหาจันทร์ 2523 : 1 - 3)

ด้วยเหตุที่หนังสือมีความจำเป็น และมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการอ่านหนังสือให้แตกฉาน หรืออ่านจนเป็นนิสัยนั้น มิใช่สิ่งที่จะกระทำได้ง่ายนัก จึงจำเป็นต้องมีวิธีแนะชักชวน ฝึกฝนให้ รักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านโดยเข้าใจอย่างซื่อซาบ อ่านโดยมีความคิดไตร่ตรอง รู้จักใช้ประโยชน์ อย่างเต็มที่จากการอ่านหนังสือ (แก่นมาศ ขวลิศ 2526 : คำนำ) และวิธีการที่จะส่งเสริม ให้รักการอ่านนั้น จะต้องทำต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่เด็กยังอยู่ในวัยเด็กเล็ก คือ ตั้งแต่ อายุราว 1 ขวบขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยก่อนเข้าเรียน จากนั้นก็ค่อย ๆ เพิ่มเนื้อหาสาระของเรื่องจาก หนังสือต่าง ๆ ตามวัยและความสนใจของเด็ก (สุจินต์ พนพานิชกุล 2528 : 6) เมื่อเด็ก และเยาวชนได้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้น จะได้นำเอาประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน ร่วมกันช่วยให้ ประเทศชาติและสังคม ให้พัฒนาไปสู่ความดีงามและความเจริญ ประเทศที่เจริญสามารถวัดได้ ด้วยการอ่านหนังสือ ประเทศใดผลิตหนังสือมากและมีประชาชนรู้หนังสือ อ่านหนังสือมาก ประเทศนั้น จะพัฒนาไปมากในทุก ๆ ด้าน และความคิดก็จะทัดเทียมประเทศอื่น ๆ (อุทัย วรสุวรรณรักษ์ 2528 : 7)

ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กก่อนวัยเรียน

แนวโน้มนำในการให้การศึกษาในปัจจุบัน การเรียนรู้มิใช่เป็นหน้าที่ที่รื้อบทบาทของโรงเรียน ครู อาจารย์ แต่เพียงฝ่ายเดียว โดยธรรมชาติ และทางจิตวิทยาอันแท้จริงแล้ว บิดามารดา ตลอดจนผู้ปกครองนับเป็นผู้ที่มีบทบาทอันสำคัญยิ่ง ในการให้ความรู้แก่เด็ก โดยเฉพาะในวัยต้นของชีวิต (พรนิพา สันติพงษ์ 2526 : 10)

เด็กก่อนวัยเรียนหรือเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 2 - 6 ปี เป็นเด็กที่อยู่ในวัยก่อนการศึกษาภาคบังคับ ในระดับประถมศึกษา (พวงทอง อ่อนจำรัส 2529 : 53) เป็นช่วงที่เด็กมีความคิดริเริ่ม อยากรู้ อยากเห็น และเป็นวัยที่เด็กเริ่มสังเกตพร้อมกับสนใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เด็กวัยนี้มีจินตนาการเกินความจริง ชอบเล่นบทบาทสมมติ โดยการนำเอาตนเองเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่สมมติขึ้น รวมทั้งเริ่มเลียนแบบการกระทำของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ในช่วงนี้ พ่อ แม่ และผู้ใกล้ชิด จึงควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก และเด็กในวัยนี้เป็นช่วงอายุ ที่เหมาะสมในการปลูกฝัง บุคลิกภาพ อุบิสัยใจคอ และพื้นฐานสุขภาพจิตเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อพ้นจากอายุ 6 ขวบ แล้ว เด็กจะเริ่มรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมจากโลกภายนอก อันอาจจะมีส่วนชักเกลา หรือเปลี่ยนแปลงความประพฤติหรือนิสัยของเด็กได้เป็นบางส่วน แต่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งหมด (สุรพงศ์ อำพันวงษ์ 2528 : 8)

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กวัยก่อนเรียนในด้านต่าง ๆ โดยที่การอบรมเลี้ยงดูในระยะต้นของชีวิต ควรมีพื้นฐานในการให้ความรัก ความอบอุ่น และสิ่งแวดล้อมที่จะเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กให้กว้างออกไป ซึ่งสภาพที่แวดล้อมเด็กและทัศนคติของพ่อแม่จะเข้ามามีอิทธิพลต่อลูก ซึ่งถ้าหากสภาพแวดล้อมที่เด็กประสบอยู่ทำให้เด็กมีความสุข จะมีผลทำให้เด็กเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความไว้วางใจต่อผู้อื่น ในช่วงนี้เด็กจะเลียนแบบพ่อแม่ สิ่งเสริมแรงที่เด็กได้รับจากพ่อแม่ อันได้แก่การฝึกหัดให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ จะเป็นสิ่งที่ช่วยปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กได้เป็นอย่างดี ถ้าหากพ่อแม่มีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไร ก็จะถ่ายทอดความกิดและแนวปฏิบัติให้แก่เด็ก พ่อแม่จึงเป็นตัวแทนที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง โดยการสร้างและเลือกสิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กวัยก่อนเรียน ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่สำคัญ เป็นต้นกำเนิดในการอบรม สั่งสอน เสริมสร้างบุคลิกภาพ และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามความพร้อมในแต่ละวัย

ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งผู้ให้การเรียนรู้ประสบการณ์แก่เด็กในวันนี้ได้ดีที่สุด ก็คือ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก อันได้แก่ พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองเด็กนั่นเอง (นิภา แก้วศรีงาม 2528 : 42 - 46)

เด็กหรือเยาวชนเป็นทรัพยากรอันมีค่าต่อประเทศชาติ หากครอบครัวหรือทางบ้าน หันหน้าเข้าพบปรึกษาหารือร่วมกันในการอบรมสั่งสอน ปลูกฝังทั้งด้านวิชาการ ความรู้ การเรียน การสอน ตลอดจนความประพฤติต่าง ๆ ย่อมทำให้เด็กเป็นคนดีตามที่ต้องการ ทางบ้านไม่ควร คิดว่าการอบรมสั่งสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทและ อิทธิพลต่อความเจริญเติบโตของเด็ก ต้องให้ความสนใจหล่อหลอมความรู้สึนึกคิดของเด็กให้ มากเพื่อให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในฐานะสมาชิกครอบครัว และให้เข้าใจว่า ความประพฤติของตนนั้นมีความสำคัญ เพื่อที่จะได้ก้าวไปสู่สังคมขั้นต่อไป เด็กก็จะดำเนินชีวิต อย่างมั่นใจและปรับตนเองให้เข้ากับความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ปกครองจึงสมควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรหลาน เพื่อการหล่อหลอมชีวิตในวัยเด็กให้เป็นผู้ มีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป (มานะ รัตนโกเศศ 2529 : 10)

การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก

วัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตทั้งด้านสมอง จิตใจ อารมณ์ และร่างกาย ดังนั้นวัยนี้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อจะได้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและ เป็นกำลัง ของชาติในอนาคต สำหรับการพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์และจิตใจนั้น ก็เป็นพัฒนาการ ที่สำคัญยิ่งด้านหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม ควรจะได้ช่วยกันส่งเสริมให้มาก ๆ ปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วน ช่วยส่งเสริม ก็คือการส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน และรู้จักอ่านหนังสือที่ดี ที่เหมาะสมกับ วัยและประสบการณ์ จะช่วยให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน สามารถเรียนรู้ได้อย่าง รวดเร็ว เข้าใจตัวเองและสิ่งแวดล้อมได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ช่วยให้เด็กเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ รอบรู้ ก่อให้เกิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ มีศีลธรรมจรรยา ความ ประพฤติที่เหมาะสม สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองด้วยความมั่นใจ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2528 : 31) และเมื่อเด็กจะต้องเจริญเติบโตท่ามกลางการเรียนรู้ การศึกษา และวัฒนธรรม

ประเพณีแล้ว เด็กจะต้องมีทักษะทางภาษาที่ดี มีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะรับและเข้าใจความหมาย หรือความคิดซึ่งสื่อสารด้วยตัวอักษรจากหนังสือ เอกสารหรือสื่อในรูปแบบอื่น ๆ (Frank. 1954 : 29)

ดังนั้น เด็กควรจะต้องได้รับการสนับสนุนให้สนใจหนังสือ เพื่อให้มีนิสัยรักการอ่านตั้งแต่เล็ก เพราะนิสัยในการอ่านของเด็กจะเกิดขึ้นได้ ถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยเด็ก (Lamma. 1980 : 285 - 286) โดยเฉพาะเมื่ออายุ 3 - 6 ขวบ เป็นวัยที่อยู่ในระยะที่มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับเมื่ออยู่ในวัยนี้ยังประทับใจอยู่ในความทรงจำและจะติดตัวไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ วัยนี้จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการเตรียมความพร้อมในการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน (นิศา ชูโต และกลุ่มจิตต์ พลายเวช 2527 : 70) เพราะนิสัยรักการอ่านของเด็กจะได้รับการพัฒนาในช่วงต้นของชีวิต เมื่อพ้นจากช่วงนี้ไปอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือเมื่อเรียนในระดับ 6 นั้น แบบอย่างของนิสัยการอ่านจะถูกสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว (Morrow. 1983 : 222 อ้างอิงมาจาก Bloom. 1964) และการปลูกฝังนิสัยในการอ่านตลอดชีวิตของเด็กโดยวิธีที่ดีที่สุด ก็คือการให้เด็กสนใจหนังสือและการอ่านหนังสือ ตั้งแต่อายุน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (สไตเกอร์ 2526 : 113)

ความสนใจในการอ่านของเด็กเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เด็กเคยได้รับการกระตุ้นจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจากสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้เกิดทักษะและความสนใจในการอ่าน (Harris and Smith. 1980 : 63) เด็กที่สนใจการอ่านก็จะกลายเป็นผู้ที่มีแรงเสริมภายใน และจากนั้นก็จะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านตลอดไป (Tinker. 1962 : 274) เพราะเด็กเล็กจะไม่สนใจสิ่งอื่นนอกจากสิ่งแวดล้อมตัวเด็กเท่านั้น เช่นบ้านและครอบครัวก็เป็นสิ่งแรกที่เด็กนึกถึงและมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กมาก เป็นวัยที่ตั้งคำถามและพัฒนาการด้านเหตุผล จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สร้างนิสัยเริ่มแรกได้ โดยเฉพาะนิสัยในการอ่าน (Adams. 1954 : 119) เชื่อกันว่าบางสิ่งบางอย่างที่เด็กสามารถรับได้ตั้งแต่เขาวัยแล้ว สิ่งนั้นจะติดเป็นนิสัยได้ ดังนั้นเด็กจะมีนิสัยรักการอ่านจะต้องเจริญเติบโตท่ามกลาง สังคมการอ่าน หรือครอบครัวที่มีการอ่านอยู่เสมอ มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และปลูกฝังให้เด็กชอบซึ่งกับหนังสืออยู่เสมอ (Frank. 1954 : 36) โดยการจัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้สนับสนุนและเอื้อต่อการอ่าน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยอันสำคัญที่เกี่ยวกับการอ่านของเด็กต่อไป (Mills. 1972 : 324) เพราะถือว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่าน จะพบว่าเป็นเด็กที่มีความสนใจการอ่านและเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านเช่นกัน (Dallmann and others. 1978 : 42) ดังนั้น ผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลที่สำคัญในการจัดสิ่งแวดล้อมให้สนับสนุนกับการอ่านและจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านควบคู่กันไป เพื่อที่จะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านและประสบความสำเร็จในการพัฒนาการอ่านของตนเองในอนาคต (Smith. 1963 : 524)

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

การอ่านของเด็กเริ่มเกิดขึ้นเมื่อภายหลังเด็กคลอเคลียออกมาและฟังเสียงได้ จากนั้นก็จะสังเกตภาษาเขียนที่อยู่รอบตัว เด็กจะเกิดการเรียนรู้การอ่านมากกว่าที่เกิดพฤติกรรม การอ่านแบบทันทีทันใด เด็กจะเรียนรู้การอ่านจากประสบการณ์เดิมที่เด็กได้รับ ลักษณะเด่นของเด็กที่มีนิสัยรักการอ่านเริ่มแรกนั้นจะเริ่มพัฒนามาจากวรรณกรรมเด็ก เด็กจะมีความสนุกสนานเพลิดเพลินกับ เนื้อ เรื่องจากหนังสือที่มีผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่คนใดคนหนึ่ง ได้เล่าหรือพูดให้ฟัง และตอบคำถามที่เด็กสงสัยอยู่เสมอ สภาพสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่เต็มไปด้วยหนังสือ และสมาชิกภายในครอบครัวมีสภาพการอ่านที่ดี ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กพัฒนาการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี

ในสังคมที่เห็นคุณค่าของการรู้หนังสือ ผู้ปกครองย่อมเห็นความสำคัญของการอ่านที่มีต่อเด็ก เพราะสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กประการหนึ่งนั้น มาจากพื้นฐานทางครอบครัว ที่บิดา มารดา เป็นผู้สนใจ อ่านหนังสือ รักหนังสือ มีกิจกรรมการอ่านอยู่ในบ้านเสมอ เมื่อมีหนังสือที่น่าสนใจ สมาชิกในครอบครัวก็จะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว และสามารถเข้าใจในสิ่งที่นิมิตทุกชนิดอย่างรวดเร็วกว่าผู้อ่านเมื่อมีความจำเป็นต้องอ่าน (อุบล บุญชู 2524 : 14) ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่ค่อยอ่านหนังสือนั้นเป็นผลมาจากความบกพร่องในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง (Azam. 1984 : 4) เพราะเด็กซึ่งเติบโตในแวดวงหนังสือและการอ่าน มักจะกลายเป็ฯนักอ่านหนังสือ รูปแบบการอ่านหนังสือภายในครอบครัวและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ในโลกรอบตัวเรา ครอบครัวมีส่วนช่วยวาง

รากฐานการสร้างนิสัยในการอ่าน (สไตเกอร์ 2526 : 23) ดังนั้น เด็กที่ชอบอ่านหนังสือ จะมาจากครอบครัวที่ชอบอ่านหนังสือ สภาพภายในบ้านมีการส่งเสริมที่เหมาะสมกับการอ่าน และผู้ปกครองจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี (Arburlhnot. 1969 : 3) ผู้ปกครองที่มีนิสัยรักการอ่าน มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน มีบทบาทในการสนับสนุนและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านติดตัวตลอดไป (Sullivan. 1976 : 15)

การปลูกฝังการอ่านควรจะเริ่มมาที่บ้าน เนื่องจากในช่วงก่อนที่เด็กจะเข้าเรียน เป็นช่วงเหมาะที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน เพราะเด็กจะเริ่มมีความสนใจต่อการฟังนิทาน การฟังทำนองเสนาะ คำพูดคล้องจองต่าง ๆ กิจกรรมที่ควรทำในช่วงวัยนี้ ได้แก่ การเล่านิทาน การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ซึ่งนอกจากสนองความต้องการของเด็กแล้ว ยังเป็นการสร้างความใกล้ชิดกับเด็กและช่วยให้เด็กนอนหลับง่ายด้วย เมื่อเด็กโตขึ้น ก็ควรสนับสนุนให้มีหนังสือส่วนตัว อาจซื้อหนังสือให้เป็นของขวัญหรือฝึกให้เด็กเลือกซื้อหนังสือเอง ผู้ปกครองควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก เช่นอ่านหนังสือเป็นประจำ สะสมหนังสือ มีทัศนคติที่ดีต่อหนังสือและห้องสมุด สนทนากับเด็กเกี่ยวกับหนังสือที่เขาสนใจ (พูนศรี กัมภีรภรณ์ 2526 : 76) นอกจากนั้นการจัดมุมหนังสือหรือห้องสมุดภายในบ้าน ก็เป็นสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่ง เพราะการมีหนังสือมาก ๆ ผู้ใหญ่หยิบอ่านบ่อย ๆ ย่อมเป็นตัวอย่างที่เด็กจะกระทำตามได้เป็นอย่างดี หรืออาจบอกให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังโดยอาจให้รางวัลบ้าง บอกถึงหนังสือดีที่เพิ่งจะซื้อมาหรือพูดถึงหนังสือต่าง ๆ อยู่บ่อย ๆ ถ้าในบ้านมีปู่ ย่า ตา หรือยาย เล่าวรรณคดีเก่า ๆ หรือนิทานชาดกบ้าง (นพพร เพียรพิกุล 2522 : 14) วันหยุดราชการ หรือวันพิเศษ เช่น วันเด็ก วันครู วันขึ้นปีใหม่ กวรวาเด็กไปเลือกซื้อหนังสือที่เหมาะสมความสนใจซึ่งดีกว่าที่ไปซื้อของเล่นอื่น ๆ เพราะตามธรรมดาเด็กที่เพิ่งหัดอ่านหนังสือหรือเด็กที่กำลังอ่านหนังสือออก ย่อมอยากอ่านหนังสือที่ตนเองจะอ่านได้อยู่แล้ว บางครั้งการดูเพียงรูปภาพก็เป็นสิ่งที่เด็กพอใจแล้ว บางครั้งผู้ปกครองควรเข้าไปช่วยเหลือในการอ่านบ้าง เช่น อธิบายคำที่เด็กไม่เข้าใจ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านขั้นต้นที่ได้ผลอย่างยิ่ง (มาลีนี้ นิมเสมอ 2523 : 27)

ผู้ปกครองที่สร้างบรรยากาศในการอ่านภายในบ้านได้อย่างดีนั้น จะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านได้ดีขึ้น เพราะการได้ตอบและเข้าใจอารมณ์ของเด็ก ผู้ปกครอง

ทำให้เด็กวัยอนุบาลอื่น ผู้ปกครองควรสร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับหนังสือ ตามระดับสติปัญญา และความพร้อมของเด็ก เช่น อ่านออกเสียงให้ฟัง สนทนาเรื่องที่อ่านจากหนังสือ จากรูปภาพที่ดู เป็นต้น การสร้างความสนุกสนานกับเด็กด้วยหนังสือในวัยตอนต้นนี้จะทำให้เด็กพบกับความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพในการอ่านในเวลาต่อมา เพราะเด็กจะได้รับความสุข ความอบอุ่น ความรัก ที่เติมไปด้วยคุณค่าและความรู้สึกที่ดีต่อการอ่าน (Dallmann and others. 1978 : 502) นอกจากนั้นแล้วผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ควรฟังเด็กพูด หรือพูดคุยกับเด็กในเรื่องที่เด็กสนใจ เล่นเกม ทางภาษา หรือเกมที่เกี่ยวกับคำ จำกัดการดูทีวี นำเรื่องที่อ่านจากหนังสือมาพูดคุยกัน ช่วยเลือกหนังสือให้เด็ก พาไปห้องสมุด ให้ของขวัญเป็นหนังสือ วารสารหรือเกมต่าง ๆ (Strickland. 1979 : 73) เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่านของผู้ปกครองนั้น ได้มีแนวทางในการส่งเสริมการอ่าน จากนักวิชาการได้เสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

ทิงเกอร์ และแมคคัลลอจห์ ได้เสนอแนะว่าบ้านและผู้ปกครองสามารถส่งเสริมการอ่าน ให้แก่บุตรหลานได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ผู้ปกครองที่มีทัศนคติต่อการอ่านเป็นไปในทางบวกมากเท่าใดจะเห็นคุณค่าของการอ่านและการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กเป็นอย่างดี
2. จัดเตรียมหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจไว้ที่บ้าน หรือจัดสภาพภายในบ้านให้มีวัสดุในการอ่านให้พอเพียง
3. คุยเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จากเรื่องหรือบทความที่เด็กสนใจและอยากรู้
4. เล่าเรื่องและอ่านออกเสียง จากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จากโศลก หรือกลอนสั้น ๆ ง่าย ๆ (Tinker and McCullough. 1962 : 278)

แบมเบอร์เกอร์ (Bamberger. 1975 : 33) ได้แนะนำว่า ผู้ปกครองควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กเป็นอย่างดี เพราะเด็กจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กมีความสนใจในการอ่านและรักการอ่านจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรมีบทบาทในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองจะต้องเล่าเรื่องหรืออ่านออกเสียงให้เด็กฟังโดยสม่ำเสมอ
2. ควรจัดห้องสมุดส่วนตัวของเด็กตามความเหมาะสมกับวัย ความสนใจและความต้องการของเด็ก

3. ผู้ปกครองให้เด็กรู้จักจัดสรรเงินเก็บเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือ
4. จัดเวลาหรือโปรแกรมสำหรับการอ่านกับเด็กหรือสมาชิกในครอบครัวให้เป็นประจำในช่วงใดช่วงหนึ่ง
5. ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนร่วมในการอ่านของเด็กทุกครั้ง เช่น พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กได้อ่าน

6. ผู้ปกครองจะต้องปลูกฝังให้เด็กรู้ถึงคุณค่าของการอ่าน ประโยชน์ในการอ่าน สามารถนำการอ่านมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต และการพัฒนาชีวิตในอนาคตของเด็ก

จอห์นสัน (Johnson. 1979 : 63) ได้เน้นถึงความสำคัญของบ้านในฐานะที่เป็นสถานส่งเสริมการอ่านในวัยเด็กได้เป็นอย่างดี ผู้ปกครองสามารถช่วยให้เด็กเป็นผู้ที่มีความสนใจในการอ่าน รักการอ่าน ถ้าผู้ปกครองขาดการมีส่วนร่วมในการอ่านของเด็ก จะทำให้เด็กในครอบครัวกลายเป็นเด็กที่มีสภาพการอ่านที่ด้อยกว่าเด็กอื่น ได้เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมดังนี้

1. สนับสนุนให้เด็กมีการอ่านในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แสดงความสนใจในสิ่งที่เด็กอ่าน
2. จัดหาวัสดุเกี่ยวกับการอ่าน โดยการจัดซื้อ หรือยืมจากห้องสมุดที่ใกล้บ้าน
3. พาเด็กไปที่ห้องสมุดในห้องที่ใกล้เคียง และให้เด็กมีส่วนร่วมในการยืมหนังสือ
4. มีส่วนร่วมในการอ่านกับเด็กทุกครั้งเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น อ่านเรื่องราวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร หรืออ่านคำประพันธ์ที่ง่าย ๆ ให้ฟัง เป็นต้น

จูดี้ (Judy. 1980 : 185) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านไว้ว่า ผู้ปกครองจะต้องจัดรายการเกี่ยวกับการอ่านภายในบ้านเพื่อช่วยให้เด็กได้พบกับหนังสือให้มากที่สุด โดยอาจจะจัดชั่วโมงการเล่านิทานก่อนนอน หรือมีเวลาสำหรับเล่าเรื่องให้เด็กฟังในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งตามความเหมาะสม ผู้ปกครองจะต้องรับฟัง และตอบสนองความคิดหรือคำพูดของเด็ก การได้นั่งอ่านหนังสือร่วมกับเด็กหรืออ่านให้เด็กฟังพร้อมกับพูดคุยเรื่องที่ได้อ่านร่วมกันอย่างสนุกสนานนั้นเป็นการปฏิบัติในการส่งเสริมการอ่านที่สำคัญและมีคุณค่าต่อเด็ก

วิธีการที่จะส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั้น ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านได้น้อย 6 วิธี ดังนี้

1. ควรกระตุ้นให้เด็กพูดอย่างอิสระเต็มที่เพื่อเด็กจะได้ใช้ภาษาได้คล่อง
 2. ให้ประสบการณ์เบื้องต้น ซึ่งให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และศัพท์ใหม่ ๆ แก่เด็ก
 3. อ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน โดยให้เด็กเป็นผู้เลือกเรื่องหรือโคลงกลอนเท่าที่มีเวลาจะทำได้เมื่อเด็กจำหรืออ่านได้คล่องแล้วขึ้น ควรชักจูงให้เด็กอ่านหนังสือให้ฟังเป็นครั้งคราว
 4. ช่วยเด็กหาหนังสือและเรื่องราวซึ่งกำลังเป็นที่สนใจของเด็กมาพูดหรือมาเล่าให้เด็กฟัง
 5. คอยซักถามเกี่ยวกับหนังสือที่เด็กอ่าน แต่ไม่ควรถามเพื่อทดสอบ นอกจากถามให้เด็กเกิดความคิดอ่าน
 6. เสริมสร้างเด็กให้มีความพึงพอใจและมีความเชื่อมั่นในตัวเองและให้การยกย่องเด็ก ควรแสดงให้เด็กรู้ว่ามีความเชื่อมั่นในความสามารถของเด็ก ควรระลึกว่าคนที่มีความมั่นใจตัวเอง จะกล้าซักถามและจะพยายามอ่านหนังสือใหม่ ๆ ตลอดจนกล้าทดลองสิ่งใหม่ ๆ ความเชื่อมั่นของเด็กดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดี (ลาร์ริค 2529 : 88)
- พิกุล ประเสริฐศรี ได้เสนอวิธีการที่จะเตรียมบุตรหลานสำหรับการอ่าน ในฐานะที่เป็นพ่อแม่ควรทำอย่างไรบ้างเพื่อการอ่านของเด็ก โดยเสนอแนะเป็นแนวทางที่ผู้ปกครองหรือพ่อแม่ควรได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้ (พิกุล ประเสริฐศรี 2529 : 122 - 126, 132)
1. พูดคุยกับเด็ก ผู้ปกครองควรฟังและพูดกับเด็ก ทุกเวลาและทุกสถานที่ที่มีโอกาสจะทำได้ นับว่าเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญมากของการอ่าน เพราะว่า ทั้งการอ่านและการพูดต่างก็เป็นลักษณะของการสื่อสารทั้งคู่ ความรู้จากภาษาพูดที่เด็กพัฒนามาจะค่อย ๆ แปรรูปมาเป็นพื้นฐานของความรู้ในด้านภาษาเขียน ก็จะทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะสื่อสารถ่ายทอดความคิดของตนโดยการเขียนและการอ่านต่อไป
 2. เล่นเกมกันภายในครอบครัว โดยเลือกเกมที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น เกมต่อตัวอักษร เกมผลัดกันออกข้อลัทธิ์ ต้นไม้ อาหาร ฯลฯ
 3. อ่านหนังสือให้เด็กฟัง ควรจะอ่านให้เด็กฟังทุก ๆ วัน แล้วเพิ่มเวลาในการอ่านขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึง 15 นาทีต่อวัน เด็กเล็กบางคนชอบให้พ่อแม่อ่านชื่อสิ่งของที่ตนคุ้นเคยจากหนังสือภาพ บางคนชอบที่จะฟังบทเท่กล่อมจากแม่ ดังนั้นผู้ปกครองควรใช้เวลาที่เหมาะสมกับ

ความสนใจ เช่น เวลานอนพัก หรือก่อนนอนตอนกลางคืน เป็นต้น การอ่านให้เด็กฟัง เป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านให้กับเด็ก เมื่อเด็กโตขึ้น ทัศนคติจะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเลือกหาหนังสือและวัสดุการอ่านอื่น ๆ มากขึ้น

4. ให้เด็กอ่านหนังสือเอง เด็ก ๆ ต้องการการยอมรับจากพ่อแม่ ในประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านของตน เมื่อเด็กแรกเริ่มอ่านหนังสือ เด็กอาจจะฝึกเปิดหน้าหนังสือเท่านั้นเอง ต่อมาเด็กอาจฝึกหัดอ่าน หรือพยายามอ่านจากรูปภาพ หรือจากเรื่องโดยใช้ความจำในระหว่างพลิกหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการใดต่างก็เป็นการฝึกหัดที่ดี และพฤติกรรมกรรมการอ่านเหล่านี้ควรได้รับการสนับสนุนด้วยคำชม เช่น "หนูอ่านเก่งจัง" หรือ "หนูจะอ่านให้แม่ฟังได้ไหมคะ" หรือ "แม่ชอบฟังหนูอ่านจัง"

5. ให้หนังสือเป็นของขวัญเพื่อให้เด็กจะได้สะสมเป็นห้องสมุดส่วนตัว

6. พาบุตรหลานไปห้องสมุดบ้าง โดยเฉพาะเวลาที่มีโปรแกรมพิเศษ เช่น ^{15.11.11} ชิวโมงเล่านิทาน เชิดหุ่น และสมัครให้ลูกเป็นสมาชิกห้องสมุด สนับสนุนให้ลูกได้เลือกยืมหนังสือกลับไปอ่านเอง

7. ถ้ามีเครื่องเล่นเทป ควรซื้อเทปเปล่ามา แล้วอ่านหนังสืออัดลงไปในเทป หรือซื้อเทปประกอบหนังสือ หรือเทปนิทานที่มีวางจำหน่ายตามท้องตลาด เพื่อเปิดให้บุตรหลานฟัง

8. บอกรับวารสารสำหรับเด็ก หรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็ก

9. ให้เด็กหัดเขียน เส้น หรือตัวอักษร หรือขีดเขียน วาดรูปตามอิสระของเด็ก

10. ผู้ปกครองจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการอ่านให้เด็กได้เห็นในหลาย ๆ สถานการณ์ ในหนังสือหลากหลายประเภท เพื่อแสดงให้เด็กเห็นว่า สามารถเรียนรู้ได้จากหนังสือต่าง ๆ ชนิด และแสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ชอบและสนุกสนานกับการอ่าน

11. เมื่อได้อ่านบทความหรือหนังสือที่น่าสนใจ ควรเล่าให้เด็กฟังบ้าง หรือถ้าหากไม่สามารถตอบคำถามบางอย่างของเด็กได้ ก็ควรหาคำตอบร่วมกันกับเด็กโดยใช้หนังสือที่มีอยู่ในบ้าน และเมื่อต้องการเวลาเงียบ ๆ ก็ลองบอกเด็กว่าต้องการอ่านหนังสือ แล้วอาจจะให้เด็กอ่านหนังสือร่วมกัน "

ยุติมา สัจจามันท์ ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองที่จะส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก โดยการจัดกิจกรรมต่อไปนี้

1. เล่านิทานให้เด็กฟัง นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กเล็ก หรือเด็กก่อนวัยเรียน การเล่านิทานช่วยสร้างความเพลิดเพลิน สร้างสรรค์จินตนาการ สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง เป็นศิลปะในการสืบทอด มรดกทางวรรณกรรมอันเก่าแก่ และที่สำคัญช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี
2. อ่านหนังสือให้เด็กฟังวันละ 15 นาที เด็กก่อนวัยเรียนยังอ่านหนังสือไม่ออก แต่มีความต้องการที่จะได้รับความสุขจากตัวหนังสือเหล่านั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง ที่จะสื่อความสุนทรีย์จากตัวอักษรให้แก่บุตรหลาน โดยเฉพาะเด็กอนุบาล แม้ยังอ่านหนังสือไม่ออก แต่ก็สามารถเข้าใจได้ว่าสิ่งที่เขียนหรือปรากฏเป็นตัวอักษรนั้น มีความหมายต่อตนเองยิ่งนัก ทั้ง ๆ ที่ได้ฟังจากการอ่านเท่านั้น
3. สนับสนุนให้เด็กมีหนังสือเป็นของตนเอง หรือมีหนังสือเป็นสมบัติส่วนตัว ใครก็ตามที่รักหนังสือก็ย่อมต้องการที่จะเป็นเจ้าของหนังสือ ใครก็ตามที่เป็นเจ้าของหนังสือก็ย่อมที่จะรักหนังสือนั้นด้วย พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรซื้อหนังสือให้เด็กอ่านหรือให้เป็นเจ้าของในวาระต่าง ๆ ในลักษณะของขวัญตามความเหมาะสมกับเพศ วัย ความต้องการธรรมชาติ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก เช่น สะสมหนังสือ ซื้อหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือใช้หนังสือเป็นเครื่องมือหาความรู้หรือแก้ปัญหา มีทัศนคติที่ดีต่อหนังสือ ต่อการอ่าน พูดถึงหนังสือในทางที่ดี ชี้ให้เห็นความสำคัญของหนังสือว่ามีประโยชน์มากมาย ยืมหนังสือจากห้องสมุด หรือจัดเก็บหนังสือให้เป็นระเบียบสะดวกแก่การใช้ (ยุติมา สัจจามันท์ 2525 : 10 - 11)

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ ได้เสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. หาสัตว์เลื้อยให้แก่นุทรหลาน สัตว์เลื้อยอาจเป็น แมว นก ปลา สุนัข หรือ กระต่าย สัตว์เหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน และสนใจอยากทราบเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ ที่ตนได้มีโอกาสเลี้ยงดู และเมื่อเด็กพูดถึงหรือไต่ถามเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ก็อาจอธิบายให้ฟังอย่างง่าย ๆ แนะนำชื่อชวนให้ดูรูปหรือเกี่ยวกับสัตว์นั้น ๆ จากหนังสือหรือ

นิตยสาร อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์นั้นให้เด็กฟัง การเพาะต้นไม้หรือปลูกต้นไม้ ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจและสนุก ชวนให้สนใจเช่นเดียวกับการเลี้ยงสัตว์

2. พาไปตามสถานที่ต่าง ๆ บางแห่ง เช่น พาไปเที่ยวตามสถานีรถไฟ พาไปเที่ยวชมสวนสัตว์ พาไปซื้อของด้วย การพาไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ย่อมทำให้เด็กพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ความรู้ความคึกกว้างขวางออกไป

3. ฝึกเด็กให้พูดได้อย่างคล่องแคล่ว การฝึกในเรื่องเช่นนี้อาจทำได้โดยการท่องกลอนง่าย ๆ พร้อม ๆ กัน หลายครั้งเด็กก็จะสามารถท่องได้เอง เมื่อเด็กสามารถกล่าวประโยคยาว ๆ ได้คล่อง ย่อมจะช่วยให้พูดได้คล่องแคล่วด้วย เด็กที่สามารถพูดหรือเล่าเรื่องราวได้คล่องจะสามารถอ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว

4. รายการวิทยุหรือโทรทัศน์ เช่น ข่าวโม่งนิทาน หรือละครหุ่นสำหรับเด็ก และรายการที่เป็นประโยชน์ ย่อมจะนำเรื่องแปลกชวนให้สนใจ และช่วยให้ความรู้ความคึกกว้างขวางขึ้น

5. รูปภาพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในนิตยสารก็จะช่วยได้มาก ถ้าพ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็กจะได้ชวนชี้ให้เด็กได้ดูรูปภาพสวย ๆ ซึ่งเขาเคยได้พบเห็นหรือรู้จักมาก่อน เช่น รูปสัตว์ ภาพดอกไม้ ต้นไม้ หรือผลไม้ ก็จะทำให้เด็กสนใจในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ การจัดซื้อนิตยสารที่เหมาะสมกับเด็ก เป็นบางครั้ง บางโอกาส ก็เป็นวิธีการที่ดีมากที่จะช่วยให้เด็กรักหนังสือ

6. ชักชวนให้พูดถึงเรื่องที่เคยทำไปแล้ว หรือที่เคยได้พบเห็น จะโดยวิธีตั้งคำถามให้ตอบหรืออธิบายให้ฟังก่อนแล้วให้เด็กเล่าเพิ่มเติม หรือให้เด็กช่วยกันทำสมุดภาพ ก็ช่วยให้เด็กสนใจรูปภาพหรือสิ่งพิมพ์ได้เป็นอย่างดี

7. การยอมรับและอนุญาตให้เด็กมีโอกาสนเป็นเจ้าของหนังสือเล่มที่มีเรื่องและรูปที่เด็กชอบก็เป็นสิ่งที่เขาจะภูมิใจและพอใจมาก และถ้าเขาได้มีการเก็บหนังสือของเขาเอง โดยเฉพาะ ก็จะยิ่งทำให้รู้สึกว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของเขา หรือถ้าพ่อแม่หรือผู้ปกครองจะหาหนังสือเรื่องที่เขารับชอบ เป็นของขวัญแก่ลูกหลานของท่านในบางโอกาส ก็จะเป็นของขวัญที่เขารู้สึกดีใจมาก เด็กบางคนอาจจะขอร้องขอนำหนังสือที่ตนมีอยู่ไปที่โรงเรียนเพื่ออวดเพื่อนฝูง ซึ่งก็เป็นการช่วยให้เด็กมีความภูมิใจในหนังสือที่ตนเป็นเจ้าของ และจะรู้สึกชอบหนังสือนั้นมากยิ่งขึ้น (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ 2525 : 97 - 101)

เอมอร ศรีวรรณ ได้สรุปแนวทางในการส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่านของ
ผู้ปกครอง ดังนี้

1. ร้องเพลงกล่อมเด็ก และพูดคำกลอนง่าย ๆ ให้ลูกฟัง
2. อ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ทุกวันเป็นตัวอย่างให้ลูกเห็น
3. พาลูกไปร้านขายหนังสือ และช่วยกันเลือกหนังสือสำหรับเด็กเพื่อนำมาอ่านด้วยกัน
ทั้ง ๆ ที่บ้าน
4. อ่านหนังสือให้ลูกฟัง อย่างน้อยที่สุดวันละ 15 นาที
5. เล่านิทานให้ลูกฟัง บางครั้งก็ให้ลูกเล่าให้ฟังบ้าง
6. พาลูกไปเที่ยวตามที่ต่าง ๆ เช่น สถานีดับเพลิง สถานีรถไฟ สวนผลไม้ สวนสัตว์
เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ลูก
7. เล่นเกมคำพูด เกมฟัง
8. จัดหาหนังสือให้เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจเพื่อเป็นของขวัญในโอกาส
สำคัญ ๆ
9. ให้ลูกดูโทรทัศน์รายการเด็กเพียง 2 - 3 รายการเท่านั้น
10. ไม่รบกวนลูกเมื่อเขากำลังเพลินอยู่กับการดูภาพในหนังสือ (เอมอร ศรีวรรณ

2528 : 50 - 51)

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมาน พลวิจิต (สมาน พลวิจิต 2518 : 50 - 51) ได้ทำการศึกษาบทบาทของ
ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ในการส่งเสริมการอ่าน
เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก พบว่าผู้ปกครองส่วนมากเห็นความสำคัญของการอ่าน
หนังสือ อยากให้เด็กรักการอ่าน ผู้ปกครองส่วนมากสนใจหาวิธีให้เด็กได้อ่านหนังสือ แต่ก็ไม่ได้
ใกล้ชิดกับเด็กเกี่ยวกับการอ่านมากนัก ผู้ปกครองส่งเสริมการอ่านของเก็กด้วยวิธีการขึ้นชมเมื่อ
เห็นเด็กอ่านหนังสือ สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือ และหาหนังสือให้อ่านมากกว่าวิธีอื่น ๆ ผู้ปกครอง

ทุกระดับมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านเหมือนกัน คือ ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็กและต้องยุ่งอยู่กับการประกอบอาชีพ

ส่วนอิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนั้น สหทยา ชินสมบูรณ์ ได้ศึกษากับเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตน้ำทิพย์ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า สภาพครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการอ่านของนักเรียน ตามตัวแปร คือ อาชีพ รายได้ การศึกษาของผู้ปกครอง ครอบครัวจึงมีอิทธิพลและบทบาทต่อการอ่านหรือการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ผู้ปกครองที่มีอาชีพ วิชาชีพ มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กของตนมากกว่าผู้ปกครองอาชีพค้าขาย และรับจ้าง กิจกรรมที่ผู้ปกครองส่งเสริมให้แก่เด็กของตนมากมี 5 กิจกรรมตามลำดับคือ ให้อ่านหนังสือพิมพ์ให้อ่าน ให้อ่านโดยไม่กำหนดเวลาอ่านตามช่วงเวลาที่กำหนด และเล่านิทานให้ฟัง (สหทยา ชินสมบูรณ์ 2527 : 76 - 88)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ ได้ทำการศึกษาการส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง "การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัว กับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย" โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ ๗ และต่างจังหวัดในรัศมี 80 กิโลเมตรจากกรุงเทพฯ ๗ จำนวน 1,600 คน และผู้ปกครองของนักเรียนทุกคนอีก 1,600 คน การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาว่า การส่งเสริมและควบคุมการรับสื่อของผู้ปกครองทั้งในอดีตและปัจจุบันจะเกี่ยวข้องกับนิสัยการอ่านสิ่งตีพิมพ์ของนักเรียนวัยรุ่นมากน้อยเพียงใด จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนวัยรุ่นไทยอ่านสิ่งตีพิมพ์มากขึ้นกว่าก่อน ส่วนการส่งเสริมและการควบคุมของผู้ปกครองกับการอ่านของเด็ก ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า การส่งเสริมในอดีต และการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนในปัจจุบันของผู้ปกครองเกี่ยวข้องกับนิสัยการอ่านของเด็ก โดยเฉพาะความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ของเด็ก ถ้าผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กใช้สิ่งตีพิมพ์เมื่ออายุน้อยในปริมาณมากเท่าใด เมื่อเติบโตขึ้นเด็กจะอ่านสิ่งตีพิมพ์มากขึ้นและชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มาก ผลเช่นนี้พบอย่างเด่นชัดในกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะสูง นิสัย การใช้สื่อของบุคคลมีความต่อเนื่องตั้งแต่เด็กจนเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ ครอบครัวสามารถส่งเสริมการอ่านของเด็กได้ทั้งทางตรง

และทางอ้อม และให้เด็กมีนิสัยการอ่านที่ดีได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ 2529 : 68 - 71)

งานวิจัยในต่างประเทศ

แฮนเสน (Hansen. 1969) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมการอ่านภายในบ้านว่า มีผลต่อทัศนคติในการอ่านหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีความสัมพันธ์อย่างมากกับทัศนคติในการอ่านของเด็กก็คือ บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสนับสนุนด้านการอ่านให้แก่เด็กเป็นอย่างดี และพบว่า การจัดหาหนังสือให้เด็กโดยที่เด็กไม่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะอ่านให้ฟัง ก็ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการอ่านของเด็ก (Johnson. 1979 : 11 อ้างอิงมาจาก Hansen. 1969)

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านของนักเรียนกับสภาพแวดล้อมในการอ่านภายในบ้าน ตามการรับรู้ของเด็กนักเรียนและผู้ปกครอง เคนยอน (Kenyon) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไฮสคูลชั้นปีที่ 2 ที่สุ่มโดยการแบ่งชั้น จำนวน 92 คน และผู้ปกครองของเด็กทุกคน ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านกับสภาพสิ่งแวดล้อมในการอ่านตามการรับรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอยู่ในระดับสูง กลาง ต่ำนั้น มีความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ระดับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านระดับสูงและปานกลาง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสภาพสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่เต็มไปด้วยการสนับสนุนการอ่าน สมาชิกภายในบ้านทุกคนมีส่วนสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในครอบครัวเป็นส่วนที่สนับสนุนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำได้ให้ความสนใจโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือ (Kenyon. 1979 : 1177-A - 1178-A)

ลาร์สัน (Larson. 1979 : 6532-A - 6533-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการจากผู้ปกครองและครูที่มีผลกระทบต่อ การอ่านของนักเรียนอนุบาล โดยศึกษาจากผู้ปกครองเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 112 คน ครู 19 คน จากโรงเรียนอนุบาลของเอกชนของเมืองฮันสวิลล์ รัฐอลาบามา จากการศึกษาพบว่า

1. ผู้ปกครองทั้งหมดมีความต้องการให้ครูมีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการอ่าน แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่าควรร่วมมือกัน

2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรเริ่มในระดับอนุบาล เมื่อเด็กมีความพร้อม ควรมีการสอนรูปร่างลักษณะของตัวอักษร การอ่านออกเสียง การเรียนรู้การอ่านจะต้องมีควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน ผู้ปกครองจะต้องเห็นคุณค่าของการพัฒนาความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นในการอ่านหนังสือของเด็ก โดยศึกษาจากหนังสือ หรือสื่อประเภทต่าง ๆ เพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอ่านมากกว่าครู

ธอมป์สัน (Thompson. 1981 : 1079-A - 1080-A) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาการอ่านของเด็กตามการรับรู้และความต้องการของผู้ปกครอง โดยศึกษาจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาล นักเรียนเกรด 1 เกรด 2 และ เกรด 3 จำนวน 192 คน จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองต่างรับรู้ว่ตนเองมีส่วนที่จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการอ่านยิ่งขึ้น ผู้ปกครองส่วนมากจะปฏิบัติตนโดยการฟังเด็กอ่าน มากกว่าที่จะอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง ทั้ง ๆ ที่การอ่านออกเสียงให้เด็กฟังนั้น เป็นวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาการอ่านของเด็ก ผู้ปกครองเชื่อว่าตนเองมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก แต่ก็ยังเชื่อว่ามีอิทธิพลน้อยกว่าทางโรงเรียนโดยเฉพาะครูผู้สอน นอกจากนั้นผู้ปกครองมีความต้องการข่าวสารข้อมูลที่จะช่วยในการพัฒนาการอ่านของเด็ก เพื่อที่จะได้พัฒนาการอ่านของเด็กได้ดียิ่งขึ้น

ในด้านที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของเด็กที่มีต่อการอ่านนั้น ได้มีการศึกษาโดยการวัดทัศนคติที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาแล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียน กับสภาพครอบครัวของเด็ก โดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กนักเรียนระดับเกรด 1 จำนวน 292 คน เกรด 2 จำนวน 240 คน เกรด 3 จำนวน 236 คน จาก 4 โรงเรียน การศึกษาค้นคว้านี้ได้ศึกษากับผู้ปกครองของเด็กด้วย จากการศึกษพบว่า เด็กที่อยู่ในเกรด 1 มีทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านแตกต่างกันในระดับสูงกว่าเด็กนักเรียน เกรด 3 และพบว่าตัวแปรที่เกี่ยวกับเพศ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเด็กที่มีต่อการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบในระดับที่ไม่สูงมากนัก นอกจากนั้นยังพบว่าเด็กนักเรียนหญิงมีคะแนนในด้านการอ่านเมื่อได้รับการเสริมแรงอย่างสนุกสนาน แตกต่างไปจากนักเรียนชาย แต่ในด้านการอ่านหนังสือการดูพบว่าเด็กนักเรียนชายให้ความสนใจมากกว่า

เด็กนักเรียนหญิง ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการวัดทัศนคติทุกด้าน และยังพบว่า ทัศนคติที่มีต่อการอ่านของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียน (Alexander. 1982 : 124 - A)

ส่วนเบลน (Blain. 1983 : 125 - A) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเด็กที่มีประสบการณ์ในการอ่านและไม่มีประสบการณ์ในการอ่านของเด็กก่อนวัยเรียน โดยศึกษาเปรียบเทียบจากอายุ ภูมิหลัง ความสามารถในการอ่าน ความแตกต่างของปัญหาที่เกี่ยวกับความสามารถในการอ่านและการวิเคราะห์คำศัพท์ ความแตกต่างในด้านการพัฒนาคำศัพท์ของเด็ก และศึกษาบทบาทของผู้ปกครองว่ามีการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการอ่านมากน้อยเพียงใด อะไรคือสาเหตุที่ทำให้เด็กสามารถอ่านได้ก่อนวัยเรียน ผู้วิจัยได้จำแนกเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการอ่านและไม่มีประสบการณ์ในการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบและประเมินผลเด็ก ได้กลุ่มละ 10 คน แล้วจึงสัมภาษณ์ผู้ปกครองและครูผู้สอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เด็กที่มีประสบการณ์ในการอ่าน จะมีความสนใจเรื่องราวที่มีสาระยุ่งยาก ให้ความสนใจข้อมูลข่าวสาร ชอบอ่านหนังสือที่ให้ข้อเท็จจริง พจนานุกรม สารานุกรม เด็กกลุ่มนี้จะมีความจำดีเลิศ เป็นเด็กที่สมบูรณ์ทุกด้าน ไม่เคยประสบความล้มเหลวในชีวิตมาก่อน มีความร่าเริงและปรับตัวได้ดีกว่า เด็กที่ไม่มีประสบการณ์ในการอ่าน นอกจากนั้นยังทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน การวิเคราะห์คำศัพท์ได้ในระดับคะแนนที่ดีกว่า เด็กที่ไม่มีประสบการณ์ในการอ่านมาก่อน ผู้ปกครอง ของเด็กทั้ง 2 กลุ่มมีสถานภาพทางการศึกษาดี ผู้ปกครองทั้ง 2 กลุ่มมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านไม่แตกต่างกันในบทบาทที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง พาไปห้องสมุด ให้ดูรายการโทรทัศน์การศึกษา แต่มีความแตกต่างในบทบาทที่เกี่ยวกับการพูดคุย อภิปราย สอบถามเรื่องที่อ่านจากหนังสือให้เด็กฟัง โดยที่ผู้ปกครองกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการอ่าน มีความถี่ในการปฏิบัติมากกว่าผู้ปกครองของกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการอ่านมาก่อน

มอร์โร (Morrow. 1983 : 221 - 230) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียน กับความสนใจในการอ่านของเด็กในระดับอนุบาล โดยการจำแนกเด็กที่มีความสนใจการอ่านออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จากกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียนอนุบาล 116 และศึกษาจากผู้ปกครองของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า เด็กผู้หญิงมี

ความสนใจในหนังสือมากกว่าเด็กผู้ชาย เด็กกลุ่มสูงชอบดูหนังสือมากกว่า พ่อแม่มีกฎเกณฑ์ในการดูโทรทัศน์ เด็กเป็นสมาชิกของห้องสมุด โดยที่พ่อแม่พาไปห้องสมุดมากกว่ากลุ่มต่ำ เด็กในกลุ่มสูงจะมีพ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังทุกวัน ในขณะที่พ่อแม่ของเด็กกลุ่มต่ำอ่านให้ฟังสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่านั้น และพบว่า พ่อแม่ของเด็กกลุ่มสูงมีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มักใช้เวลาว่างในการอ่านมากกว่าพ่อแม่ ในกลุ่มต่ำ ในบ้านของเด็กกลุ่มสูงจะมีจำนวนหนังสือของเด็กมากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มต่ำ

มิลเลอร์ (Miller. 1984 : 3338-A - 3339-A) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการใช้หนังสือร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและเด็กก่อนวัยเรียน โดยศึกษาจากเวลาที่ผู้ปกครองให้กับการอ่านของเด็ก ทักษะคิดของผู้ปกครองและเด็กที่มีต่อการอ่าน รูปแบบกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อเด็กและจำนวนหนังสือของเด็กในบ้าน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครอง และเด็ก จำนวน 28 คู่ ผลจากการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการอ่านของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการรับรู้คำศัพท์ ทักษะคิดของผู้ปกครองที่มีต่อการอ่าน สามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงการเรียนรู้เบื้องต้นของการอ่านและการรับรู้คำศัพท์ของเด็ก ผู้ปกครองที่มีทัศนคติในทางบวก มีผลต่อความถี่ในการปฏิบัติบทบาทและพฤติกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก พร้อมกันนั้นยังมีส่วนสนับสนุนในการกระตุ้นให้เด็กปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านได้ดี

ลี (Lee. 1985 : 2051 - A) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการของสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่สนับสนุนให้เด็กในวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน โดยศึกษาจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านที่สูงกว่าระดับคะแนนเฉลี่ยกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ย กลุ่มละ 27 คน รวม 54 คน และศึกษาจากผู้ปกครองของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มจากการศึกษาพบว่า รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ทางภาษากับโครงสร้างทางภาษาที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสูงรายงานว่า ได้อ่านหนังสือให้บุตรหลานได้ฟัง และได้จัดหาหนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่น ๆ พร้อมกับจัดกิจกรรมทางการศึกษากิจกรรมทางภาษาให้แก่เด็ก ผู้ปกครองกลุ่มนี้ยังชอบที่จะพูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้จัด ทั้งยังอ่านหนังสือในเวลาว่างและดูโทรทัศน์ไม่มากนัก ซึ่งบทบาทเหล่านี้ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่าระดับคะแนนเฉลี่ย ได้ปฏิบัติมากกว่า ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ย

นิวแมน (Neuman. 1986 : 338 - 339) ได้ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลต่อโดยตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็กนักเรียน เกรด 5 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เด็กนักเรียนเกรด 5 จำนวน 254 คน และผู้ปกครองจำนวน 84 คน จากการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนเกรด 5 มีการอ่านหนังสือในเวลาว่าง โดยเฉลี่ย 2.33 เล่มต่อเดือน เด็กผู้หญิงจะอ่านมากกว่าเด็กชาย การใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้งนั้น โดยเฉลี่ย 15 นาทีต่อวัน มักจะใช้เวลาก่อนนอนและช่วงเวลาพักผ่อนของครอบครัวเป็นช่วงเวลาว่างในการอ่านหนังสือมากที่สุด และพบว่าเด็กส่วนหนึ่งใช้เวลาในการดูโทรทัศน์โดยเฉลี่ยวันละ 3.63 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างมากกว่าการอ่านหนังสือและส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีรายได้และระดับการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการอ่านนั้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมในการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของเด็ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการตามลักษณะต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนอนุบาลแพร่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 264 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมากและกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยมีวิธีแบ่งดังต่อไปนี้
 - 1.1 ทดสอบความพร้อมการอ่าน
 - 1.2 ประเมินนิสัยรักการอ่านโดยครูประจำชั้น
 - 1.3 สังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ
 - 1.4 สังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของ หรือของเล่น
 - 1.5 นำคะแนนรวมที่นักเรียนทุกคนได้รับจาก 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 มาจัดเรียงลำดับ จากคะแนนสูงสุด ถึงคะแนนต่ำสุด ให้ 25 % ของลำดับคะแนนสูงสุกลงมา เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก จำนวน 66 คน และให้ 25 % ของลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นไป เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย จำนวน 67 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียน ในข้อ 1.1 จำนวน 264 คน เพื่อศึกษาบทบาทและทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กชั้นอนุบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบความพร้อมการอ่าน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความพร้อมการอ่านของ พรธัญญา สันติพงษ์ (พรธัญญา สันติพงษ์ 2526 : 218 - 268) ซึ่งแบบทดสอบนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ .01

2. แบบสังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตความสนใจหนังสือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

✓ 2.1 ศึกษาพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงความสนใจหนังสือ ว่ามีลักษณะอย่างไร โดยศึกษาจาก เอกสาร หนังสือ และวารสารต่าง ๆ

2.2 ศึกษาการสร้างแบบสังเกตจากหนังสือและงานวิจัย

2.3 ปรีक्षाผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ภาควิชาปฐมวัยศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกถึงความสนใจหนังสือ

2.4 สอบถามครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลแพร่ เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก

2.5 สร้างแบบสังเกต ตามตัวอย่าง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในข้อ 2.3 ตรวจสอบ

✓ 3. แบบสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของ หรือของเล่น เป็นการสังเกตและบันทึกผลจากการเลือกหยิบ ใน 3 สิ่ง คือ หนังสือ สิ่งของ ของเล่นที่เคยเล่นเป็นปกติในห้องเรียน โดยสังเกตการหยิบของเด็กตามลำดับก่อนหลัง เช่น ลำดับที่ 1 หยิบหนังสือ ลำดับที่ 2 หยิบสิ่งของ ลำดับที่ 3 หยิบของเล่น เป็นต้น

4. แบบประเมินนิสัยรักการอ่านโดยครูประจำชั้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินด้วยการศึกษาในเรื่องนิสัยรักการอ่าน จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และสร้างตามแนวของ นางเยาว์ แข่งเพ็ญแข ประภาพันธ์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมานิช (นางเยาว์ แข่งเพ็ญแข ประภาพันธ์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมานิช 2522 : 95 - 96) แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถึงความครอบคลุมของเนื้อหาในแบบประเมินที่สร้างขึ้น

5. แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาท ทักษะคิด และปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วยวิธีการดังนี้

5.1 ศึกษาเรื่องการอ่าน การส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน ทักษะคิด และปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กในวัยอนุบาล จากหนังสือ เอกสาร และบทความจากวารสาร ทั้งในและต่างประเทศ

5.2 สันทนากับผู้ปกครองที่มารับเด็กนักเรียน เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน ความถนัดในการส่งเสริม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.3 สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครอง) ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จากความถี่เป็นจำนวนครั้ง ซึ่งได้จากการปฏิบัติบทบาทนั้น ๆ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

5.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน จากสาขาบรรณารักษศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และผู้เชี่ยวชาญทางสถิติ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษา พร้อมกับพิจารณาเลือกข้อที่เห็นว่าเหมาะสม แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.5 นำแบบสอบถามทดลอง ใช้กับผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 40 คน โดยเพิ่มคำถามปลายเปิด ในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 4

5.6 นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง โดยนำแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ระหว่างกลุ่มที่ตอบได้คะแนนสูง และกลุ่มที่ตอบได้คะแนนต่ำ โดยใช้ $t - test$ ข้อใดมีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 1.75 จะตัดทิ้งไป ปรากฏว่า ได้คำถามของแบบสอบถามตอนที่ 3 จำนวน 32 ข้อ ที่เหมาะสมสามารถใช้ในการวิจัยได้

5.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2, 3, 4 โดยใช้สูตร $\alpha - Coefficient$ ปรากฏว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น 0.8694 ตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่น 0.9120 ตอนที่ 4 มีค่าความเชื่อมั่น 0.9045

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล เพื่อแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย ดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความพร้อมการอ่าน ใ้กับครูประจำชั้น ดำเนินการทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ห้อง ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง

1.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินนิสัยรักการอ่านใ้กับครูประจำชั้น ประเมินนักเรียนทุกคนในแต่ละห้อง

1.3 สังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่าน โดยจัดดำเนินการสังเกตดังนี้

1.3.1 การสังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ

1.3.1.1 ผู้วิจัยนำหนังสือเด็กที่ได้คัดเลือกแล้ว จำนวน 160 เล่ม ไปจัดมุมหนังสือไว้ในห้องเรียนทั้ง 8 ห้อง ห้องละ 20 เล่ม โดยจัดไว้ในกระบี่ผ่าซึ่งแขวนข้างฝาผนังห้องเรียนแต่ละห้อง ตามปกติ และจะเปลี่ยนเวียนหนังสือในกระบี่ผ่ากันทุกห้อง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

1.3.1.2 ก่อนดำเนินการสังเกตผู้วิจัยชี้แจงและแจ้งจุดประสงค์ในการสังเกต วิธีการสังเกต ตลอดจนการใช้แบบสังเกตใ้แก่คณะผู้สังเกต ซึ่งประกอบด้วยครูประจำชั้นของแต่ละห้อง และผู้ร่วมสังเกตอีก 1 ท่าน รวมเป็น 2 คนต่อ 1 ห้อง ใช้แบบสังเกต

ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและการสังเกตครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ประสานงานในการสังเกตด้วย ใช้เวลาสังเกตทั้งหมด 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ โดยใช้เวลาในช่วงเช้า 40 นาที ให้เป็นช่วงการเล่นอิสระ

1.3.2 การสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของหรือของเล่น

1.3.2.1 ผู้วิจัยร่วมกับครูประจำชั้นของแต่ละห้อง จัดของเล่นซึ่งมีอยู่ในห้องตามปกติ ได้แก่ บล็อกไม้ที่ใช้ต่อเล่น 5 ชิ้น ดินน้ำมัน 5 ก้อน หนังสือเด็ก 5 เล่ม จัดไว้ในห้องเรียน โดยแยกไว้ให้ห่างกันประมาณ 1 เมตร

1.3.2.2 นำนักเรียนออกนอกห้องเรียน จากนั้นจึงเรียกให้เข้ามาในห้องทีละคน แล้วให้เลือกหยิบทั้ง 3 อย่าง โดยอธิบายให้เด็กทราบว่าควรเลือกหยิบสิ่งที่ชอบมากที่สุดก่อนแล้วจึงเลือกสิ่งอื่นรองลงมา ผู้วิจัยและครูประจำชั้นใช้แบบบันทึกการสังเกตฉบับที่ก การหยิบตามลำดับ โดยใช้แบบบันทึกที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น การสังเกตดำเนินการครั้งละ 1 ห้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาท ทัศนคติและปัญหาของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ส่งให้ครูประจำชั้นฝากเด็กนักเรียนไปให้ผู้ปกครองตอบ โดยที่ผู้ปกครองไม่ทราบว่าบุตรหลานของตนอยู่ในกลุ่มใด จากนั้นก็ให้ผู้ปกครองฝากแบบสอบถามกลับคืนมากับเด็ก แล้วผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากครูประจำชั้นอีกครั้งหนึ่ง จากแบบสอบถามที่ส่งไป 264 ฉบับ ได้รับกลับมาครบทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูลเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล จัดกระทำดังต่อไปนี้

1.1 ตรวจสอบทดสอบความพร้อมการอ่านโดยให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน แล้วนำคะแนนรวมของนักเรียน เรียงลำดับจากสูงที่สุดถึงต่ำสุดไว้

1.2 นำแบบประเมินนิสัยรักการอ่านซึ่งประเมินโดยครูประจำชั้น มาตรวจให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับพฤติกรรมที่นักเรียนได้ "ทำ" จากการประเมินของครูประจำชั้น รวมคะแนนแต่ละคนไว้

1.3 รวบรวมแบบสังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ จาก
ครูประจำชั้น แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เช่น

หยุดยืนดูหนังสือหรือมุมหนังสือเฉย ๆ	ให้	1	คะแนน
หยิบหนังสือขึ้นมาดูแล้ววางลงทันที	ให้	2	คะแนน
หยิบหนังสือขึ้นมาเปิดดูหรือพลิกไปมาอย่างรวดเร็ว	ให้	3	คะแนน
หยิบหนังสือขึ้นมาพลิกดูรูปภาพอย่างตั้งใจ	ให้	4	คะแนน

ฯลฯ

1.4 ให้คะแนนแบบสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของ
หรือของเล่น โดยให้คะแนนการเลือกหนังสือเป็นอันดับแรก เท่ากับ 3 คะแนน อันดับที่สอง
เท่ากับ 2 คะแนน และเลือกเป็นอันดับที่สาม เท่ากับ 1 คะแนน

1.5 นำคะแนนรวมจากข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 มารวมกันอีกครั้งหนึ่ง
เป็นคะแนนรวมทั้งหมดของเด็กแต่ละคนที่ได้รับ จากนั้นก็นำคะแนนที่แต่ละคนได้รับมาเรียงลำดับ
จากคะแนนสูงสุด คือ 220 คะแนน และต่ำสุด 20 คะแนน แล้วให้ 25 % ของลำดับคะแนน
สูงสุดลงมา คือตั้งแต่ลำดับคะแนนที่ 220 - 98 เป็นกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมาก มีจำนวน
66 คน และให้ 25 % ของลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นไป คือตั้งแต่ลำดับคะแนน 20 - 53 เป็น
กลุ่มนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย มีจำนวน 67 คน ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในช่วงลำดับ
คะแนน 54 - 97 เป็นกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านปานกลาง มีจำนวน 131 คน

2. การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบทบาท ทักษะ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน
ของผู้ปกครองจากแบบสอบถาม จัดกระทำดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจคำตอบเพื่อนำข้อมูลมาแจกแจง
ความถี่ หากคำร้อยละ จากคำตอบของแบบสอบถาม ตอนที่ 1

2.2 ตรวจให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยให้น้ำหนักคะแนน ความถี่จากการปฏิบัติบทบาท ซึ่ง
เป็นจำนวนครั้ง หรือเป็นปริมาณของสิ่งหนึ่ง ที่ได้จัดเพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่าน มี 5 ตัวเลือก
เช่น

ตัวเลือกที่ 1	อยู่ในระดับ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ตัวเลือกที่ 2	อยู่ในระดับ	มาก	ให้	4	คะแนน
ตัวเลือกที่ 3	อยู่ในระดับ	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ตัวเลือกที่ 4	อยู่ในระดับ	น้อย	ให้	2	คะแนน
ตัวเลือกที่ 5	อยู่ในระดับ	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2.3 ตรวจสอบให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

ทัศนคติในทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ หรือ เฉย ๆ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ทัศนคติในทางลบ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ หรือ เฉย ๆ	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

2.4 ตรวจสอบให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถาม ตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาในการส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่าน โดยให้น้ำหนักคะแนนของปัญหา ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2.5 หาค่าเฉลี่ยแบบสอบถาม ตอนที่ 2, ตอนที่ 3, ตอนที่ 4 โดยกำหนด เกณฑ์เฉลี่ยดังนี้ (Best. 1970 : 204 - 208)

4.51 - 5.00	มีค่า	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มีค่า	มาก
2.51 - 3.50	มีค่า	ปานกลาง
1.51 - 2.50	มีค่า	น้อย
1.00 - 1.50	มีค่า	น้อยที่สุด

2.6 หาค่าความแปรปรวน จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2, ตอนที่ 3, ตอนที่ 4

2.7 เปรียบเทียบแบบทบาท หักคณคติ และปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยจำแนกตามตัวแปร ใช้ $z - test$

2.8 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างแบบทบาทและหักคณคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล จำแนกตามตัวแปร โดยใช้ $Chi - square$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ ใช้สูตร (Johnson and Jackson. 1953 : 88)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. หาค่าเฉลี่ยจากกลุ่มประชากร ใช้สูตร (Wapole. 1976 : 15)

$$\mu = \frac{\Sigma x}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร
 Σx แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้หาค่าความแปรปรวน (Variance) (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525 : 74)

$$s^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	s^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนผู้ปกครอง

4. สถิติหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วยวิธีวิเคราะห์รายข้อ โดยใช้
t - test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N_H, N_L	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ

5. สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้สูตร
 α - Coefficient (ลิวิน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171 - 172)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_1^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 N แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

6. สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของสมบัติ ทักษะคิด และปัญหาในการส่งเสริม
 การอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ที่มีนิสัยรักการอ่านมากและที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย
 ตามสมมติฐานข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 3 ด้วยค่าสถิติ z - test ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ
 2525 : 176)

$$z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 n_1, n_2 แทน จำนวนข้อมูลของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ตามลำดับ

7. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 ทดสอบด้วยค่าสถิติไค - สแควร์ ใช้สูตร
(ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525 : 221)

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2 แทน ค่า ไค - สแควร์

O แทน ค่าความถี่ได้จากการสังเกต

E แทน ค่าความถี่ที่คาดหวังไว้หรือความถี่ที่ได้มาจากทฤษฎี

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนของผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน	ความแปรปรวน
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ
z	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน z - distribution
χ^2	แทน	ค่าสถิติ ไค-สแควร์ Chi-square
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
2. บทบาท หัตถ์คดี และปัญหา ของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กเรียนชั้นอนุบาล
3. การเปรียบเทียบบทบาท หัตถ์คดีและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย
4. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและหัตถ์คดีของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล
5. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ได้อัก นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลแพร์ จังหวัดแพร์ ปีการศึกษา 2529 จักนวน 264 คน เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมากจะได้อัก จักนวน 66 คน กลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยจะได้อัก จักนวน 67 คน รวม 133 คน ที่เหลือเป็นกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านปานกลาง จักนวน 131 คน และให้ผู้ปกครองของนักเรียน 264 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผลจากแบบสอบถามสถานภาพของผู้ปกครองมีหลายลักษณะดังนี้

1.1 ระดับการศึกษา ผู้ปกครองทั้ง 264 คน มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ค้างแสดงไว้ในตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	จักนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา (ป.1 - ป.7) หรือเทียบเท่า	33	12.5
มัธยมศึกษา (ม.1 - ม.6) หรือเทียบเท่า	55	20.8
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรืออนุปริญญา	92	34.9
ปริญญาตรี	80	30.3
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.5
รวม	264	100.0

จากตาราง 1 แสดงว่าผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อักมีระดับการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพหรืออนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 30.3 ระดับมัธยมศึกษา มีร้อยละ 20.8 ระดับประถมศึกษา มีร้อยละ 12.5 และที่น้อยที่สุดคือระดับสูงกว่าปริญญาตรีซึ่งมีเพียงร้อยละ 1.5 เท่านั้น

ตาราง 2 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก
และมีนิสัยรักการอ่านน้อย

ระดับการศึกษา	ผู้ปกครองของ			
	นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก		นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา (ป.1-ป.7) หรือเทียบเท่า	6	9.1	13	19.4
มัธยมศึกษา (ม.1-ม.6) หรือเทียบเท่า	16	24.2	17	25.4
ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรืออนุปริญญา	18	27.3	29	43.3
ปริญญาตรี	25	37.9	7	10.4
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.5	1	1.5
รวม	66	100.0	67	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมาเป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรืออนุปริญญา ร้อยละ 27.3 ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 24.2 ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่าร้อยละ 9.1 และที่น้อยที่สุดคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 1.5

ส่วนผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรืออนุปริญญามากที่สุด ร้อยละ 43.4 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 25.4 ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 19.4 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 10.4 และที่น้อยที่สุดคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.5

1.2 อาชีพ ผู้ปกครองทั้ง 264 คน มีอาชีพต่างกัน ดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพที่ใช้วิชาชีพ (รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, หมอ ครู เป็นต้น)	185	70.1
ค้าขาย	41	15.5
รับจ้าง	25	9.5
เกษตรกรรม	13	4.9
รวม	264	100.0

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพที่ใช้วิชาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมาเป็นอาชีพค้าขาย มีร้อยละ 15.5 อาชีพรับจ้างมีร้อยละ 9.5 และที่น้อยที่สุดได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีเพียงร้อยละ 4.9

ส่วนอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่าน
น้อย แสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากและ
มีนิสัยรักการอ่านน้อย

อาชีพ	ผู้ปกครองของ			
	นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก		นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพที่ใช้วิชาชีพ	50	75.7	38	56.7
ค้าขาย	6	9.1	13	19.4
รับจ้าง	6	9.1	11	16.4
เกษตรกรรม	4	6.1	5	7.5
รวม	66	100.0	67	100.0

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก ส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพที่ใช้วิชาชีพมากที่สุดร้อยละ 75.7 รองลงมาได้แก่ อาชีพค้าขาย และรับจ้าง ร้อยละ 9.1
และที่น้อยที่สุดคืออาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 6.1 ส่วนผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่าน
น้อยนั้นส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพมากที่สุดร้อยละ 56.7 รองลงมาได้แก่ อาชีพค้าขาย
คิดเป็นร้อยละ 19.4 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 16.4 และที่น้อยที่สุดของผู้ปกครองกลุ่มนี้คือ
อาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 7.5

2. บทบาท หัตถ์คิดและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียน
ชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย

2.1 บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองทั้งหมด มีบทบาทในการ
ส่งเสริมการอ่าน แตกต่างกันในลักษณะต่าง ๆ ดังแสดงไว้ในตาราง 5 - ตาราง 14

ตาราง 5 คำร้อยละของบทบาทเกี่ยวกับการใช้นิทานในการส่งเสริมการอ่านในลักษณะต่าง ๆ
ของผู้ปกครอง

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	คำร้อยละ
1. ท่านเล่านิทานให้บุตรหลานของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 15 ครั้ง	12	4.5
11 - 15 ครั้ง	13	4.9
6 - 10 ครั้ง	53	20.1
ไม่เกิน 2 ครั้ง	151	57.2
ไม่เคยเล่าเลย	35	13.3
รวม	264	100.0
2. ท่านเล่านิทานครั้งละกี่เรื่อง		
ครั้งละ 3 เรื่องขึ้นไป	16	6.0
ครั้งละ 2 เรื่อง	47	17.8
ครั้งละ 1 เรื่อง	87	33.0
ไม่แน่นอน	81	30.7
ไม่เคยเล่าเลย	33	12.5
รวม	264	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ร้อยละ
3. ท่านใช้เวลาเท่าใดในการเล่นเกมแต่ละครั้ง		
มากกว่า 15 นาที	38	14.4
11 - 15 นาที	29	11.0
6 - 10 นาที	78	29.5
1 - 5 นาที	84	31.8
ไม่เคยมีเวลาเล่นเลย	35	13.3
รวม	264	100.0
4. ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลานของท่านฟังประมาณ กี่ครั้ง		
มากกว่า 6 ครั้ง	30	11.4
5 - 6 ครั้ง	24	9.1
3 - 4 ครั้ง	61	23.1
1 - 2 ครั้ง	108	40.9
ไม่เคยอ่านให้ฟังเลย	41	15.5
รวม	264	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ร้อยละ
5. ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลานของท่านฟังอย่างน้อย ประมาณครั้งละกี่นาที		
มากกว่า 15 นาที	31	11.7
11 - 15 นาที	34	12.9
6 - 10 นาที	77	29.2
1 - 5 นาที	84	31.8
ไม่เคยอ่านให้ฟังเลย	38	14.4
รวม	264	100.0
6. ท่านเคยเปิดเทปนิทานให้บุตรหลานของท่านฟังประมาณ เดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 6 ครั้ง	6	2.3
5 - 6 ครั้ง	9	3.4
3 - 4 ครั้ง	22	8.3
1 - 2 ครั้ง	42	15.9
ไม่เคยเปิดให้ฟังเลย	185	70.1
รวม	264	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
7. ท่านซื้อเทปนิทานไว้ให้บุตรหลานฟังที่บ้านมีทั้งหมดประมาณกี่ม้วน		
มากกว่า 9 ม้วน	2	.7
7 - 9 ม้วน	11	4.2
4 - 6 ม้วน	19	7.2
1 - 3 ม้วน	35	13.3
ไม่เคยซื้อเลย	197	74.6
รวม	264	100.0

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เล่านิทานให้บุตรหลานฟังไม่เกิน 2 ครั้ง ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 57.2 โดยเล่าให้ฟังครั้งละ 1 เรื่อง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33 และใช้เวลาในการเล่าแต่ละครั้งประมาณ 1 - 5 นาที มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.8 พร้อมกันนั้นได้อ่านหนังสือนิทานให้ฟังประมาณเดือนละ 1 - 2 ครั้ง มากที่สุดร้อยละ 40.9 และผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็ไม่เคยเปิดเทปนิทานให้เด็กฟังเลย คิดเป็นร้อยละ 70.3 เพราะผู้ปกครองส่วนมากก็ไม่เคยจัดซื้อเทปนิทานไว้ให้เด็กฟังที่บ้านเลยเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 74.6

ตาราง 6 คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านโดยใช้หนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
8. ท่านเล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือ ให้บุตรหลานฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 6 ครั้ง	33	12.5
5 - 6 ครั้ง	21	8.0
3 - 4 ครั้ง	57	21.6
1 - 2 ครั้ง	116	43.9
ไม่เคยเล่าเลย	37	14.0
รวม	264	100.0
9. ท่านเคยอธิบายหนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลาน ได้เข้าใจประมาณเดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 6 ครั้ง	62	23.5
5 - 6 ครั้ง	26	9.8
3 - 4 ครั้ง	77	29.2
1 - 2 ครั้ง	90	34.1
ไม่เคยทำเลย	9	3.4
รวม	264	100.0

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้เล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือให้บุตรหลานฟัง 1 - 2 ครั้งต่อเดือนมากที่สุดถึงร้อยละ 43.9 และได้เคยอธิบายหนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลานได้เข้าใจประมาณเดือนละ 1 - 2 ครั้ง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.1

ตาราง 7 คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการเชิพหุ่่นให้บุตรหลานดูเป็นจำนวนครั้ง
ต่อ เดือน

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
10. ท่านเคยเชิพหุ่่นให้บุตรหลานดูเป็นเรื่อง ๆ ประมาณ เดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 3 ครั้ง	-	-
3 ครั้ง	2	.7
2 ครั้ง	11	4.2
1 ครั้ง	16	6.1
ไม่เคยทำเลย	235	89.0
รวม	264	100.0

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนมากไม่เคยเชิพหุ่่นให้บุตรหลานดูเลย
คิดเป็นร้อยละ 89 รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองที่บอกว่าได้เชิพหุ่่นให้ดู 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็น
ร้อยละ 6.1 กับจำนวน 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และจำนวน 3 ครั้งต่อเดือน
คิดเป็นร้อยละ .8 ส่วนมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไปนั้นไม่มีผู้ปกครองปฏิบัติเลยในข้อนี้

ตาราง 8 คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการพูดคำกลอนง่าย ๆ ให้บุตรหลานฟัง
เป็นจำนวนครั้งต่อเดือน

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	คำร้อยละ
11. ท่านพูดคำกลอนอย่างง่าย ๆ ให้บุตรหลานฟัง เดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 6 ครั้ง	14	5.3
5 - 6 ครั้ง	17	6.4
3 - 4 ครั้ง	38	14.4
1 - 2 ครั้ง	92	34.9
ไม่เคยพูดให้ฟังเลย	103	39.0
รวม	264	100.0

จากตาราง 8 แสดงว่าผู้ปกครองไม่เคยพูดคำกลอนอย่างง่าย ๆ ให้บุตรหลานฟังเลยมากที่สุดถึงร้อยละ 39 รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองที่พูดให้ฟัง 1 - 2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 34.9 กับผู้ปกครองที่บอกว่าได้พูดให้ฟัง 3 - 4 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และบอกว่าได้พูดให้ฟัง 5 - 6 ครั้ง มีร้อยละ 6.4 ส่วนที่น้อยที่สุดคือผู้ปกครองที่พูดให้ฟังมากกว่า 6 ครั้งต่อเดือน มีเพียงร้อยละ 5.3 เท่านั้น

ตาราง 9 ค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยการจัดซื้อหรือบอกรับเป็นสมาชิก หนังสือพิมพ์ วารสารเด็ก หรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็ก

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
12. ท่านซื้อหนังสือพิมพ์หรือบอกรับเป็นสมาชิกประจำวัน ๑ เล่มกี่ฉบับ		
มากกว่า 2 ฉบับ	8	3
2 ฉบับ	26	9.8
1 ฉบับ	82	31.1
ไม่แน่นอน	120	45.5
ไม่เคยซื้อเลย	28	10.6
รวม	264	100.0
13. ท่านซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็กเดือนละกี่ฉบับ		
มากกว่า 2 ฉบับ	19	7.2
2 ฉบับ	15	5.7
1 ฉบับ	37	14.0
จำนวนไม่แน่นอน	123	46.6
ไม่เคยซื้อเลย	70	26.5
รวม	264	100.0

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้ปกครองได้จัดซื้อหนังสือพิมพ์หรือบอกรับเป็นสมาชิกในลักษณะที่ไม่แน่นอนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.5 และได้จัดซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็กในลักษณะที่ไม่แน่นอนเช่นกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 46.6

ตาราง 10 กำรร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการจัดหาและให้ของขวัญเป็นหนังสือหรือเกมให้แก่บุตรหลานเนื่องในโอกาสต่าง ๆ

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
14. ท่านเคยให้ของขวัญเป็นหนังสือ เด็กให้แก่บุตรหลานของท่านเนื่องในโอกาสอะไรบ้าง		
สอบไล่คะแนนดี	75	28.4
เนื่องในวันเกิด	63	23.9
วันขึ้นปีใหม่	16	6.1
วันเปิดเทอม	49	18.5
ไม่เคยให้เลย	61	23.1
รวม	264	100.0
15. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัยและความสนใจของเด็กเนื่องในวันเกิดให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)		
มากกว่า 6 ครั้ง	28	10.6
5 - 6 ครั้ง	23	8.7
3 - 4 ครั้ง	50	18.9
1 - 2 ครั้ง	90	34.1
ไม่เคยให้เลย	73	27.7
รวม	264	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
16. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจ ของเด็กเนื่องในวันเปิดเทอมแก่บุตรหลาน (ตั้งแต่เกิดจน ถึงปัจจุบัน)		
มากกว่า 6 ครั้ง	32	12.1
5 - 6 ครั้ง	15	5.7
3 - 4 ครั้ง	54	20.5
1 - 2 ครั้ง	111	42.0
ไม่เคยให้เลย	52	19.7
รวม	264	100.0
17. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจ ของเด็กเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิด-จนถึงปัจจุบัน)		
มากกว่า 6 ครั้ง	15	5.7
5 - 6 ครั้ง	14	5.3
3 - 4 ครั้ง	44	16.7
1 - 2 ครั้ง	89	33.7
ไม่เคยเลย	102	38.6
รวม	264	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ร้อยละ
18. นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ แล้ว ท่านเคยซื้อหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือเด็กให้แก่บุตรหลานของท่านเพียงใด		
สม่ำเสมอ	17	6.4
บ่อย ๆ	56	21.2
เป็นบางครั้ง	155	58.7
น้อยครั้ง	25	9.5
ไม่เคยเลย	11	4.2
รวม	264	100.0
19. ท่านซื้อของเล่นหรือเกมต่าง ๆ ให้บุตรหลาน ประมาณกี่อย่างต่อ 1 ปี		
มากกว่า 6 อย่าง	86	32.6
5 - 6 อย่าง	30	11.4
3 - 4 อย่าง	79	29.9
1 - 2 อย่าง	64	24.2
ไม่เคยซื้อเลย	5	1.9
รวม	264	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
20. ท่านเคยให้หนังสือหรือเกมต่าง ๆ เป็นรางวัลแก่บุตรหลานของท่านเนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ประมาณกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)		
มากกว่า 6 ครั้ง	58	22.0
5 - 6 ครั้ง	17	6.4
3 - 4 ครั้ง	72	27.5
1 - 2 ครั้ง	80	30.3
ไม่เคยเลย	37	14.0
รวม	264	100.0

จากตาราง 10 แสดงว่าบทบาทของผู้ปกครองในการจัดหาและให้ของขวัญเป็นหนังสือหรือเกมให้บุตรหลาน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่า ผู้ปกครองได้ให้ของขวัญเป็นหนังสือแก่บุตรหลานเนื่องในโอกาสสอบได้คะแนนดีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.4 และจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็ก เนื่องในวันเกิด ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน 1 - 2 ครั้ง วันเปิดเทอม 1 - 2 ครั้งเช่นกัน แต่ในวันปีใหม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยจัดหาให้เลย คิดเป็นร้อยละ 38.6 นอกจากนั้นยังให้หนังสือและเกมต่าง ๆ เป็นรางวัลในโอกาสพิเศษ 1 - 2 ครั้ง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.3 ได้จัดซื้อหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือเด็ก นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ เป็นบางครั้ง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 58.7 และผู้ปกครองได้จัดซื้อของเล่นหรือเกมต่าง ๆ ให้บุตรหลานมากกว่า 6 อย่างต่อปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.6

ตาราง 11 ค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านโดยพหุทรัพยากร
ไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
21. ท่านเคยพหุทรัพยากรของท่านไปร้านขายหนังสือ		
ประมาณเดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 6 ครั้ง	17	6.4
5 - 6 ครั้ง	12	4.6
3 - 4 ครั้ง	38	14.4
1 - 2 ครั้ง	151	57.2
ไม่เคยพาไปเลย	46	17.4
รวม	264	100.0
22. ท่านเคยพหุทรัพยากรของท่านไปเที่ยวสวนสาธารณะ		
ประมาณเดือนละกี่ครั้ง		
มากกว่า 5 ครั้ง	20	7.6
4 - 5 ครั้ง	15	5.7
2 - 3 ครั้ง	101	38.3
1 ครั้ง	116	43.9
ไม่เคยพาไปเลย	12	4.5
รวม	264	100.0

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
23. ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไปเที่ยวสวนสัตว์ เช่น ที่ช่อแฮ, เชียงใหม่, เขาดินหรือที่พาด้า		
เดือนละ 2 ครั้งขึ้นไป	14	5.3
เดือนละ 1 ครั้ง	69	26.1
มากกว่า 5 ครั้งต่อปี	30	11.4
ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี	129	48.9
ไม่เคยเลย	22	8.3
รวม	264	100.0
24. ท่านเคยพาบุตรหลานเข้าไปในห้องสมุดประชาชนหรือที่อื่น ๆ ประมาณกี่ครั้ง		
มากกว่า 2 ครั้งต่อเดือน	8	3.0
1 - 2 ครั้งต่อเดือน	40	15.2
1 - 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง	35	13.2
4 - 6 เดือนต่อ 1 ครั้ง	24	9.1
ไม่เคยพาไปเลย	157	59.5
รวม	264	100.0

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้ปกครองได้มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านโดยการพาบุตรหลานไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้พาไปร้านขายหนังสือ เดือนละ 1 - 2 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.2 พาไปสวนสาธารณะเพียงเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.6 และพาไปเที่ยวสวนสัตว์ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 48.9 แต่ไม่เคยพาไปห้องสมุดประชาชนเลย คิดเป็นร้อยละ 59.5

ตาราง 12 ค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการอ่านหนังสือให้บุตรหลานได้เห็น
เพื่อเป็นตัวอย่าง

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
25. ท่านเคยอ่านหนังสือให้บุตรหลานของท่านเห็นเพียงใด		
สม่ำเสมอ	69	26.1
บ่อย ๆ	95	36.0
เป็นบางครั้ง	84	31.8
น้อยครั้ง	12	4.6
ไม่เคยเลย	4	1.5
รวม	264	100.0

จากตาราง 12 แสดงว่าผู้ปกครองมักจะอ่านหนังสือเป็นตัวอย่างให้เด็กเห็นบ่อย ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองที่อ่านให้เห็นเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.8 กับผู้ปกครองที่อ่านให้เห็นสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 26.1 และผู้ปกครองที่อ่านให้เห็นน้อยครั้งคิดเป็นร้อยละ 4.6 มีผู้ปกครองส่วนน้อยที่สุดที่บอกว่า ไม่เคยอ่านให้บุตรหลานเห็นเลย คิดเป็นร้อยละ 1.5 เท่านั้น

ตาราง 13 เสนอค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความสนใจโดยกล่าวชมเชยหรือให้รางวัล เมื่อบุตรหลานอ่านหนังสือหรือดูหนังสือ

บทบาทของผู้ปกครอง	ความถี่	ค่าร้อยละ
26. เมื่อบุตรหลานของท่านอ่านหนังสือหรือดูหนังสือภาพ ท่านให้ความสนใจ โดยกล่าวชมเชยหรือให้รางวัล แก่เด็กอย่างไรบ้าง		
สม่ำเสมอ	53	20.1
บ่อย ๆ	63	23.9
เป็นบางครั้ง	122	46.2
น้อยครั้ง	16	6.0
ไม่เคยเลย	10	3.8
รวม	264	100.0

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้ปกครองให้ความสนใจโดยกล่าวชมเชยหรือให้รางวัลเมื่อบุตรหลานอ่านหนังสือหรือดูหนังสือ โดยปฏิบัติเป็นบางครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองที่ได้ปฏิบัติบ่อย ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.9 กับผู้ปกครองที่ได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 20.1 มีผู้ปกครองบอกว่าได้ปฏิบัติน้อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.1 และบอกว่าไม่เคยปฏิบัติเลย มีเพียงร้อยละ 3.8 เท่านั้น

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยรวม บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นรายชื่อ จาก
จำนวนของผู้ปกครองทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	$\bar{x}$	S.D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
1.	ท่านเล่านิทานให้บุตรหลานของท่านฟัง ประมาณเดือนละกี่ครั้ง	2.303	0.851	น้อย
2.	ท่านเล่านิทานครั้งละกี่เรื่อง	2.742	1.165	ปานกลาง
3.	ท่านใช้เวลาเท่าใดในการเล่านิทาน แต่ละครั้ง	2.814	1.505	ปานกลาง
4.	ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลาน ของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	2.598	1.420	ปานกลาง
5.	ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลาน ของท่านฟังอย่างน้อยประมาณ ครั้งละกี่นาที	2.758	1.439	ปานกลาง
6.	ท่านเคยเปิดเทปนิทานให้บุตรหลาน ของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	1.519	0.897	น้อย
7.	ท่านเล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ ได้อ่านจากหนังสือให้บุตรหลานฟัง ประมาณเดือนละกี่ครั้ง	2.610	1.433	ปานกลาง
8.	ท่านพูดคำกลอนอย่างง่าย ๆ ให้ บุตรหลานฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	2.042	1.272	น้อย
9.	ท่านเคยเชิควินให้บุตรหลานดูเป็น เรื่อง ๆ ประมาณเดือนละกี่ครั้ง	1.167	0.269	น้อยที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	$\bar{x}$	S. D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
10.	ท่านซื้อเพนินทานไว้ให้บุตรหลานฟัง ที่บ้านมีทั้งหมดประมาณกี่ม้วน	1.432	0.733	น้อยที่สุด
11.	ท่านซื้อหนังสือพิมพ์หรือบอกรับ เป็น สมาชิกประจำวัน ๑ เล่มกี่ฉบับ	2.492	0.844	น้อย
12.	ท่านซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มี ภาคพิเศษสำหรับเด็กเดือนละกี่ฉบับ	2.205	1.243	น้อย
13.	ท่านซื้อของเล่นหรือเกมต่าง ๆ ให้ บุตรหลานประมาณกี่อย่างต่อ 1 ปี	3.485	1.505	ปานกลาง
14.	ท่านเคยอธิบายหนังสือรูปภาพหรือ รูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลานได้ เข้าใจประมาณเดือนละกี่ครั้ง	3.159	1.496	ปานกลาง
15.	ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไป ร้านขายหนังสือประมาณเดือนละ กี่ครั้ง	2.254	1.019	น้อย
16.	ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไป เที่ยวสวนสาธารณะประมาณ เดือนละกี่ครั้ง	2.678	0.881	ปานกลาง
17.	ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไปเที่ยว สวนสัตว์ (เช่น ที่เชียงใหม่, เขาหินหรือที่พาด้า)	2.712	1.217	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
18.	ท่านเคยพาบุตรหลานเข้าไปในห้องสมุด ประชาชนหรือที่อื่น ๆ ประมาณกี่ครั้ง	1.932	1.608	น้อย
19.	ท่านเคยให้ของขวัญเป็นหนังสือเด็ก ให้แก่บุตรหลานของท่านเนื่องใน โอกาสอะไรบ้าง	3.159	2.469	ปานกลาง
20.	ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจ เนื่องในวันเกิดให้แก่ บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิด จนปัจจุบัน)	2.405	1.611	น้อย
21.	ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็ก เนื่องในวัน ขึ้นปีใหม่ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)	2.057	1.278	น้อย
22.	ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็กเนื่องในวัน เปิดเทอมให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงปัจจุบัน)	2.485	1.490	น้อย
23.	ท่านเคยให้หนังสือหรือเกมต่าง ๆ เป็น รางวัลแก่บุตรหลานของท่านเนื่องใน โอกาสพิเศษต่าง ๆ ประมาณกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)	2.920	1.807	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	$\bar{x}$	S. D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
24.	ท่านเคยอ่านหนังสือให้บุตรหลานของท่านเห็นเพียงใด	3.807	0.864	มาก
25.	เมื่อบุตรหลานของท่านอ่านหนังสือหรือดูหนังสือภาพ ท่านให้ความสนใจโดยการกล่าวชมเชย หรือให้รางวัลแก่เด็กอย่างไรบ้าง	3.504	1.004	มาก
26.	นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ แล้ว ท่านเคยซื้อหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือเด็กให้แก่บุตรหลานของท่านเพียงใด	3.163	0.707	ปานกลาง
รวม		2.554	0.334	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่าผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับปานกลาง (2.554) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของบทบาทเป็นรายข้อแล้ว พบว่า บทบาทที่ผู้ปกครองปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ได้อ่านหนังสือให้บุตรหลานได้เห็น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.807 และได้กล่าวชมเชยหรือให้รางวัล เมื่อเด็กอ่านหนังสือหรือดูหนังสือภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.504 ส่วนบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การซื้อของเล่นหรือเกมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก การซื้อหนังสือการ์ตูน หรือหนังสือเด็กให้ นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ อธิบายหนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลานได้เข้าใจ ให้ของขวัญเป็นหนังสือเด็ก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ให้หนังสือหรือเกมต่าง ๆ เป็นรางวัลเนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เป็นจำนวนครั้ง การเล่านิทานและใช้เวลาในการเล่า การอ่านหนังสือนิทาน

และการใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้ง การพาไปเที่ยวสวนสัตว์ต่าง ๆ สวนสาธารณะ การเล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือ

บทบาทที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การซื้อหนังสือพิมพ์หรือการบอกรับเป็นสมาชิกประจำวัน จัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็กเนื่องในวันเปิดเทอม วันเกิด วันขึ้นปีใหม่ พาไปร้านขายหนังสือ จัดซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาพพิเศษสำหรับเด็ก เล่านิทานและเปิดเทปนิทานกับพุดก่ากลอนอย่างง่าย ๆ ให้เด็กฟัง พาไปเข้าห้องสมุดประชาชนหรือที่อื่น ๆ

บทบาทที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การซื้อเทปไว้ให้บุตรหลานฟังที่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 1.432 และการเช็ดหูให้บุตรหลานดูเป็นเรื่อง ๆ มีค่าเฉลี่ย 1.167

2.2 ทักษะในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองทั้งหมด มีทัศนคติในการอ่านแตกต่างกัน ดังได้แสดงไว้ในตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยรวม ทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นรายชื่อจากจำนวนผู้ปกครองทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับของคะแนนเฉลี่ย
1.	การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้	4.807	0.712	มากที่สุด
2.	การอ่านทำให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์	4.633	0.233	มากที่สุด
3.	ทำให้ติดตามข่าวได้อย่างรวดเร็ว	4.655	0.280	มากที่สุด
4.	ทำให้เฉลียวฉลาดทันคน	4.633	0.309	มากที่สุด
5.	ทำให้รู้จักคิดและไตร่ตรองอย่างรอบคอบ	4.519	0.289	มากที่สุด
6.	ทำให้รู้จักปรับปรุงตนเอง	4.519	0.289	มากที่สุด
7.	การอ่านมีไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้นมิได้มีเพื่อความเพลิดเพลินเลย	3.830	1.412	มาก
8.	การอ่านช่วยตอบปัญหาต่าง ๆ ได้	4.273	0.397	มาก
9.	ค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม	3.989	0.506	มาก
10.	หนังสือเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย	4.295	0.407	มาก
11.	การอ่านหนังสือไม่ให้ประโยชน์อันใดเลย	4.606	0.354	มากที่สุด
12.	การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลาว่างที่ดี	4.409	0.478	มาก
13.	การอ่านทำให้เสียเวลา	4.337	0.536	มาก
14.	การอ่านหนังสือทำให้รอบรู้	4.455	0.416	มาก
15.	การให้ยืมหนังสือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่น่ารำคาญ	3.795	0.764	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
16.	หนังสือทุกประเภทหาจนน่าเบื่อ	3.777	0.691	มาก
17.	ใน 1 วัน ควรอ่านหนังสือพิมพ์อย่างน้อย วันละ 1 ฉบับ	4.174	0.631	มาก
18.	การอ่านโดยทั่วไปไม่ทำให้รู้อะไรเพิ่มขึ้น เลย	4.231	0.619	มาก
19.	มีหนังสือดี ๆ อีกมากที่ควรอ่าน	4.360	0.315	มาก
20.	อ่านหนังสือดีกว่าไม่ทำอะไรเลย	4.307	0.442	มาก
21.	หนังสือเป็นของขวิญที่ดี	4.144	0.367	มาก
22.	เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพื่อให้สอบได้ คะแนนดี ๆ เท่านั้น	2.473	1.148	น้อย
23.	การอ่านหนังสือมีความสำคัญต่อเด็กมาก	4.428	0.367	มาก
24.	ผู้ปกครองควรเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับ การอ่านหนังสือให้แก่เด็ก	4.447	0.311	มาก
25.	เด็กควรได้รับการส่งเสริมและปลูกฝัง ให้รักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์	4.617	0.306	มากที่สุด
26.	ควรกระตุ้นให้เด็กสนใจการอ่านตั้งแต่ วัยเยาว์	4.424	0.504	มาก
27.	ยังไม่จำเป็นต้องปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้กับเด็ก	4.170	0.629	มาก
28.	เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพียง อย่างเดียว	4.308	0.592	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S. D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
29.	ส่งเสริมให้เด็กทำอย่างอื่น เช่น เล่นดนตรีหรือเล่นกีฬา ดีกว่าส่งเสริมการอ่าน	3.561	0.840	มาก
30.	การเล่านิทานเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเด็ก	4.159	0.347	มาก
31.	หนังสือมีส่วนช่วยพัฒนาสมองเด็ก	4.402	0.317	มาก
32.	ผู้ปกครองไม่ควรซื้อหนังสือการ์ตูนให้เด็กอ่าน	3.894	0.582	มาก
รวม		4.231	0.089	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่าผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านในทางบวก ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.231 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ทัศนคติของผู้ปกครองอยู่ในระดับมากที่สุดมีถึง 8 ข้อ คือ การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.807 รองลงมา ได้แก่ การอ่านทำให้ติดตามข่าวได้อย่างรวดเร็ว การอ่านทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอ่านทำให้เฉลียวฉลาดทันคน เด็กควรได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์ การอ่านหนังสือไม่ให้เป็นประโยชน์ใดเลย การอ่านทำให้รู้จักคิดและไตร่ตรองอย่างรอบคอบ การอ่านทำให้รู้จักปรับปรุงตนเอง และมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่ผู้ปกครองมีทัศนคติอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.473 โดยที่ผู้ปกครองส่วนหนึ่งเห็นด้วยว่า เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพื่อให้อ่านได้คะแนนดี ๆ เท่านั้น

2.3 ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองทั้งหมด ซึ่งมีปัญหาแตกต่างกัน
ดังแสดงไว้ในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยรวม ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน เป็นรายชื่อ จากจำนวน
ของผู้ปกครองทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ปัญหาของผู้ปกครอง	$\bar{x}$	S.D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
1.	ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก	2.826	1.209	ปานกลาง
2.	รายได้ของครอบครัวน้อย	2.841	0.393	ปานกลาง
3.	ไม่มีเงิน	2.746	0.646	ปานกลาง
4.	ไม่รู้วิธีที่จะทำให้เด็กรักหนังสือ	2.542	1.002	ปานกลาง
5.	สุขภาพร่างกายไม่ดี	2.027	0.832	น้อย
6.	หนังสือเด็กมีราคาแพง	2.777	1.018	ปานกลาง
7.	ไม่มีเวลาเล่นให้เด็กฟัง	2.939	0.970	ปานกลาง
8.	ไม่มีอุปกรณ์ในการส่งเสริมการอ่าน	2.977	0.980	ปานกลาง
9.	ขาดความชำนาญในการเล่น	2.814	1.133	ปานกลาง
10.	เล่นไม่เป็น	2.394	1.236	ปานกลาง
11.	ไม่มีหนังสือนิทานสำหรับเด็ก	2.606	1.069	ปานกลาง
12.	ที่พักไม่เหมาะสมกับการส่งเสริม การอ่าน	2.106	0.886	น้อย
13.	มีธุรกิจมาก	2.913	0.825	ปานกลาง
14.	ร้านหนังสืออยู่ไกล	2.839	1.399	ปานกลาง
15.	ไม่รู้จักที่ตั้งของร้านขายหนังสือ	1.674	0.745	น้อย
16.	จัดหาหนังสือถูกใจไม่ได้เพราะหนังสือ เด็กมีขายน้อย	2.538	1.078	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S. D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
17.	เลือกหนังสือให้เหมาะสมกับเด็กไม่ถูก	2.364	0.947	น้อย
18.	ไม่อยากให้เด็กอ่านหนังสือ	1.481	0.524	น้อยที่สุด
19.	ไม่ชอบอ่านหนังสือให้เด็กฟัง	1.977	0.730	น้อย
20.	ไม่ชอบพูดคุยกับลูกหรือกับบุตรหลาน	1.523	0.600	น้อย
21.	ไม่รู้ว่าจะเล่านิทานเรื่องอะไรดี	2.451	1.093	น้อย
22.	ไม่รู้ว่าเด็กชอบนิทานประเภทใด	2.356	0.907	น้อย
23.	ไม่มีเวลาเลือกซื้อหนังสือนิทาน	2.621	0.989	ปานกลาง
24.	ไม่อยากให้ลูกฟังนิทานเพราะลูกจะ คิดทำให้ต้องเล่าให้ฟังบ่อย ๆ	2.304	0.976	น้อย
25.	กลัวลูกติดหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือ นิทานจนไม่ชอบอ่านหนังสือเรียน	2.367	1.336	น้อย
26.	ไม่มีเทปนิทานเพราะเทปนิทานมี ราคาแพง	3.197	1.414	ปานกลาง
27.	ไม่มีเครื่องเล่นเทปเพื่อจะเปิดเทป นิทาน	2.095	1.744	น้อย
28.	เด็กไม่สนใจหนังสือ	2.307	0.936	น้อย
29.	เด็กไม่สนใจกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่จัดให้	2.318	0.940	น้อย
30.	ไม่รู้ว่าห้องสมุดประชาชนมีบริการ สำหรับเด็ก	2.227	1.309	น้อย
31.	ไม่มีวารสารที่เหมาะสมกับเด็ก	2.723	1.258	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S. D.	ค่าระดับของ คะแนนเฉลี่ย
32.	ไม่รู้ว่าวารสารฉบับใดมีภาคพิเศษ สำหรับเด็ก	2.754	1.373	ปานกลาง
33.	ไม่มีหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสมกับเด็ก	3.167	1.364	ปานกลาง
34.	ไม่รู้ว่าหนังสือพิมพ์ฉบับใดมีภาคพิเศษ สำหรับเด็ก	2.886	1.341	ปานกลาง
35.	ไม่มีรายการส่งเสริมการอ่านทาง วิทยุ-โทรทัศน์	3.102	1.651	ปานกลาง
36.	ไม่ทราบว่ามีการส่งเสริม การอ่านสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ อะไรบ้าง	3.223	1.307	ปานกลาง
37.	เด็กชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ	3.580	1.226	มาก
รวม		2.549	0.225	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่าผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน
ให้แก่บุตรหลาน โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.549 แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว
พบว่า ผู้ปกครองมีปัญหาเกี่ยวกับเด็กชอบดูโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือ โดยมีปัญหาอยู่ใน
ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.580 และเป็นปัญหาเพียงข้อเดียวที่ผู้ปกครองประสบในระดับมาก ส่วน
ข้อที่เป็นปัญหากับผู้ปกครองน้อยที่สุดคือ ไม่อยากให้เด็กอ่านหนังสือ ค่าเฉลี่ย 1.421

3. การเปรียบเทียบบทบาท ทัศนคติและปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง
นักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริม
การอ่านแก่นักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย ดังแสดงไว้ใน
ตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง
นักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ท่านเล่านิทานให้บุตรหลานของท่าน ฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	2.6818	1.010	2.0746	0.586	4.23 ^{**}
2.	ท่านเล่านิทานครั้งละกี่เรื่อง	3.0455	1.073	2.6866	0.972	2.02 [*]
3.	ท่านใช้เวลาเท่าใดในการ เล่านิทานแต่ละครั้ง	3.4697	1.255	2.4179	1.032	5.28 ^{**}
4.	ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลาน ของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	3.0909	1.286	2.2090	0.993	4.42 ^{**}
5.	ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลาน ของท่านฟังอย่างน้อยประมาณ ครั้งละกี่นาที	3.2576	1.194	2.4030	1.102	4.29 ^{**}
6.	ท่านเคยเปิดเทปนิทานให้บุตรหลาน ของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	1.9394	1.251	1.1940	0.398	4.61 ^{**}

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		z
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
7.	ท่านเล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือให้บุตรหลานฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	3.1212	1.353	2.1642	0.898	4.80**
8.	ท่านพูดถกสนอย่างง่าย ๆ ให้บุตรฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง	2.5606	1.314	1.6716	0.842	4.64**
9.	ท่านเคยเชิควินให้บุตรหลานดูเป็นเรื่อง ๆ ประมาณเดือนละกี่ครั้ง	1.3333	0.730	1.0896	0.336	2.47*
10.	ท่านซื้อเทปนิทานไว้ให้บุตรหลานฟังที่บ้านมีทั้งหมดประมาณกี่ม้วน	1.9242	1.207	1.1045	0.308	5.35*
11.	ท่านซื้อหนังสือพิมพ์หรือบอกรับเป็นสมาชิกประจำวัน ๆ ละกี่ฉบับ	2.7424	0.982	2.2985	0.905	2.71**
12.	ท่านซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาพพิเศษสำหรับเด็กเดือนละกี่ฉบับ	2.5909	1.265	1.9851	0.992	3.07**
13.	ท่านซื้อของเล่นหรือเกมต่าง ๆ ให้บุตรหลานประมาณกี่อย่างต่อ 1 ปี	3.8333	1.284	3.3582	1.190	2.21**
14.	ท่านเคยอธิบายหนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลานได้เข้าใจประมาณเดือนละกี่ครั้ง	3.7727	1.287	2.6716	0.944	5.62**

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านน้อย N=67		z
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D.	
15.	ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไป ร้านขายหนังสือประมาณเดือนละ กี่ครั้ง	2.6818	1.242	2.0597	0.833	3.39**
16.	ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไป เที่ยวสวนสาธารณะประมาณ เดือนละกี่ครั้ง	2.8333	1.090	2.6119	0.887	1.29
17.	ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไป เที่ยวสวนสัตว์ (เช่นที่ ช่อแฮ, เชียงใหม่, เขากินหรือที่ฟ้าคำ)	2.7727	0.887	2.6119	1.154	0.82
18.	ท่านเคยพาบุตรหลานเข้าไปใน ห้องสมุดประชาชนหรือที่อื่น ๆ ประมาณกี่ครั้ง	2.3788	1.367	1.3881	0.108	4.95**
19.	ท่านเคยให้ของขวัญเป็นหนังสือเด็ก ให้แก่บุตรหลานของท่านเนื่องใน โอกาสอะไรบ้าง	3.8636	1.466	2.6418	1.484	4.78**
20.	ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัยและความสนใจเนื่องในวันเกิด ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนปัจจุบัน)	2.8485	1.256	1.9701	1.000	4.47**

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{X}$	S. D.	$\bar{X}$	S. D.	
21.	ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัยและความสนใจของเด็ก เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)	2.5606	1.302	1.6866	0.822	4.62**
22.	ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็ก เนื่องในวันเปิดเทอมให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงปัจจุบัน)	2.8333	1.308	2.0000	0.921	4.24**
23.	ท่านเคยให้หนังสือหรือเกมต่าง ๆ เป็นรางวัลแก่บุตรหลานของท่าน เนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ประมาณกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)	3.6061	1.402	2.4030	1.102	5.51**
24.	ท่านเคยอ่านหนังสือให้บุตรหลานของท่านเห็นเพียงใด	4.0000	0.841	3.6418	1.025	2.20*

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{x}$	S. D.	$\bar{x}$	S. D.	
25.	เมื่อบุตรหลานของท่านอ่านหนังสือหรือดูหนังสือภาพท่านให้ความสนใจโดยการกล่าวชมเชยหรือให้รางวัลแก่เด็กอย่างไรบ้าง	3.7121	0.957	3.4030	1.031	1.79
26.	นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ แล้ว ท่านเคยซื้อหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือเด็กให้แก่บุตรหลานของท่านเพียงใด	3.5455	0.915	3.0746	0.822	3.12**
	รวม	2.9615	0.611	2.2623	0.392	7.84**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่าบทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($z_{.01} = \pm 2.58$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 นั่นคือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างจากผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบเป็นรายข้อแล้ว ปรากฏว่า บทบาทของผู้ปกครองทั้ง 2 กลุ่มได้ปฏิบัติบทบาทในการพาไปเที่ยวสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และการให้ความสนใจโดยการกล่าวชมเชยหรือให้รางวัลแก่เด็กเมื่อบุตรหลานอ่านหนังสือหรือดูหนังสือภาพ โดยปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้ปกครองทั้ง 2 กลุ่ม มีบทบาทในข้อดังกล่าวใกล้เคียงกัน

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย ดังแสดงไว้ในตาราง 18

ตาราง 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{X}$	S. D.	$\bar{X}$	S. D.	
1.	การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้	4.8333	0.376	4.7910	0.410	0.62
2.	การอ่านทำให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์	4.7273	0.449	4.6269	0.487	1.24
3.	ทำให้ติดตามข่าวได้อย่างรวดเร็ว	4.7424	0.441	4.6269	0.573	1.30
4.	ทำให้เฉลี่ยเวลาพักผ่อน	4.7424	0.441	4.5970	0.579	1.63
5.	ทำให้รู้จักคิดและไตร่ตรองอย่างรอบคอบ	4.6515	0.480	4.4030	0.552	2.77*
6.	ทำให้รู้จักปรับปรุงตัวเอง	4.5909	0.526	4.4179	0.581	1.80
7.	การอ่านมีไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น มิได้มีเพื่อความเพลิดเพลินเลย	4.0606	0.990	3.5672	1.246	2.53*
8.	การอ่านช่วยตอบปัญหาต่าง ๆ ได้	4.3333	0.616	4.1194	0.749	1.80
9.	ค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม	4.1364	0.579	3.8657	0.833	2.17*
10.	หนังสือเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย	4.5000	0.614	4.1194	0.508	3.90**
11.	การอ่านหนังสือไม่ให้ประโยชน์อันใดเลย	4.6364	0.598	4.4776	0.725	1.38

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	กลุ่มนิสิตรักการอ่านมาก N=66 กลุ่มนิสิตรักการอ่านน้อย N=67				z
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12.	การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลาว่างที่ดี	4.3182	0.844	4.3731	0.671	0.42
13.	การอ่านทำให้เสียเวลา	4.4545	0.661	4.1642	0.914	2.10*
14.	การอ่านหนังสือทำให้รอบรู้	4.4848	0.662	4.3134	0.701	1.45
15.	การให้ยืมหนังสือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่น่ารำคาญ	3.8182	0.858	3.7761	0.775	0.30
16.	หนังสือทุกประเภทยว่น่าเบื่อ	3.8636	0.875	3.6269	0.885	1.55
17.	ใน 1 วัน ควรอ่านหนังสือพิมพ์อย่างน้อยวันละ 1 ฉบับ	4.2829	0.718	4.0299	0.953	1.76
18.	การอ่านทั่วไปไม่ทำให้รู้อะไรเพิ่มขึ้นเลย	4.1167	0.870	4.1642	0.730	0.02
19.	มีหนังสือดี ๆ อีกมากมายที่ควรอ่าน	4.3939	0.653	4.2985	0.551	0.91
20.	อ่านหนังสือดีกว่าไม่ทำอะไรเลย	4.2727	0.714	4.2687	0.809	0.03
21.	หนังสือ เป็นของขลังที่ดี	4.1970	0.588	4.0299	0.674	1.52
22.	เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพื่อให้สอบได้คะแนนดี ๆ เท่านั้น	2.2727	0.969	2.8060	1.184	2.84*
23.	การอ่านหนังสือมีความสำคัญต่อเด็กมาก	4.3788	0.576	4.2985	0.718	0.71

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
24.	ผู้ปกครองควรเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการอ่านหนังสือให้แก่เด็ก	4.5152	0.504	4.3731	0.599	1.48
25.	เด็กควรได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์	4.6061	0.579	4.5970	0.524	0.09
26.	ควรกระตุ้นให้เด็กสนใจการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์	4.4091	0.784	4.3134	0.783	0.70
27.	ยังไม่จำเป็นต้องปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก	4.1970	0.808	4.0896	0.773	0.78
28.	เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว	4.1818	0.654	3.8657	0.833	2.43 [*]
29.	ส่งเสริมให้เด็กทำอย่างอื่น เช่น เล่นดนตรี หรือกีฬา ดีกว่าส่งเสริมการอ่าน	3.5758	0.895	3.5373	0.990	0.23
30.	การเล่นิทานเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเด็ก	4.1667	0.597	4.0896	0.543	0.78

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
31.	หนังสือมีส่วนช่วยพัฒนาสมองเด็ก	4.4091	0.656	4.2985	0.578	1.03
32.	ผู้ปกครองไม่ควรซื้อหนังสือการ์ตูนให้เด็กอ่าน	3.9848	0.754	3.8358	0.751	1.14
	รวม	4.2784	0.341	4.1488	0.296	2.34*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่าทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยส่วนรวมแล้วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z_{.05} = \pm 1.96$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 นั่นคือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากมีทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างจากผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย

เมื่อพิจารณาค่าความแตกต่างเป็นรายข้อแล้ว ปรากฏว่า ทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองทั้ง 2 กลุ่ม ที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด มีเพียง 7 ข้อ ได้แก่ การอ่านทำให้รู้จักคิด และไตร่ตรองอย่างรอบคอบ การอ่านมีไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้นมิได้มีเพื่อความเพลิดเพลินเลย ค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม หนังสือเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย การอ่านทำให้เสียเวลา เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพื่อให้สอบได้คะแนนดี ๆ เท่านั้น และเด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว ซึ่งทั้ง 7 ข้อนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย ดังแสดงไว้ในตาราง 19

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย

ข้อ	ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการอ่านน้อย N=67		z
		$\bar{X}$	S. D.	$\bar{X}$	S. D.	
1.	ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก	2.8182	1.066	2.7910	1.067	0.15
2.	รายได้ของครอบครัวน้อย	2.7424	0.730	2.8358	0.567	-0.83
3.	ไม่มีเงิน	2.5758	0.766	2.7761	0.935	-1.49
4.	ไม่รู้วิธีที่จะทำให้เด็กรักหนังสือ	2.3485	0.969	2.5075	1.035	-0.91
5.	สุขภาพร่างกายไม่ดี	1.7879	0.851	2.1045	0.971	-2.00
6.	หนังสือเด็กมีราคาแพง	2.7727	1.035	2.8060	1.076	-0.18
7.	ไม่มีเวลาเล่านิทานให้เด็กฟัง	2.8788	0.985	2.8657	0.983	0.08
8.	ไม่มีอุปกรณ์ในการส่งเสริมการอ่าน	2.9848	1.074	2.8955	0.971	0.50
9.	ขาดความชำนาญในการเล่านิทาน	2.7424	1.141	2.7313	1.024	0.60
10.	เล่านิทานไม่เป็น	2.2879	1.174	2.3881	1.141	-0.50
11.	ไม่มีหนังสือนิทานสำหรับเด็ก	2.5152	1.070	2.6716	1.079	-0.84
12.	ที่พักไม่เหมาะสมกับการส่งเสริมการอ่าน	1.9394	0.875	2.1045	0.940	-1.05
13.	มีธุรกิจมาก	2.8030	0.827	2.9403	0.983	-0.87

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาในการส่งเสริม การอ่านของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{X}$	S. D.	$\bar{X}$	S. D.	
14.	ร้านหนังสืออยู่ไกล	2.8333	1.131	2.6866	1.282	0.70
15.	ไม่รู้จักที่ตั้งของร้านขายหนังสือ	1.5152	0.728	1.8657	0.968	-2.36*
16.	จัดหาหนังสือถูกใจไม่ได้เพราะ หนังสือเด็กมีขายน้อย	2.6970	1.052	2.4328	0.988	1.49
17.	เลือกหนังสือให้เหมาะสมกับเด็ก ไม่ถูก	2.2576	0.997	2.4776	1.005	-1.27
18.	ไม่ยอม让孩子อ่านหนังสือ	1.3485	0.668	1.5672	0.857	-1.64
19.	ไม่ชอบอ่านหนังสือให้เด็กฟัง	1.7879	0.775	2.0896	0.848	-2.14*
20.	ไม่ชอบพูดคุยกับลูกหรือกับบุตรหลาน	1.5000	0.749	1.5821	0.924	-0.56
21.	ไม่รู้ว่าจะเล่านิทานเรื่องอะไรดี	2.3030	0.992	2.4776	1.133	-0.94
22.	ไม่รู้ว่าเด็กชอบนิทานประเภทใด	2.2121	1.031	2.5075	1.050	-1.64
23.	ไม่มีเวลาเลือกซื้อนิทาน	2.4545	0.980	2.6567	1.023	-1.16
24.	ไม่ยอม让孩子ฟังนิทานเพราะลูก จะคิดว่าให้ต้องเล่าให้ฟังบ่อย ๆ	1.7273	0.833	2.2537	1.049	-3.20**
25.	กลัวลูกคิดหนังสือการ์ตูนหรือ หนังสือนิทานจนไม่ชอบอ่านหนังสือ เรียน	1.9394	0.943	2.6119	1.218	-3.56**
26.	ไม่มีเทปนิทานเพราะเทปนิทาน มีราคาแพง	3.1515	1.280	3.3731	1.229	-1.02
27.	ไม่มีเครื่องเล่นเทปเพื่อจะเปิด เทปนิทาน	1.8636	1.251	2.4030	1.326	-2.41*

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาในการส่งเสริม การอ่านของผู้ปกครอง	กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านมาก N=66		กลุ่มมีนิสัยรักการ อ่านน้อย N=67		Z
		$\bar{X}$	S. D.	$\bar{X}$	S. D.	
28.	เด็กไม่สนใจหนังสือ	2.0455	0.885	2.5224	1.020	-2.88*
29.	เด็กไม่สนใจกิจกรรมส่งเสริม การอ่านที่จัดให้	2.1818	0.975	2.5522	1.019	-2.14*
30.	ไม่รู้ว่าห้องสมุดประชาชนมีบริการ สำหรับเด็ก	2.2273	1.213	2.3433	1.225	-0.55
31.	ไม่มีวารสารที่เหมาะสมกับเด็ก	2.6364	1.159	2.7313	1.175	-0.47
32.	ไม่รู้ว่าวารสารฉบับใดมีภาค พิเศษสำหรับเด็ก	2.5303	1.180	2.9552	1.224	-2.04*
33.	ไม่มีหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสม กับเด็ก	2.9697	1.215	3.3134	1.131	-1.69
34.	ไม่รู้ว่าหนังสือพิมพ์ฉบับใดมีภาค พิเศษสำหรับเด็ก	2.5909	1.022	2.9552	1.308	-1.79
35.	ไม่มีรายการส่งเสริมการอ่าน ทางวิทยุ - โทรทัศน์	3.1515	1.292	2.9701	1.337	0.80
36.	ไม่ทราบว่ามีการส่งเสริม การอ่านสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ อะไรบ้าง	3.2121	1.222	3.1343	1.179	0.37
37.	เด็กชอบดูโทรทัศน์มากกว่า อ่านหนังสือ	3.3939	1.051	3.7015	1.142	-1.62
	รวม	2.4251	0.478	2.6103	0.482	-2.23*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่าโดยส่วนรวมปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ($z_{.05} = \pm 1.96$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 นั่นคือผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อยมีปัญหาในการส่งเสริม การอ่านแตกต่างกัน โดยที่ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีปัญหามากกว่าเพราะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่แล้วมีปัญหาไม่แตกต่างกัน แต่ที่ แตกต่างกันนั้น เป็นการแตกต่างกันอย่างชัดเจน 8 ข้อ คือ ปัญหาของผู้ปกครองที่ไม่รู้จักที่ตั้ง ของร้านขายหนังสือ ไม่ชอบอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ไม่อยากให้ลูกฟังนิทานเพราะลูกจะคิดทำให้ ท้องเลวให้ฟังบ่อย ๆ กลัวลูกคิดหนังสือการ์ตูนหรือนิทานจนไม่ชอบอ่านหนังสือเรียน ไม่มี เครื่องเล่นเทปเพื่อที่จะเปิดเทปนิทาน เด็กไม่สนใจหนังสือ เด็กไม่สนใจกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่จัดให้ และผู้ปกครองไม่รู้ว่าวารสารฉบับใดมีภาคพิเศษสำหรับเด็ก ซึ่งทั้ง 8 ข้อนี้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ส่วนรายการปัญหาในข้ออื่นนั้นไม่แตกต่างกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ในการส่งเสริมการอ่าน กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน แสดงไว้ในตาราง 20

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

นิสัยรักการอ่าน ของนักเรียน ชั้นอนุบาล	บทบาทของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่าน				χ^2	ทัศนคติของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่าน				χ^2
	น้อย	ปาน กลาง	มาก	รวม		น้อย	ปาน กลาง	มาก	รวม	
น้อย	51	16	-	67	57.0675**	-	1	66	67	3.6886
ปานกลาง	76	51	4	131		-	-	131	131	
มาก	13	40	13	66		-	2	64	66	
รวม	140	107	17	264	df = 4	-	3	261	264	df = 2

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่าบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่าน มีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\chi^2_{.01} = 13.28$) ส่วนทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่านนั้น มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน นั่นคือ ตัวแปรที่เป็นทัศนคติของผู้ปกครอง กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนเป็นอิสระจากกันไม่ขึ้นแก่กัน ดังนั้นจึงสอดคล้องกับสมมติฐานในข้อ 4 เพียงด้านเดียว คือ บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล มีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนเท่านั้น

5. ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองที่เสนอมาในแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านมีจำนวนทั้งหมด 57 ฉบับ ดังแสดงไว้ในตาราง 21

ตาราง 21 ความถี่ของรายการเสนอแนะจากแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ลำดับที่	รายการ	ความถี่
1	อยากให้ทางโรงเรียนช่วยแนะนำหนังสือและวิธีการส่งเสริมการอ่าน	13
2	หนังสือเด็กมีราคาแพง อยากให้ราคาถูกกว่าที่เป็นอยู่	10
3	ครูควรให้เด็กยืมหนังสือมาให้ผู้ปกครองได้อ่านให้ฟังที่บ้านในวันหยุด	9
4	อยากให้ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากขึ้น	7
5	อยากให้รายการโทรทัศน์และวิทยุมีรายการส่งเสริมการอ่านให้เด็กมากขึ้น	6
6	อยากให้หมู่บ้านมีแหล่งอ่านหนังสือสำหรับเด็กบ้าง	4
7	ให้ทางโรงเรียนมีเทปนิทานให้ยืมหรือจำหน่ายในราคาที่ไม่แพงนัก	4
8	หนังสือเด็กในจังหวัดมีขายน้อย อยากให้มีขายมากขึ้นจะได้เลือกได้สะดวก	3
9	ให้ทางโรงเรียนช่วยแนะนำในการอ่านหนังสือต่าง ๆ ให้กับเด็กด้วย	1

จากตาราง 21 แสดงว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าทางโรงเรียนควรแนะนำหนังสือและวิธีการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กมากที่สุด มีความถี่ 13 และรองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองที่เห็นว่าหนังสือเด็กมีราคาแพง จึงเสนอว่าควรมีราคาถูกกว่าที่เป็นอยู่ มีความถี่ 10 และข้อเสนอแนะลำดับที่ 3 ซึ่งมีความถี่ 9 ได้แก่ ข้อเสนอแนะที่อยากให้เด็กได้ยืมหนังสือจากครูมาให้ผู้ปกครองอ่านให้เด็กฟังที่บ้านในวันหยุด

สรุปการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาท ทักษะ และปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ให้แก่นักเรียนชั้นอนุบาล
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาท ทักษะ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ที่มีนิสัยรักการอ่านมากและมีนิสัยรักการอ่านน้อย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย จะมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย จะมีทักษะในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย จะมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน
4. บทบาทและทักษะของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ในการส่งเสริมการอ่าน มีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้
 - 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนอนุบาลแพร่ อำเภอมะเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 264 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มี

นิยัรการอ่านมากและกลุ่มที่มึนึยัรการอ่านน้อย แบ่งได้โดยการทดสอบความพร้อมการอ่าน การประเมินนิยัรการอ่านโดยครูประจำชั้น การสังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ การสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือ กับสิ่งของหรือของเล่น จากนั้นก็นำคะแนนรวมที่นักเรียนทุกคนได้รับจากการทดสอบ การประเมินและการสังเกตมาจัดเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดถึงคะแนนต่ำสุด แล้วให้ 25 % ของลำดับคะแนนสูงสุดลงมา เป็นกลุ่มนักเรียนที่มึนึยัรการอ่านมาก จำนวน 66 คน และให้ 25 % ของลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มึนึยัรการอ่านน้อย จำนวน 67 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนในข้อ 1.1 จำนวน 264 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบความพร้อมการอ่าน ของ พรรณิภา สันติพงษ์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ .01

2.2 แบบสังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ

2.3 แบบสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของ หรือของเล่น

2.4 แบบประเมินนิยัรการอ่านโดยครูประจำชั้น

2.5 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาท หัตถ์นคติ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครอง)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง

แบบสอบถามนี้หาความเที่ยงตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ แล้วนำไปทดลองใช้และหาคำความเชื่อมั่น โดยเฉพาะแบบสอบถามตอนที่ 3 มีการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ แล้วนำพิจารณา แก้ไขปรับปรุงก่อนการเก็บข้อมูลจริง

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะดังต่อไปนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล เพื่อแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย
ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ทดสอบความพร้อมการอ่านของเด็กนักเรียน โดยให้ครูประจำชั้นดำเนินการทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ห้อง ใช้เวลาทดสอบห้องละ 1 ชั่วโมง

3.1.2 ครูประจำชั้นประเมินนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในแต่ละห้อง โดยใช้แบบประเมินนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3.1.3 สังเกตความสนใจหนังสือในช่วงการเล่นอิสระ โดยผู้วิจัยนำหนังสือที่ได้คัดเลือกแล้วจำนวน 160 เล่ม ไปจัดมุมหนังสือไว้ในห้องเรียนทั้ง 8 ห้อง ๆ ละ 20 เล่ม และเปลี่ยนเวียนหนังสือกันทุกห้อง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ผู้สังเกตได้แก่ครูประจำชั้น และผู้ร่วมสังเกตอีก 1 ท่าน ใช้แบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาสังเกตในช่วงเช้าวันละ 40 นาที ซึ่งเป็นช่วงการเล่นอิสระของเด็ก ใช้เวลาสังเกตทั้งหมด 2 สัปดาห์

3.1.4 สังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของหรือของเล่นโดยให้เลือกระหว่างหนังสือเด็กกับบล็อกไม้ที่ใช้ต่อเล่น และดินน้ำมัน ให้เด็กเลือกหยิบสิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดแล้วจึงเลือกสิ่งอื่นรองลงมา โดยมีผู้วิจัยและครูประจำชั้นเป็นผู้สังเกตการเลือกหยิบและบันทึกลำดับการเลือกของนักเรียน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาท ทัศนคติ และปัญหา ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่าน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งนักเรียนเป็นผู้นำไปให้ผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยรับคืนที่ครูประจำชั้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน เพื่อแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าร้อยละ

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยวิธีหาค่าร้อยละ ในบทบาทแต่ละข้อ

4.4 หาค่าระดับในการปฏิบัติบทบาท ทัศนคติ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ และค่าเฉลี่ยรวม

4.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยใช้ $z - test$

4.6 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยใช้ $z - test$

4.7 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยใช้ $z - test$

4.8 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลในการส่งเสริมการอ่าน กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้ $Chi - Square$

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

1.1 ผู้ปกครองส่วนใหญ่เล่านิทานให้บุตรหลานฟัง ไม่เกิน 2 ครั้งต่อเดือน โดยเล่าครั้งละ 1 เรื่อง ใช้เวลาในการเล่าแต่ละครั้ง 1 - 5 นาที และเล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือให้บุตรหลานฟัง 1 - 2 ครั้งต่อเดือน กับอ่านหนังสือนิทานให้ฟัง เดือนละ 1 - 2 ครั้ง ๆ ละประมาณ 1 - 5 นาที และเคยอธิบายหนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ ให้เด็กเข้าใจเดือนละ 1 - 2 ครั้ง

1.2 ผู้ปกครองส่วนใหญ่จัดซื้อ หนังสือพิมพ์ หรือบอกรับเป็นสมาชิก พร้อมกับจัดซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็ก ในลักษณะไม่แน่นอน

1.3 ผู้ปกครองได้ให้ของขวัญเป็นหนังสือแก่นุตรหลานเนื่องในโอกาสสอบได้คะแนนดีเป็นส่วนมากที่สุด และจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัยและความสนใจของเด็ก เนื่องในวันเกิดตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน 1 - 2 ครั้ง วันเปิดเทอม 1 - 2 ครั้ง แต่ในวันปีใหม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยจัดหาให้เลย นอกจากนั้นยังให้หนังสือและเกมต่าง ๆ เป็นรางวัล ในโอกาสพิเศษ 1 - 2 ครั้ง และจัดซื้อหนังสือการ์ตูนหรือหนังสือเด็ก นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ เป็นบางครั้ง และได้จัดซื้อของเล่นหรือเกมต่าง ๆ ให้บุตรหลานมากกว่า 6 อย่างต่อปี

1.4 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้พาบุตรหลานไปที่ร้านขายหนังสือ เดือนละ 1 - 2 ครั้ง พาไปสวนสาธารณะเพียงเดือนละ 1 ครั้ง และพาไปสวนสัตว์ไม่เกิน 5 ครั้งต่อ ปี แต่ไม่เคยพาบุตรหลานเข้าไปในห้องสมุดประชาชนหรือที่อื่น ๆ เลย

1.5 บทบาทที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติเป็นตัวอย่งนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้อ่านหนังสือให้บุตรหลานเห็นเป็นตัวอย่งบ่อย ๆ ครั้ง และยังให้ความสนใจโดยกล่าวชมเชยหรือให้รางวัล เมื่อเห็นบุตรหลานอ่านหนังสือ หรือดูหนังสือ โดยปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่วนบทบาทของผู้ปกครองที่ไม่ได้ปฏิบัติเลย ได้แก่ การซื้อและเปิดเทปนิทาน การพูดคำกลอนอย่างง่าย และการเชิบท่อนให้บุตรหลานชม ซึ่งบทบาทเหล่านี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่รายงานว่า ไม่เคยปฏิบัติเลย

1.6 เมื่อพิจารณาคำระดับของคะแนนเฉลี่ยแล้ว พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้แก่นุตรหลานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ทักษะคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่ง มีทัศนคติเป็นไปในทางบวก หรือมีทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมการอ่านให้แก่นุตรหลาน

3. ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านให้แก่นุตรหลาน อยู่ในระดับปานกลาง

4. บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ทักษะในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมากและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล มีความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลนั้น มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

8. ผู้ปกครองได้เสนอแนะให้ทางโรงเรียนช่วยแนะนำหนังสือและวิธีการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก หนังสือเด็กควรมีราคาถูกกว่าเดิม ให้เด็กได้ยืมหนังสือจากโรงเรียนมาให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟังที่บ้านบ้างโดยเฉพาะวันหยุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนควรมีมากขึ้น อยากให้มีรายการส่งเสริมการอ่านทางโทรทัศน์และวิทยุ ในหมู่บ้านควรมีแหล่งหนังสือเด็ก ทางโรงเรียนควรมีเพนนิธานที่ไม่แพงจำหน่ายหรือให้ยืม หนังสือเด็กในต่างจังหวัดควรมีขายมากขึ้น และทางโรงเรียนควรแนะนำในการอ่านหนังสือต่าง ๆ ให้กับเด็กด้วย

อภิปรายผลการศึกษากันคว่า

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

1.1 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในด้านที่เกี่ยวกับนิทานนั้น

ปรากฏว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้เล่านิทานให้บุตรหลานฟังเดือนละไม่เกิน 2 ครั้ง ๆ ละ

1 เรื่อง ๆ ละ 1 - 5 นาที อ่านหนังสือนิทานให้ฟังเดือนละ 1 - 2 ครั้ง ๆ ละ 1 - 5 นาที เล่าเรื่องจากหนังสือ หรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือให้บุตรหลานฟัง เดือนละ 1 - 2 ครั้ง

อธิบายหนังสือรูปภาพ หรือรูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลานฟังและให้เข้าใจเดือนละ 1 - 2 ครั้ง

แต่ไม่เคยซื้อเพนนิธานและก็ไม่เคยเปิดเพนนิธานให้ฟังเลย จากบทบาทของผู้ปกครองที่ใช้

นิทานหรือเรื่องที่เล่าในลักษณะต่าง ๆ นั้น จะเห็นได้ว่า บทบาทในด้านนี้ ผู้ปกครองได้ปฏิบัติ

บทบาทยุติในระดับที่น้อย ทั้งนิทานเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน (ชุดิมา ลัจฉานันท์ 2525 : 10) และส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก เพราะนิทานให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากจินตนาการและเรื่องราวที่ได้ฟัง ทำให้เด็กได้รู้จักโลก ในแง่มุมเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำให้มองโลกในแง่ดี เกิดทัศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต สามารถตัดสินใจและตอบสนองต่อ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง (ศรีกาญจน์ โกสุมภ์ 2520 : 37 - 39) อีกทั้งนิทานยัง ฝึกทักษะทางภาษา คือการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด สนิทสนมระหว่างผู้ปกครองและตัวเด็ก (ศ. กุญชร 2522 : 28 - 32) แต่ในปัจจุบัน การเล่านิทานอย่างใกล้ชิดระหว่าง พ่อ แม่ ลูก มีน้อยลง โดยเฉพาะเมืองใหญ่ ๆ หรือแม้แต่ ในชนบท ซึ่งเป็นเพราะ พ่อ แม่ ของเด็กต่างก็มีการะหนักอึ้งจนหาเวลาใกล้ชิดกับลูกไม่ได้ อีกทั้งไม่เห็นคุณค่าในการเล่านิทานให้เด็กฟัง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2521 : 80 - 81) จนหลายครอบครัวต้องผลัดภาระให้กับโทรทัศน์หรือวีดีโอ ซึ่งสะดวกและง่ายกว่าการเล่านิทาน ด้วยตนเอง (กิตติพันธ์ อนวัช 2528 : 82) จึงทำให้บทบาทของผู้ปกครองในด้านนี้อยู่ ในระดับน้อย และสาเหตุอีกประการหนึ่งคือผู้ปกครองอาจมีความลำบาใจใน เลื่อนนิทานหรือ จดจำนิทานที่จะเล่า เพราะการเล่านิทานนั้นจะต้องมีประสบการณ์ในการเล่ามาก่อน จึงจะ ทำให้การเล่านิทานมีความสนุกสนาน ผู้ปกครองอาจคิดว่าตนเองนั้นยังเล่านิทานไม่เก่ง เกรงว่าจะทำให้เด็กเบื่อ และไม่สนใจ จึงปฏิบัติบทบาทลดน้อยลง แต่ในปัจจุบันปรากฏว่า ได้มีการทำเทปนิทานออกจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ผู้ปกครองสามารถนำมาเปิดทดแทน การเล่านิทานของตนได้ ถึงแม้ว่าจะทดแทนไม่ได้ทั้งหมด แต่ส่วนหนึ่งนั้นเด็กยังได้ฟังเรื่องราว อย่างสนุกสนานได้เช่นกัน แต่อาจเป็นเพราะว่าเทปนิทานมีราคาแพง หรือมีความยาว ซึ่ง ไม่เหมาะสมกับเด็กในวัยนี้ จึงทำให้ผู้ปกครองไม่นิยมซื้อและเปิดเทปนิทานให้บุตรหลานฟัง ส่วนการเล่าเรื่องจากหนังสือ หรือการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังนั้น นับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด อีกวิธีหนึ่งที่จะปลูกฝังและพัฒนารสนิยมที่ดีในทางวรรณกรรมได้ สามารถสร้างความพอใจแก่ เด็กผู้ฟังและขณะเดียวกันก็สร้างความสุขใจให้ผู้ใหญ่ พร้อมกับแก้ปัญหาที่จะต้องจดจำนิทานมา เป็นการอ่านนิทานที่ได้รวมไว้เป็นเล่มหรือเป็นเรื่อง ๆ เล็กเล็ก ๆ เช่น เด็กอนุบาล แม้จะ ยังอ่านหนังสือออก แต่ก็สามารถเข้าใจความหมายจากการฟังได้ พ่อ แม่ ควรหาเวลาอ่าน ให้ลูกฟังเป็นประจำทุกวัน วันละ 15 นาที (ชุดิมา ลัจฉานันท์ 2528 : 10) และใน

ขณะที่อ่านหรือเล่าเรื่องจากหนังสือ ผู้ปกครองสามารถพูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับนิทานหรือเนื้อเรื่องจากหนังสือ เมื่อเด็กกับผู้ใหญ่ได้พูดคุยและเล่านิทานสู่กันฟัง การแลกเปลี่ยนความคิดก็ย่อมเกิดขึ้น ในบรรยายกาศที่อบอุ่น มีความรู้สึกร่วมกัน ซึ่งความรู้สึกนี้จะเป็นรากฐานของความสัมพันธ์อันอบอุ่น ที่มีคุณค่า บทบาทในลักษณะนี้ควรที่ผู้ปกครองจะได้ปฏิบัติให้สม่ำเสมอ แต่ที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติในระดับน้อยนั้น อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองมักจะลืมเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือ หรือไม่ได้ตั้งใจว่าจะนำเรื่องที่อ่านไปเล่าให้บุตรหลานฟัง และถึงแม้ว่าหนังสือเด็กที่มีคุณภาพได้จัดพิมพ์อย่างมากมายทั่วไปในท้องตลาด แต่ผู้ปกครองยังคิดว่ามีราคาแพงอยู่ จึงมีปัญหาในการที่จะจัดหาให้เด็กได้ดู หรืออ่านให้เด็กฟัง อย่างต่อเนื่อง ประจวบกับเวลาที่ไม่ว่างจะมีและเห็นว่าโทรทัศน์ก็สามารถเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้เด็ก ฟังเพลินได้ ผู้ปกครองจึงผลักระบายให้กับโทรทัศน์ ผู้ปกครองบางคนอาจจะไม่เห็นความสำคัญของการเล่านิทาน ก็ทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังด้วย ทำให้เป็นเหตุผลเกี่ยวเนื่องกันจนปฏิบัติบทบาทในข้อนี้ลดน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สมาน พลวิจิต (สมาน พลวิจิต 2518 : 50 - 51) ที่พบว่า ผู้ปกครองสนใจที่จะหาวิธีให้เด็กได้อ่านหนังสือแต่ก็ไม่ได้ใกล้ชิดกับเด็กเกี่ยวกับการอ่านมากนัก และสอดคล้องกับ ธอมป์สัน (Thompson. 1981 : 1079-A - 1080-A) ซึ่งจากการวิจัยของเขาพบว่า ผู้ปกครองส่วนมากไม่ค่อยได้อ่านออกเสียงให้เด็กฟัง ทั้งที่การอ่านออกเสียงนั้นเป็นวิธีการสำคัญในการส่งเสริมการอ่านของเด็กได้ดี

บทบาทที่เกี่ยวกับการอธิบายหนังสือภาพหรือรูปภาพให้เด็กฟังและให้เข้าใจนั้น ผู้ปกครองได้ปฏิบัติในระดับน้อยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากผู้ปกครอง มองข้ามความสำคัญของรูปภาพต่าง ๆ โดยคิดว่า เด็กชอบหนังสือการ์ตูนเท่านั้น ทั้งที่รูปภาพต่าง ๆ นั้นสามารถทำให้เด็กเรียนรู้การอ่านได้จากการเข้าใจความหมายของรูปภาพ เพราะรูปภาพรูปเดียวสามารถแทนคำพูดได้หลายประโยค ถ้าผู้ปกครองมีโอกาสดำเนินการอธิบายความหมายหรือพูดอธิบายรูปภาพนั้นแล้ว เด็กก็จะซึมซับเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

1.2 บทบาทของผู้ปกครองในการจัดซื้อ หนังสือพิมพ์ หรือบอกรับเป็นสมาชิก พร้อมกับจัดซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็ก เพื่อจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้มีบรรยากาศในการอ่านที่บ้าน โดยผู้ปกครองได้ปฏิบัติในลักษณะที่ไม่แน่นอน เมื่อพิจารณาถึงสภาพของผู้ปกครองของเด็กแล้วจะพบว่าส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพ ซึ่งให้แก่

ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือทำงานอยู่ในองค์กรที่มีการรับหนังสือพิมพ์เป็นประจำอยู่แล้ว ผู้ปกครองอาจคิดว่า ไม่จำเป็นที่จะซื้อหนังสือพิมพ์หรือบอกรับเป็นสมาชิกที่บ้านอีก เพื่อเป็นการประหยัดรายจ่าย แต่ก็อาจซื้อไว้บางฉบับที่มีข่าวน่าสนใจหรือน่าติดตามเท่านั้น ส่วนวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็กนั้น ปัจจุบันไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าใด โดยเฉพาะต่างจังหวัดจะหาซื้อได้ยาก เพราะมีจำหน่ายน้อยมากจึงไม่เป็นที่นิยม ส่วนวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็กที่ได้รับความนิยม เช่น สตรีสาร ชวัญเรือน หญิงไทย กุลสตรี วารสารเหล่านี้ ส่วนมากผู้ปกครองที่เป็นมารดาของเด็กได้บอกรับหรือซื้ออ่านเป็นประจำ เพื่อความบันเทิงของผู้ปกครองมากกว่าที่จะคิดถึงภาคพิเศษสำหรับเด็ก และผู้ปกครองที่เป็นมารดาอาจมีการติดตามอ่านวารสารแตกต่างกัน เมื่อนวนิยายที่ตนติดตามจบลงก็อาจงัดซื้อ หรือเปลี่ยนเป็นวารสารฉบับใหม่ โดยที่ภาคพิเศษสำหรับเด็กนั้นเป็นผลพลอยได้ที่ตามมาอีกส่วนหนึ่งเท่านั้น ในลักษณะเช่นนี้ผู้ปกครองจึงไม่สามารถระบุได้ว่า ได้ซื้อหรือบอกรับ เดือนละกี่ฉบับ จึงมีสภาพที่ไม่แน่นอน

1.3 จากการพบว่าผู้ปกครองได้ให้ของขวัญเป็นหนังสือในโอกาสที่สอบได้คะแนนดีมากที่สุด จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองในปัจจุบันได้สนับสนุนและให้ความสนใจในด้านวิชาการแก่เด็กมากขึ้น โดยที่ผู้ปกครองมีความเข้าใจว่า การให้หนังสือเป็นของขวัญเนื่องในโอกาสสอบได้คะแนนดีนั้น จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและการเรียนควบคู่กันไป เป็นการปลูกฝังตั้งแต่เริ่มเรียน เพราะปัจจุบันผู้ปกครองมีค่านิยมที่ต้องการให้บุตรหลานเรียนหนังสือให้เก่ง และคิดว่าการอ่านหนังสือมีส่วนที่จะทำให้เด็กเรียนหนังสือเก่ง ส่วนการจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัยและความสนใจของเด็ก เนื่องในวันเกิดตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน เพียง 1 - 2 ครั้ง วันเปิดเทอม 1 - 2 ครั้ง และวันปีใหม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยจัดหาให้เลย จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองได้มีการจัดหาหนังสือให้เด็กในโอกาสสำคัญ ๆ ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะว่า ในโอกาสสำคัญ ๆ นั้น ผู้ปกครองมักจะจัดหาหรือซื้อ พวงของเล่นหรือเกมต่าง ๆ มากกว่าหนังสือ โดยที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติแล้ว คือ ได้จัดซื้อของเล่นและเกม ให้บุตรหลานมากกว่า 6 อย่างต่อปี แต่ให้หนังสือเป็นของขวัญเนื่องในโอกาสพิเศษ เพียง 1 - 2 ครั้ง เท่านั้น จัดหาการ์ตูนหรือหนังสือนอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ เป็นบางครั้ง ในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองยังนิยมให้ของขวัญแก่เด็กเป็นของเล่นมากกว่าที่จะเป็นหนังสือ เพราะ

คิดว่าเด็กชอบของเล่นมากกว่าหนังสือ เพราะโดยธรรมชาติเด็กต้องชอบของเล่นมากกว่า ดังนั้นผู้ปกครองจึงมองข้ามความสำคัญที่จะใช้โอกาสต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังการเห็นความสำคัญของหนังสือให้แก่เด็ก โดยการให้หนังสือเป็นของขวัญแก่เด็ก ในระดับที่น้อย

1.4 จากการที่ผู้ปกครองได้พาบุตรหลานไปที่ร้านขายหนังสือเดือนละ 1 - 2 ครั้ง ซึ่งอยู่ในระดับที่น้อย นั้น อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่า การพาเด็กไปร้านขายหนังสือนั้น เป็นการไม่สะดวก เกรงว่าจะวุ่นวาย หรือคิดว่าเด็กยังอ่านหนังสือไม่ออก และเลือกหนังสือเองยังไม่ได้ ผู้ปกครองมีครอบครัวอยู่ต่างอำเภอ หรือไกลจากตัวเมือง จึงไม่สะดวกที่จะเดินทางมาพร้อมกับเด็ก และร้านขายหนังสือในจังหวัดมีไม่มาก ผู้ปกครองจึงไม่พาเด็กมาที่ร้านขายหนังสือบ่อยครั้งนัก

การพาเด็กไปตามสถานที่ต่าง ๆ นั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นการส่งเสริมการอ่านโดยทางอ้อมก็ตาม แต่ก็ช่วยให้เด็กในวัยนี้ได้เรียนรู้ประสบการณ์แปลกใหม่ ๆ ที่จะทำให้เกิดความรู้ความคิดกว้างไกลออกไป โดยพบกับสภาพที่เป็นจริงของสรรพสิ่งต่าง ๆ (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ 2525 : 98) แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองได้พาบุตรหลานไปสวนสาธารณะเพียงเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นจำนวนครั้งที่น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จังหวัดที่เก็บข้อมูลนั้นยังไม่มีการจัดสวนสาธารณะที่สามารถจูงใจให้ผู้ปกครองพาเด็กไปบ่อย ๆ ครั้ง โอกาสที่ผู้ปกครองจะได้พูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ใกล้ตัวเด็ก น้อยลงไป และในเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน ทำให้ผู้ปกครองพาบุตรหลานไปเที่ยวสวนสัตว์ในต่าง ๆ ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี ซึ่งก็อยู่ในระดับที่น้อยเช่นกัน แต่เนื่องจากโอกาสของครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัดในการพามาเที่ยวสวนสัตว์ใหญ่ ๆ อย่างเช่นที่เขาหินวนา หรือที่เชียงใหม่ มีน้อยมาก จึงต้องพาไปสวนสัตว์เล็ก ๆ ที่มีอยู่ภายในจังหวัด โดยสภาพเป็นจริงแล้วก็ไกลจากตัวเมืองออกไป และมีสัตว์อยู่ไม่มากเท่าใด อาจไม่จูงใจให้ผู้ปกครองพาไปเที่ยวบ่อยครั้งนัก

นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยพาบุตรหลานเข้าไปในห้องสมุดประชาชน หรืออื่น ๆ เลย ทั้งที่ห้องสมุดเปิดบริการในวันหยุดด้วย และมีบริการสำหรับเด็กส่วนหนึ่ง ได้แก่ การทำให้เด็กมีความรักการอ่าน เป็นนักอ่าน นักฟังและนักจินตนาการ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น ชั่วโมงเล่านิทาน เล่าเรื่องจากหนังสือ เป็นต้น (บุญเรือน แสงทอง 2529 : 17) ถ้าหากผู้ปกครองได้พาบุตรหลานเข้าใช้บริการของห้องสมุดประชาชน โดยอาจเข้าร่วม

กิจกรรม หรือมาอ่านหนังสือเด็กที่มุมเด็ก ก็อาจจะทำให้เด็กมีความคุ้นเคยกับหนังสือและห้องสมุดมากขึ้น แต่สภาพปัจจุบันของห้องสมุด ประชาชนในประเทศไทย ได้เน้นการส่งเสริมการศึกษา นอกระบบโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ห้องสมุดประชาชนจังหวัดและห้องสมุดประชาชนอำเภอ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เด็กน้อยลง หรือบางแห่งไม่ได้จัดกิจกรรมสำหรับเด็กเลย จึงทำให้ได้รับความสนใจจากผู้ปกครองไม่มากนัก หรือบางแห่งที่จัดกิจกรรมแต่อาจมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ทำให้ผู้ปกครองไม่ทราบว่า ห้องสมุดประชาชนมีกิจกรรมและบริการ สำหรับเด็กอะไรบ้าง

1.5 บทบาทที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติเป็นตัวอย่าง ได้แก่ การอ่านหนังสือให้บุตรหลานเห็นเป็นตัวอย่างบ่อย ๆ ครั้ง แสดงให้เห็นว่า โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีสภาพการอ่านที่พอสมควร โดยอ่านตามปกติที่เคยปฏิบัติมา แต่ก็ไม่ถึงกับสม่ำเสมอ คาดว่าได้แก่การอ่านหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ปัจจุบัน และอาจจะอ่านเพื่อพักผ่อน มากกว่าที่จะอ่านเพื่อแสวงหาความรู้อย่างจริงจังและสม่ำเสมอ จากการที่ผู้ปกครองได้กล่าวชมเชยหรือให้รางวัลเมื่อเห็นบุตรหลานอ่านหนังสือพิมพ์ หรือดูหนังสือเป็นบางครั้งนั้น พบว่าสอดคล้องกับบทบาทในการจัดหาหนังสือให้เด็กได้อ่านในระดับที่น้อย ทำให้เด็กได้อ่านหรือดูหนังสือน้อยตามไปด้วย โอกาสที่ผู้ปกครองจะได้กล่าวชมเชยเด็กได้เป็นบางครั้งเท่านั้น

ส่วนบทบาทที่ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติเลยนั้น ได้แก่ การพูดคำกลอนอย่างง่าย ๆ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองในปัจจุบัน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลนั้น ส่วนมากอยู่ในวัยหนุ่มสาวสมัยใหม่ที่คำนึงมึนในการใช้หากล่อมเด็กต่าง ๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงไป และเมื่อเด็กถึงวัยเริ่มเรียนแล้ว ผู้ปกครองอาจคิดว่า ไม่จำเป็นที่กล่อมเด็กต่อไปแล้ว แต่ความจริงการพูดกล่อมเด็กหรือพูดคำกลอน ที่เป็นคำคล้องจองสั้น ๆ สามารถพัฒนาทางด้านภาษาให้แก่เด็กได้ เป็นการสอนให้เด็กได้รู้จักคำ เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การอ่านที่ดีอีกทางหนึ่งได้ ส่วนบทบาทอีกประการหนึ่งที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติเลยได้แก่ การเชิคุ่นให้บุตรหลานได้ดูเป็นเรื่อง ๆ ซึ่งการเชิคุ่นนี้ต้องมีอุปกรณ์ คือ หุ่นขี้ผึ้ง อาจทำเองหรือหาซื้อตามร้านค้า แต่มีราคาค่อนข้างแพง ส่วนผู้ปกครองจะต้องมีประสบการณ์และความชำนาญในการเล่านิทานประกอบหุ่นพอสมควร จึงจะทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินได้ ผู้ปกครองบางคนที่ได้ปฏิบัติบทบาทที่เกี่ยวกับ

การเล่านิทาน หรืออ่านหนังสือนิทานให้ฟังแล้ว ก็คิดว่าเป็นการพอเพียงแล้ว เพราะการเล่า นิทานประกอบหุ่นนั้นมีความยุ่งยากพอสมควร จะต้องจัดหาหุ่นให้ตรงกับเรื่องที่จะเล่า หรือ มีหุ่นแล้วแต่ไม่ตรงกับเรื่องที่จะเล่า นับว่าเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติ บทบาทในชั้นเรียน

1.6 เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย บทบาทของผู้ปกครองแล้ว พบว่า ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้แก่บุตรหลานอยู่ในระดับปานกลาง นั้นแสดงว่า ผู้ปกครองได้ปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับปกติไม่มากและก็ไม่น้อยเกินไป แต่เมื่อเปรียบเทียบบทบาท ในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก กับผู้ปกครอง นักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกพิจารณาบทบาทเป็นรายข้อแล้ว พบว่า มีความแตกต่างเป็นรายข้ออย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ทั้งที่ระดับ .01 และ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้นบทบาทในการพาบุตรหลานไปเที่ยว สวนสาธารณะและสวนสัตว์ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในต่างจังหวัด ที่มีสวนสัตว์เล็ก ๆ อยู่นอกตัวเมือง และสวนสาธารณะแบบทั่ว ๆ ไป จึงไม่สามารถชักจูงใจ ให้ผู้ปกครองได้ปฏิบัติตามบทบาทอย่างบ่อยครั้ง ทำให้ค่าเฉลี่ยของบทบาทใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกัน แต่อย่างใด ส่วนบทบาทอีกข้อหนึ่งซึ่งผู้ปกครองได้ปฏิบัติไม่แตกต่างกัน คือ การให้ความสนใจ โดยกล่าวคำชมเชยหรือให้รางวัลแก่เด็กเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือหรือดูหนังสือ โดยที่ผู้ปกครอง ของทั้ง 2 กลุ่ม ปฏิบัติได้ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกล่าวชมเชยเด็กเป็นสิ่งที่กระทำ ได้สะดวกและไม่ยุ่งยากเหมือนวิธีอื่น เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อของบทบาทผู้ปกครอง ทั้ง 2 กลุ่มแล้ว จะพบว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากมีค่าเฉลี่ยมากกว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย แสดงว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย และเมื่อ หาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ชั้นอนุบาล พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า บทบาท ของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของเด็ก นั่นคือนิสัยรัก การอ่านของเด็กเป็นผลมาจากบทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง ถ้าหากผู้ปกครอง

ส่งเสริมมากเด็กก็จะมีนิสัยรักการอ่านมาก ถ้าส่งเสริมน้อย เด็กก็จะมีนิสัยรักการอ่านน้อยเช่นกัน ผลการศึกษาในลักษณะนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัททยา ชินสมบูรณ์ (สัททยา ชินสมบูรณ์ 2527 : 76 - 88) ที่พบว่า ครอบครัวมีอิทธิพลและบทบาทต่อการอ่านหรือการสร้างนิสัยรักการอ่านแก่เด็กเช่นเดียวกันนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ 2529 : 68 - 71) ได้พบว่า ถ้าผู้ปกครองได้ส่งเสริมให้เด็กใช้สิ่งตีพิมพ์เมื่ออายุน้อยในปริมาณมากเท่าใด เมื่อเติบโตขึ้นเด็กจะอ่านสิ่งตีพิมพ์มากขึ้น การส่งเสริมการใช้สิ่งตีพิมพ์ในอดีตของผู้ปกครอง เกี่ยวข้องกับนิสัยการอ่านของเด็ก ครอบครัวสามารถส่งเสริมการอ่านของเด็กได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม และให้เด็กมีนิสัยการอ่านที่ดีได้ และ เคนยอน (Kenyon. 1979 : 1177-A - 1178-A) ได้พบว่า ระดับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงและปานกลาง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสภาพสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่เต็มไปด้วยการสนับสนุนการอ่าน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ นิวแมน (Neuman. 1986 : 338 - 339) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็ก และพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการอ่านนั้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมในการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของเด็ก

2. ทักษะคติในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นไปในทางบวก แสดงว่า ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้ปกครองคิดว่าการอ่านหนังสือจะช่วยให้เด็กเรียนหนังสือเก่ง เป็นที่เชิดหน้าชูตาในสังคม เพราะปัจจุบันมีการแข่งขันกันทางการศึกษามาก เด็กที่เรียนเก่งจะมีโอกาสดีมากกว่าคนอื่น ถ้าหากมีหนทางใดที่จะทำให้บุตรหลานเป็นคนเก่งได้ก็จะสนับสนุนทันที แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในการส่งเสริมการอ่าน ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อยแล้ว ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากจะมีทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมการอ่านมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย นั่นคือ นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมากหรือน้อยเป็นผลมาจากทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิลเลอร์ (Miller. 1984 : 3338-A - 3339-A) ที่พบว่าทัศนคติ ของผู้ปกครองที่มีต่อการอ่านในทางบวกมีผลต่อความถี่ในการปฏิบัติบทบาทและพฤติกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรัก

การอ่านของเด็ก ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้ปกครองของเด็กทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในการส่งเสริมการอ่านในทางบวก แต่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยได้ปฏิบัติบทบาทน้อยกว่าปกติ จึงทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านน้อย ซึ่งอาจจะอธิบายต่อไปได้อีกว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก จึงทำให้ความถี่ในการปฏิบัติบทบาทส่งเสริมการอ่านลดน้อยไป ทำให้มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กด้วย ผลการศึกษาในส่วนนี้สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สหทยา ชินสมบุญ (สหทยา ชินสมบุญ 2527 : 80) ที่พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างการเห็นความสำคัญของการอ่านของผู้ปกครองกับการอ่านของเด็กนักเรียนในทุก ๆ ด้าน

3. ปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง ปรากฏว่า ผู้ปกครองทั้งหมดมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมากมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านน้อยกว่าผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย ซึ่งเป็นผลให้ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กน้อยลง จะมีผลต่อเนื่องไปถึงนิสัยรักการอ่านของเด็กด้วย และจากรายการปัญหาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มต่างก็มีปัญหาเนื่องจากเด็กชอบดูโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือ โดยมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อย มีปัญหาในข้อนี้มากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านมาก ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยรักการอ่านน้อยมีความถี่ในการปฏิบัติบทบาทในการส่งเสริมการอ่านน้อยลงเช่นกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทและเข้าถึงตัวเด็กได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ ในปัจจุบันเนื่องจากเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์ได้ขยายขอบเขตกว้างขวางและแข่งขันกันในด้านการแข่งขัน ถ้าคิดอย่างผิวเผินแล้ว อาจเห็นว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่สร้างความคิดอ่านของเด็กได้ดี เพราะมีทั้งภาพและเสียงที่เร้าความสนใจ แต่การที่มีให้พร้อมนี้จะเป็นการจำกัดจินตนาการของเด็กให้มีย้อย่างเฉพาะ เพราะแทนที่เด็กจะได้สร้างภาพเอง โทรทัศน์ก็จัดแจงสร้างให้เสร็จแล้ว การมีทั้งภาพและเสียงโดยปกติแล้วสามารถสร้างความเข้าใจได้ง่ายและดีกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว แต่การฟังอย่างเดียวกับให้จินตนาการไปได้ไกลกว่าเด็กจะมีอิสระเต็มที่ในการสร้างความคิดฝัน (อิรันท์ อนวัช

2528 : 82) แต่เนื่องจากพ่อ แม่ ไม่มีเวลาควบคุมดูแล เด็กจำนวนมากจึงนั่งดูรายการทางโทรทัศน์อยู่เฉย ๆ จนแทบไม่ได้ลุกไปไหน เมื่อเด็กที่ใช้เวลาส่วนใหญ่กับการดูโทรทัศน์นี้ เข้าเรียนในชั้นอนุบาลเด็กจำนวนมากมักไม่ค่อยจะพูดร่ากับคอยดูรายการที่จะแสดง เด็กเหล่านี้จะมีข้อเสียเปรียบตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนหนังสือ เพราะไม่ค่อยช่างพูด และพูดไม่เก่ง ซึ่งผิดกับเด็กที่ช่างพูดนั้นจะเป็นนักอ่านหนังสือเพราะการที่คุ้นกับการใช้ภาษาจากทางบ้านมีส่วนที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านได้มากขึ้น (ลาร์ริก 2528 : 22 - 23) การมีปัญหาลักษณะนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ แคนยอน (Kenyon. 1979 : 1177-A - 1178-A) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านต่ำ ได้ให้ความสนใจโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการต่อผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาล และห้องสมุดประชาชน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครองที่มีบุตรหลานอยู่ในชั้นอนุบาล

1.1 ผู้ปกครองควรปฏิบัติบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้มีความถี่มากขึ้น เช่น การเล่านิทาน การอ่านหนังสือนานให้ฟัง หรือบทบาทที่ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ควรใช้รายการโทรทัศน์ให้เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการอ่าน โดยอาจมีการพูดคุยถึงเรื่องราวจากรายการโทรทัศน์ให้เด็กเป็นฝ่ายเล่าให้ฟังหรือเปลี่ยนกันเล่าพยายามหาหนังสือที่เกี่ยวกับรายการโทรทัศน์มาแล้วหรืออ่านให้เด็กฟังหลังจากได้ดูโทรทัศน์จบลง และควรจำกัดรายการโทรทัศน์ ให้เด็กดูเพียง 2 - 3 รายการ หรือแบ่งเวลาในการดูโทรทัศน์ให้เด็กตามความเหมาะสม

1.3 ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้สนับสนุนการส่งเสริมการอ่านทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การบอกรับหนังสือพิมพ์ หรือวารสารไว้ประจำที่บ้าน จัดมุมหนังสือหรือห้องสมุดภายในบ้าน โดยจัดหาหนังสืออ้างอิงหรือหนังสือเด็กไว้เท่าที่สามารถทำได้

1.4 ผู้ปกครองควรเป็นตัวอย่างในการอ่านให้กับเด็ก ควรทำให้สม่ำเสมอ และสนใจวิธีส่งเสริมการอ่านเพื่อที่นำมาจัดกิจกรรมภายในบ้าน ควรหาโอกาสพาเด็กไปที่ห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดอื่น ๆ ที่มีการจัดมุมเด็กในวันหยุดหรือในโอกาสที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.5 ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เมื่อโรงเรียนมีโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน หรือมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนอนุบาล

2.1 ครูประจำชั้นควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องเรียนให้มากขึ้น เพื่อทดแทนให้แก่เด็กบางคนที่ไม่มีโอกาสได้รับการส่งเสริมการอ่านจากที่บ้าน

2.2 ครูประจำชั้นควรสังเกตพฤติกรรมการอ่านของเด็กเพื่อที่จะส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กที่สนใจการอ่านได้ทันที

2.3 ทางโรงเรียนควรจัดหาหนังสือเด็กไว้ที่มุมหนังสือในห้องเรียนหรือในห้องสมุดให้มีจำนวนมากขึ้นและใหม่อยู่เสมอ

2.4 โรงเรียนอนุบาลที่มีห้องสมุดควรให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับครูประจำชั้นให้กับเด็กอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ

2.5 บรรณารักษ์ของห้องสมุดโรงเรียนที่มีชั้นอนุบาลหรือชั้นเด็กเล็กควรจัดโครงการที่เอื้อสำหรับเด็กได้นำหนังสือนิทาน หนังสือเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองได้อ่านให้ฟัง หรือนำเทปนิทานไปเปิดฟังที่บ้าน

2.6 บรรณารักษ์ควรจัดพิมพ์เอกสารประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านให้แก่ผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก หรืออาจจะมีการอบรมวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่ผู้ปกครองเพื่อเป็นการกระตุ้นผู้ปกครองส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุดประชาชน

3.1 ควรจัดและพัฒนามุมเด็กให้มากขึ้น พร้อมกับจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

3.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงเมื่อมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก

3.3 ควรกระจายหนังสือเด็กไปสู่หมู่บ้านต่าง ๆ ตามโครงการทับหนังสือสู่ประชาชน เพื่อส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรด้านอาชีพ รายได้และการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมาก และมีนิสัยรักการอ่านน้อย โดยนำมาเปรียบเทียบ และหาความสัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของเด็ก
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน, ความสนใจในการอ่านและนิสัยรักการอ่านของเด็ก
3. ศึกษาความสัมพันธ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในการอ่านของเด็ก
4. ศึกษาโดยการจัดอบรมผู้ปกครองเพื่อฝึกให้รู้จักการส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ แล้วศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ปกครองก่อนและหลังการอบรม หลังจากนั้นก็สังเกตพฤติกรรมการอ่านและความสนใจในการอ่านของเด็กกว่าจะเป็นผลมาจากบทบาทของผู้ปกครองที่ได้รับการอบรมไปโดยอาจเปรียบเทียบกับผู้ปกครองที่ส่งเสริมการอ่านแต่ไม่ได้เข้ารับการอบรมว่าแตกต่างกันหรือไม่

๕

๖

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จรัสพร แหวนทอง "การจัดห้องสมุดในบ้าน" มิตรครู 6 : 55 - 56 มีนาคม 2526
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ จิตวิทยาการอ่าน ไทยวัฒนาพานิช 2525, 144 หน้า
- ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ "การเลือกหนังสือสำหรับเด็ก" จันทร์เกษม 184 : 32 - 35
พฤษภาคม - มิถุนายน 2528
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล ไทยวัฒนาพานิช
2521, 181 หน้า
- ชุติมา สัจจานันท์ "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก" ประชาศึกษา 34 : 8 - 15 พฤศจิกายน
2525
- ชูศรี วงศ์รัตนะ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 270 หน้า
- กิริพันธ์ อนุวัช "เล่านิทานให้หนูฟังหน่อย" แม่และเด็ก 8(148) : 80 - 83, 15 มกราคม
2528
- ทวี บ่อแก้ว และอภรณ์ สันนิบาต จิตวิทยาการศึกษา โอเดียนสโตร์ 2517, 172 หน้า
- ทวีป อภิลิทธิ "การอ่านออกเขียนได้จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต" การศึกษานอกโรงเรียน
4 : 53 - 56 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526
- นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข ประภาพันท์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมานอน การศึกษา 231
ความพร้อมในการเรียนอ่าน โอเดียนสโตร์ 2522, 148 หน้า
- นพพร เพียรพิกุล "เด็กกับหนังสือ" วิทยาสาร 1 : 13 - 15 มกราคม 2522
- นิภา แก้วศรีงาม "พ่อ-แม่-ลูก (ตอนลูกวัยก่อนเข้าเรียน)" ฟ้าราเม 4 : 40 - 49 มีนาคม
2528
- นิก้า ชูโต และกลุ่มจิตต์ พลายเวช สภาพและแนวโน้มหนังสือเด็ก สำนักงานเสริมสร้าง
เอกลักษณ์ของชาติ 2527, 96 หน้า
- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ "ห้องสมุดคุยคุยกับเด็ก ๆ" แม่และเด็ก 8(148) : 92 - 95,
15 มกราคม 2528

บุญเรือน แสงทอง การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบการบริการข่าวสารข้อมูล
ของห้องสมุดประชาชนอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ปรินิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529, 130 หน้า อัดสำเนา

ประเทิน มหาจันทร์ การสอนอ่านเบื้องต้น ชลบุรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขตบางแสน 2523, 326 หน้า

พรมเทพ มั่นตรง บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝังค่านิยม
อันพึงประสงค์ให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2527, 155 หน้า อัดสำเนา

พรรณีภา ล้นทิพย์ การลงรายชื่อกิจกรรม เพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่าน
แก่เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมการอ่าน ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2526, 372 หน้า อัดสำเนา

พวงทอง อ่อนจรรย์ส "การจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน" ศึกษาศาสตร์ มข.
1 : 53 - 62 ตุลาคม - มกราคม 2529

พันทิพา วงศ์ชูแก้ว "สอนลูกให้อ่านหนังสือ" ข่าวสารหอสมุดกลาง มข. 3 : 5 - 11
ธันวาคม 2527

พิบูล ประเสริฐศรี "จะเตรียมตัวลูกน้อยสำหรับการอ่านได้อย่างไร" รักลูก 38 : 122 - 126,
132 มีนาคม 2529

พูนศรี คัมภีรปกรณ์ "การแนะแนวการอ่านในห้องสมุดระดับประถมศึกษา" ศึกษาศาสตร์
1 : 76 - 80 ตุลาคม 2525 - มกราคม 2526

มานะ รัตนโกเศศ "รมช. ศึกษาฯ ให้ข้อคิดผู้ปกครอง" เดลินิวส์ 4 ธันวาคม 2529 หน้า 10
มาลินี นิยมเสมอ "การส่งเสริมการอ่านของเด็ก" ครู 4 : 26 - 28 มกราคม 2523

แก่นมาส ขวลิต แนวทางการส่งเสริมการอ่าน บรรณกิจ 2526, 55 หน้า

รัตนาศิริพานิช "การเสริมความพร้อมในการเรียนอ่าน" คุรุปริทรรศน์ ฉบับความรู้เกี่ยวกับ
เด็ก : 139 - 143, 2522

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ภาควิชา
 วัฒนผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2524, 287 หน้า

ลาร์ริค, แนนซี พบกับลูก : ทำอย่างไรเด็กจะรักการอ่าน แปลโดย ดวงตา (นามแฝง)
 ปรีชา - ดวงตา 2529, 248 หน้า

วิเวก ปางพุฒพงศ์ "เด็กไม่นิยมอ่านหนังสือ ทักษะการอ่านไม่ดี จับประเด็นไม่ได้" ไทยรัฐ
 12 พฤศจิกายน 2528 หน้า 3

ศ. ศุภนิมิตร (นามแฝง) "การเล่านิทานสำหรับเด็กประถม" ประชาศึกษา 11 : 18 - 32
 มิถุนายน 2522

ศิริกาญจน์ โกสุม "การเล่านิทานเพื่อเสริมพัฒนาการทางอารมณ์แก่เด็กก่อนวัยเรียน"
ประชาศึกษา 4 : 37 - 39 พฤศจิกายน 2520

สมาน พลวิชาติ การศึกษามหาบทของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน
ราชสีมาวิทยาลัย ในการส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนักเรียน
ปีการศึกษา 2517 ปรินญาณิพนธ์ กต.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2518, 62 หน้า อัดสำเนา

สไตเกอร์, รัลล์ ซี. ถนนสู่การอ่าน แปลโดย สุนทร โคตรบรรเทา ชมรม.เด็ก 2526,
 229 หน้า

สุจินต์ พนาบุจจุล "การฝึกฝนให้เยาวชนรักการอ่าน" ห้องสมุด 2 : 3 - 17 เมษายน -
 มิถุนายน 2528

_____ "คุณค่าของการอ่าน" จันทร์เกษม 182 : 33 - 34 กันยายน - ตุลาคม 2528

สหทยา ชินสมบุรณ์ อิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสายน้ำทิพย์ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527, 187 หน้า
 อัดสำเนา

สิรินทร์ ช่างโชติ "ท่านจะช่วยบุตรหลานของท่านให้มึนนิสัยรักการอ่านหนังสืออย่างไร"
ห้องสมุด 1 : 30 - 35 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2527

- สุชาดา วัชรวิณี "อ่านคล่อง" ครูไทย 1 : 54, 3 เมษายน 2529
- สุรพงศ์ อัมพันวงษ์ "ชีวิตและสุขภาพ" เดลินิวส์ 1 ธันวาคม 2528, หน้า 8
- อรศรี ศรีดารา ความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 5
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524, 118 หน้า อัดสำเนา
- อิกกะ, มาซารุ รอให้ถึงอนาคตก็สายเสียแล้ว แปลโดย ชีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ
หมอชาวบ้าน 2528, 200 หน้า
- อุทัย วรสุวรรณรักษ์ "การอ่านในกลุ่มเยาวชนไทย" จันทร์เกษม 182 : 6 - 9 กันยายน -
ตุลาคม 2528
- อุบล บุญชู "การฝึกทักษะการอ่าน ประเด็นสำคัญที่ถูกลืมมองข้าม" มิตรครู 4 : 13 - 16
30 กุมภาพันธ์ 2524
- เอมอร ศรีวรรณะ "ดิฉันช่วยให้ลูกพร้อมที่จะอ่านหนังสือ" ชีวิตใหม่ 7 : 50 - 51
กรกฎาคม 2528
- Adams, Bes Porter. About Books and Children. New York, Henry Hoft
and Company, 1954. 573 p.
- Alexander, Douglas Graham. "Dimension of Reading Attitude of Primary
Students," Dissertation Abstracts. 44 124 - A, July, 1983.
- Arburthnot, Hary Hill. Children Reading in Home. Illinois, Scot
Dovesman, 1969. 373 p.
- Azam, Noor. "The Reader is Willing, But the Book Chain is Weak,"
Asian Book Development Newsletter. XV(4) 4 - 5, 1984.
- Bamberger, Richard. Promoting the Reading Habit. Paris, UNESCO,
1975. 52 p.
- Belen, Collantes Mills. Understanding the Young Child and his Curriculum -
Selected Reading. New York, Mac Millan Company, 1972. 489 p.
- Best, John W. Research in Education. New Jersey, Prentice - Hall,
1970. 379 p.
- Blain, Heather Ilene. "A Case Study Comparison Between Early Readers
and Non - Early Readers," Dissertation Abstracts. 44 125 - A,
July, 1983.
- Cohen, Dorothy H. and Marguerita Rudolph. Kindergarten and Early
Schooling. 2nd.ed., New Jersey, Prentice - Hall, 1984. 432 p.

- Dallmann, Matha and others. The Teaching of Reading. 5th.ed., New York, Holt, Rinehart and Winston, 1978. 550 p.
- Frank, Josette. Your Child's Reading Today. New York, Doubleday & Company, 1954. 328 p.
- Harris, Larry A. and Carl B. Smith. Reading Instruction Diagnostic in the Classroom. 3rd.ed., New York, Richard C. Owen Publisher Inc., 1980. 500 p.
- Hover, Kenneth H. and Paul M. Hollingworth. A Handbook for Elementary School Teacher. 3rd.ed., Boston, Allyn and Bacon, 1982. 292 p.
- Johnson, Barbara. Reading Appraisal Guide. Melbourne (Victoria), Australian Council for Education Research, 1979. 79 p.
- John, Palmer O. and Robert W.B. Jackson. Instruction to Statistical Method. New York, Prentice - Hall, 1953. 357 p.
- Judy, Stephen N. The A B C of Literacy A Guide for Parents and Educators. New York, Oxford University Press, 1980. 361 p.
- Kenyon, Gloria Highland. "Study of Relationships of Student/Parent Perceptions of Student Reading Interests and Home Reading Environment," Dissertation Abstracts. 42 177-A - 178-A, July, 1979.
- Lamme, Linda Leonard. "Reading with an Infant," Childhood Education. 5 285 - 289, April - May, 1980.
- Larson, Martha Lelia. "Selected Parent - Teacher Factors That Influence Reading in the Kindergarten," Dissertation Abstracts. 39 6532-A - 6533-A, May, 1979.
- Lee, Carol Sue. "The Contribution of Selected Home Environmental Factors to the Reading Achievement of School Aged Children," Dissertation Abstracts. 45 2051 - A, January, 1985.
- Miller, C. Michael. "Factors Related to Book - Sharing Behaviors of Parents and Young Children," Dissertation Abstracts. 44 3338-A - 3339-A, May, 1984.
- Morrow, Lesley Handel. "Home and School Correlates of Early Interest in Literature," Journal of Educational Research. 4 221 - 230, March - April, 1983.
- Neuman, Susan B. "The Home Environment and Fifth Grade Student Leisure Reading," The Elementary School Journal. 86(3) 335 - 342, January, 1986.

- Smith, Nila Banton. Reading Instruction for Today's Children. New Jersey
Prentice - Hall, 1963. 594 p.
- Staffer, Russell G. Teaching Reading As a Thinking Process. New York,
Harper & Row, 1969. 424 p.
- Stewart, Ida Santos. "Kindergarten Reading Curriculum Reading
Abillities, Not Reading Readiness," Childhood Education. 61(5)
356 - 362, May - June, 1985.
- Strickland, Dorothy S. "On Reading," Childhood Education. 36(2) ·
67 - 64, November - December, 1979.
- Sullivan, George. A Reason to Read A Report on an International
Symposium on the Promotion of the Reading Habit. New York,
Acadamy for Educational Development, 1976. 109 p.
- Thompson, Barbara Jean. "Parents' Perceptions of their Roles and Needs
as Related to their Children' s Reading Development," Dissertation
Abstracts. 42 1079-A - 1080-A, September, 1981.
- Tinker, Miles A. and Constance McCullough. Teaching Elementary Reading.
2nd.ed., New York, Appleton - Century - Crofts, 1962. 613 p.
- Wapole, Ronald E. Elementary Statistical Concepts. New York, Collier
Macmillan, 1976. 231 p.

ภาคผนวก

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามทัศนคติในการส่งเสริมการอ่าน

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่า t
	$\bar{X}_H$	S_H^2	$\bar{X}_L$	S_L^2			$\bar{X}_H$	S_H^2	$\bar{X}_L$	S_L^2	
1	5.0	0	4.4	.2666	3.67*	19	4.8	.1777	4.1	.7666	2.278*
2	5.0	0	4.1	.0999	9.00*	20	4.8	.1777	4.3	.4555	1.987*
3	4.8	.1777	4.2	.1777	3.182*	21	4.4	.9331	3.8	.1777	1.774*
4	4.8	.1777	4.2	.1777	3.182*	22	4.2	.1777	3.4	.9333	2.400*
5	4.9	.0999	4.2	.1777	4.200*	23	4.8	.1777	3.9	.3222	4.025*
6	4.9	.0999	4.1	.0999	8.00*	24	5.0	0	4.4	.2666	3.676*
7	4.6	.2666	3.8	.6222	2.683*	25	5.0	0	4.6	.2666	2.450*
8	4.7	.0544	4.1	.0999	4.828*	26	4.9	.0999	4.3	.8999	1.898*
9	4.6	.2666	3.7	.2333	4.025*	27	4.8	.1777	3.8	1.066	2.611*
10	4.9	.0999	4	.4444	3.857*	28	4.7	.2333	3.7	.8999	2.970*
11	4.9	.0999	4.3	.2333	3.286*	29	4.2	.3999	3.2	1.066	2.611*
12	5	0	4	.2222	6.708*	30	4.5	.2777	4.0	.4444	1.861*
13	4.9	.0999	4.1	.0999	5.657*	31	5.0	0	4.2	.1777	6.00*
14	5	0	4.1	.0999	9.00*	32	4.5	.2777	3.5	.7222	3.162*
15	4.4	.2666	3.9	.5444	1.755*						
16	4.5	.2777	3.6	.4888	3.250*						
17	4.6	.2665	4.1	.3222	2.061*						
18	4.8	.1777	4.2	.1777	3.375*						

1.75 มีค่าอำนาจจำแนก

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามพบาพในการส่งเสริม
การอ่าน จากสูตร

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right\}$$

$$= \frac{26}{26 - 1} \left\{ 1 - \frac{38.8392}{236.7153} \right\}$$

$$\alpha = 0.8694$$

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามทัศนคติในการส่งเสริมการอ่าน

จากสูตร

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

$$= \frac{32}{32 - 1} \left\{ 1 - \frac{11.5458}{99.1256} \right\}$$

$$\alpha = 0.9120$$

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน

จากสูตร

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left\{ 1 - \frac{s_1^2}{s_t^2} \right\}$$

$$= \frac{37}{37 - 1} \left\{ 1 - \frac{37.8154}{315.1692} \right\}$$

$$\alpha = 0.9045$$

ตาราง 23 คะแนนนิยัรการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

จำนวน 264 คน

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน	ครูประจำชั้น ประเมินนิยัร รักการอ่าน	เลือก ของ 3 สิ่ง	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง	รวม
	47	20	3	350	
1	42	16	2	94	154
2	46	9	2	-	57
3	45	8	2	97	152
4	46	4	3	-	53
5	46	6	2	8	62
6	46	5	3	-	54
7	42	8	1	-	51
8	46	10	3	98	157
9	45	10	3	99	157
10	44	7	3	-	54
11	44	7	1	14	65
12	44	7	3	96	150
13	45	6	3	8	62
14	46	2	1	-	49
15	45	8	1	-	54
16	45	8	1	35	89
17	46	5	1	-	52
18	46	7	2	-	55
19	46	6	2	-	54

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
20	46	5	3	-	54
21	46	6	3	12	67
22	43	9	3	-	55
23	43	9	2	99	153
24	45	5	1	-	51
25	45	5	3	-	53
26	43	13	3	114	173
27	46	5	3	-	54
28	46	7	2	-	85
29	45	3	2	-	50
30	45	5	1	-	51
31	46	14	3	112	176
32	43	7	3	122	175
33	43	7	1	-	61
34	41	9	2	135	187
35	39	6	2	60	107
36	39	4	3	24	70
37	43	9	3	-	55
38	42	7	2	46	97
39	44	9	1	-	54
40	43	2	2	3	50

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
41	41	9	1	12	63
42	44	7	2	-	53
43	40	6	1	5	52
44	41	5	2	66	114
45	42	3	1	-	46
46	40	5	3	26	74
47	40	5	3	116	164
48	40	4	3	30	77
49	43	3	2	19	67
50	45	9	2	39	95
51	42	6	3	38	89
52	40	5	2	36	83
53	45	7	3	43	98
54	44	14	3	69	130
55	42	5	2	-	49
56	41	16	3	112	172
57	44	3	3	16	66
58	44	2	3	-	49
59	45	5	1	-	51
60	40	6	1	69	116

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
61	46	5	3	9	63
62	45	6	3	7	61
63	43	6	3	-	52
64	45	17	2	59	123
65	43	6	3	20	72
66	42	6	3	60	111
67	41	2	1	32	76
68	40	13	3	33	89
69	46	5	3	30	84
70	37	6	1	8	52
71	44	10	1	-	55
72	41	9	1	-	51
73	44	9	3	-	66
74	45	4	2	27	78
75	46	6	3	82	137
76	36	6	1	67	110
77	43	7	1	-	51
78	45	5	1	-	51
79	46	15	3	143	207
80	46	5	1	-	52

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน	เลือก ของ 3 สิ่ง	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง	รวม
	47	20	3	350	
81	45	6	2	-	53
82	46	5	1	-	52
83	45	6	2	-	52
84	45	5	3	-	53
85	43	6	1	-	50
86	45	6	3	32	86
87	42	7	1	-	50
88	37	4	1	-	42
89	45	2	1	-	48
90	45	4	1	-	50
91	46	7	2	138	193
92	38	7	2	140	187
93	43	5	3	-	51
94	43	14	3	146	206
95	44	4	1	-	49
96	46	6	3	60	115
97	46	4	1	-	51
98	46	4	3	-	53
99	45	6	1	-	52
100	46	5	3	-	54

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
101	46	4	1	-	51
102	47	7	3	65	122
103	44	4	3	67	118
104	42	14	3	65	124
105	41	6	3	-	50
106	42	9	1	6	58
107	43	8	3	-	54
108	42	17	3	30	92
109	44	12	2	-	58
110	39	12	2	47	100
111	45	14	2	23	84
112	44	17	3	22	86
113	41	19	1	-	61
114	45	18	2	12	77
115	45	17	3	-	65
116	42	10	1	-	53
117	43	13	3	47	106
118	40	13	1	-	54
119	43	13	3	-	59
120	43	18	3	13	77

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม การอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
121	42	10	3	-	55
122	43	16	3	13	74
123	43	17	2	-	62
124	43	16	2	111	172
125	45	15	1	-	61
126	43	12	2	30	87
127	45	17	3	70	135
128	43	18	3	82	146
129	42	8	1	-	51
130	40	12	1	-	53
131	39	13	1	-	53
132	41	11	2	77	131
133	45	16	3	104	168
134	45	16	3	-	64
135	45	10	2	-	57
136	42	17	1	-	60
137	40	9	3	48	100
138	41	10	1	-	52
139	45	14	3	67	129
140	45	12	3	27	87

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
141	46	15	3	-	64
142	46	17	3	61	127
143	45	17	2	74	138
144	45	18	2	16	81
145	41	8	2	23	74
146	42	6	1	14	63
147	44	11	2	12	67
148	42	4	1	-	47
149	41	13	3	22	79
150	45	18	3	80	146
151	44	6	2	-	52
152	45	14	2	-	61
153	45	14	1	-	60
154	42	14	3	110	169
155	46	6	2	-	54
156	45	11	3	-	59
157	44	7	3	-	54
158	46	14	3	60	123
159	42	8	2	11	63
160	40	13	1	12	66

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน	เลือก ของ 3 สิ่ง	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง	รวม
	47	20	3	350	
161	43	18	3	78	142
162	44	13	3	2	62
163	43	4	1	-	48
164	46	13	3	-	62
165	46	15	1	19	81
166	46	6	3	-	55
167	43	3	1	-	47
168	44	5	3	-	52
169	43	9	1	-	53
170	45	14	2	-	61
171	44	9	1	48	102
172	43	5	1	46	95
173	43	7	2	-	52
174	45	5	1	-	51
175	41	12	1	-	54
176	45	8	3	110	166
177	42	2	1	-	45
178	44	7	1	-	52
179	45	8	1	-	54
180	45	9	2	-	56

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
181	38	9	3	-	50
182	44	11	2	125	182
183	44	8	3	105	160
184	44	8	2	-	54
185	45	8	3	41	97
186	43	7	2	80	132
187	45	13	1	37	96
188	45	9	3	9	66
189	42	8	2	101	153
190	45	7	1	42	95
191	44	8	2	-	54
192	45	8	2	68	123
193	44	9	3	-	56
194	45	8	3	53	109
195	42	8	2	-	52
196	43	7	1	-	51
197	45	8	1	32	86
198	41	7	2	-	50
199	44	5	1	-	50
200	43	7	2	93	145

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน	เลือก ของ 3 สิ่ง	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง	รวม
	47	20	3	350	
201	44	11	2	-	57
202	40	13	2	37	92
203	43	12	2	23	80
204	45	8	1	-	54
205	46	7	1	27	81
206	45	14	1	13	73
207	46	14	3	-	63
208	43	10	3	16	72
209	42	6	1	-	49
210	42	4	1	15	62
211	44	13	2	131	190
212	46	10	2	19	77
213	44	9	3	28	84
214	44	6	3	15	68
215	43	4	2	23	72
216	42	17	3	134	196
217	44	2	3	16	65
218	44	8	3	146	201
219	44	10	1	125	180
220	45	8	2	46	101

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
221	42	2	1	-	45
222	43	16	3	158	220
223	44	12	1	24	81
224	43	7	1	43	94
225	40	6	3	152	201
226	45	6	3	14	68
227	40	9	3	28	80
228	45	13	1	33	92
229	43	5	1	14	63
230	43	3	1	-	47
231	42	3	1	-	46
232	40	12	2	166	220
233	42	6	3	-	51
234	43	11	3	-	57
235	43	13	1	-	57
236	43	11	2	-	56
237	44	14	3	-	61
238	46	16	2	67	131
239	46	15	1	-	62
240	45	15	3	36	99

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
241	47	14	2	-	63
242	47	11	3	-	61
243	46	14	1	-	61
244	40	2	1	-	43
245	47	14	2	-	63
246	44	13	2	76	135
247	43	13	1	-	57
248	44	9	1	-	54
249	47	15	1	100	163
250	43	16	3	26	88
251	47	17	1	-	65
252	45	16	3	-	64
253	44	10	1	-	55
254	43	10	1	-	54
255	43	10	3	-	56
256	43	12	1	-	56
257	43	10	3	-	56
258	43	15	3	-	61
259	42	11	2	-	55
260	46	16	2	66	130

ตาราง 23 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบ ความพร้อม รักการอ่าน 47	ครูประจำชั้น ประเมินนิสัย รักการอ่าน 20	เลือก ของ 3 สิ่ง 3	สังเกตความสนใจ หนังสือ 10 ครั้ง 350	รวม
261	46	10	2	-	58
262	41	7	1	-	49
263	36	2	1	-	39
264	42	14	3	22	81

แบบสอบถาม

บทบาท ทัศนคติ และปัญหาในการส่งเสริมการอ่านของ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บทบาท ทัศนคติ และปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล โดยคาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการอ่านหรือจัดกิจกรรมการอ่านให้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลในโอกาสต่อไป
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน จำนวน 13 หน้า
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครอง
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการส่งเสริมการอ่าน
 - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน
3. แบบสอบถามแต่ละตอน มีคำชี้แจงเฉพาะ ดังนั้นในการตอบแบบสอบถามขอให้ผู้ปกครองนักเรียนทุกท่าน กรุณาปฏิบัติตามคำชี้แจงเหล่านั้นให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอ่านและการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในปกครองของท่านมากที่สุด
4. คำว่า "เด็ก" ที่ใช้ในแบบสอบถาม หมายถึง บุตรหลาน หรือเด็กในปกครองของท่านที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล โรงเรียนอนุบาลแพรว
5. คำตอบของท่านทุกประเด็นจะนำไปใช้ในการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลเสียต่อตัวนักเรียนผู้ปกครอง หรือโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่แต่ประการใด ขอขอบพระคุณผู้ปกครองของนักเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอแสดงความนับถือ

วิทยา วิมลถนอม

นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์ มศวพระสวนมิตร

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
และโปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของท่าน

ประถมศึกษา (ป.1 - ป.7) หรือเทียบเท่า

ระดับมัธยมศึกษา (ม.1 - ม.6) หรือเทียบเท่า

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สูงกว่ามัธยมศึกษาแต่ต่ำกว่าปริญญาตรี)

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. อาชีพของท่านคือ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาท ในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กในความปกครอง
ของท่าน

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ท่านได้ปฏิบัติจริง

1. ท่านเล่านิทานให้บุตรของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 15 ครั้ง

☐ 11 - 15 ครั้ง

☐ 6 - 10 ครั้ง

☐ ไม่เกิน 5 ครั้ง

☐ ไม่เคยทำเลย

2. ท่านเล่านิทานครั้งละกี่เรื่อง

☐ ครั้งละ 3 เรื่องขึ้นไป

☐ ครั้งละ 2 เรื่อง

☐ ครั้งละ 1 เรื่อง

☐ ไม่แน่นอน

☐ ไม่เคยเล่าเลย

3. ท่านใช้เวลาเท่าใดในการอ่านนิทานแต่ละครั้ง

☐ มากกว่า 15 นาที	☐ 11 - 15 นาที
☐ 6 - 10 นาที	☐ 1 - 5 นาที
☐ ไม่เคยมีเวลาเล่าเรื่อง	

4. ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลานของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยอ่านให้ฟังเลย	

5. ท่านอ่านหนังสือนิทานให้บุตรหลานของท่านฟังอย่างน้อยประมาณครั้งละกี่นาที

☐ มากกว่า 15 นาที	☐ 11 - 15 นาที
☐ 6 - 10 นาที	☐ 1 - 5 นาที
☐ ไม่เคยอ่านให้ฟังเลย	

6. ท่านเคยเปิดเทปนิทานให้บุตรหลานของท่านฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยเปิดให้ฟังเลย	

7. ท่านเล่าเรื่องจากหนังสือหรือเรื่องที่ได้อ่านจากหนังสือ ให้บุตรหลานฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยเล่าเลย	

8. ท่านพูดคำกลอนอย่างง่าย ๆ ให้บุตรหลานฟังประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยพูดให้ฟังเลย	

9. ท่านเคยเช็ดหุ่นให้บุตรหลานดูเป็นเรื่อง ๆ ประมาณเดือนละกี่ครั้ง
☐ มากกว่า 3 ครั้ง	☐ 3 ครั้ง
☐ 2 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง
☐ ไม่เคยทำเลย	
10. ท่านซื้อเทปนิทานไว้ให้บุตรหลานฟังที่บ้านมีทั้งหมดประมาณกี่ม้วน
☐ มากกว่า 9 ม้วน	☐ 7 - 9 ม้วน
☐ 4 - 6 ม้วน	☐ 1 - 3 ม้วน
☐ ไม่เคยซื้อเลย	
11. ท่านซื้อหนังสือพิมพ์ หรือบอกรับเป็นสมาชิกประจำวัน ๆ ละกี่ฉบับ
☐ มากกว่า 2 ฉบับ	☐ 2 ฉบับ
☐ 1 ฉบับ	☐ จำนวนไม่แน่นอน
☐ ไม่เคยซื้อเลย	
12. ท่านซื้อวารสารเด็กหรือวารสารที่มีภาคพิเศษสำหรับเด็กเดือนละกี่ฉบับ
☐ มากกว่า 2 ฉบับ	☐ 2 ฉบับ
☐ 1 ฉบับ	☐ จำนวนไม่แน่นอน
☐ ไม่เคยซื้อเลย	
13. ท่านซื้อของเล่น หรือเกมส์ต่าง ๆ ให้บุตรหลานประมาณกี่อย่างต่อ 1 ปี
☐ มากกว่า 6 อย่าง	☐ 5 - 6 อย่าง
☐ 4 - 3 อย่าง	☐ 1 - 2 อย่าง
☐ ไม่เคยซื้อเลย	
14. ท่านเคยอธิบายหนังสือรูปภาพหรือรูปภาพต่าง ๆ ให้บุตรหลานได้เข้าใจประมาณเดือนละกี่ครั้ง
☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยทำเลย	

15. ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไปร้านขายหนังสือประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยพาไปเลย	

16. ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไปเที่ยวสวนสาธารณะ ประมาณเดือนละกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 5 ครั้ง	☐ 4 - 5 ครั้ง
☐ 2 - 3 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า
☐ ไม่เคยพาไปเลย	

17. ท่านเคยพาบุตรหลานของท่านไปเที่ยวสวนสัตว์ (เช่น ที่ ช่อแฮ, เชียงใหม่, เขาดิน) หรือที่พาต้า)

☐ เดือนละ 2 ครั้งขึ้นไป	☐ เดือนละ 1 ครั้ง
☐ มากกว่า 5 ครั้งต่อปี	☐ ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี
☐ ไม่เคยเลย	

18. ท่านเคยพาบุตรหลานเข้าไปในห้องสมุดประชาชนหรือที่อื่น ๆ ประมาณกี่ครั้ง

☐ มากกว่า 2 ครั้งต่อเดือน	☐ 1 - 2 ครั้งต่อเดือน
☐ 1 - 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง	☐ 4 - 6 เดือนต่อ 1 ครั้ง
☐ ไม่เคยพาไปเลย	

19. ท่านเคยให้ของขวัญเป็นหนังสือเด็กให้แก่บุตรหลานของท่านเนื่องในโอกาสอะไรบ้าง

☐ สอบได้คะแนนดี	☐ เนื่องในวันเกิด
☐ วันขึ้นปีใหม่	☐ วันเปิดเทอม
☐ ไม่เคยให้เลย	

20. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็ก เนื่องในวันเกิด ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยให้เลย	

21. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็ก เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยให้เลย	

22. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของเด็ก เนื่องในวันเปิดเทอม ให้แก่บุตรหลานของท่านกี่ครั้ง (ตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงปัจจุบัน)

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยให้เลย	

23. ท่านเคยให้หนังสือหรือเกมส์ต่าง ๆ เป็นรางวัลแก่บุตรหลานของท่านเนื่องในโอกาส พิเศษต่าง ๆ ประมาณกี่ครั้ง (ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน)

☐ มากกว่า 6 ครั้ง	☐ 5 - 6 ครั้ง
☐ 3 - 4 ครั้ง	☐ 1 - 2 ครั้ง
☐ ไม่เคยให้เลย	

24. ท่านเคยอ่านหนังสือให้บุตรหลานของท่านเห็นเพียงใด

☐ สม่ำเสมอ	☐ บ่อย ๆ
☐ เป็นบางครั้ง	☐ น้อยครั้ง
☐ ไม่เคยเลย	

25. เมื่อบุตรหลานของท่านอ่านหนังสือหรือดูหนังสือภาพ ท่านให้ความสนใจโดยการกล่าว ชมเชยหรือให้รางวัลแก่เด็กอย่างไรบ้าง

☐ สม่ำเสมอ	☐ บ่อย ๆ
☐ เป็นบางครั้ง	☐ น้อยครั้ง
☐ ไม่เคยให้เลย	

26. นอกเหนือจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ แล้ว ท่านเคยซื้อหนังสือการ์ตูน หรือหนังสือเด็ก
ให้แก่บุตรหลานของท่านเพียงใด

☐ สม่ำเสมอ

☐ บ่อย ๆ

☐ เป็นบางครั้ง

☐ น้อยครั้ง

☐ ไม่เคยเลย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดแสดงทัศนะหรือความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านในข้อความ
ที่มีช่องว่างให้เลือกตอบ 5 ช่อง เมื่ออ่านแล้วเกิดความรู้สึก หรือมีความคิดเห็น
หรือการกระทำที่ตรงกับความต้องการของท่าน โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ตารางคำตอบที่ท่านเลือกในแต่ละข้อ เพียงช่องเดียว (กรุณาขีดตอบทุกข้อ)

ข้อ	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ</u> <u>การอ่านและการส่งเสริม</u> <u>การอ่านอย่างไรบ้าง</u>					
1	การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้					
2	การอ่านทำให้เกิดความริเริ่ม สร้างสรรค์					
3	ทำให้ติดตามข่าวได้อย่างรวดเร็ว ทันโลก ทันเหตุการณ์					
4	ทำให้เฉลียวฉลาด ทันคน					
5	ทำให้รู้จักคิดและไตร่ตรอง อย่างรอบคอบ					
6	ทำให้รู้จักปรับปรุงตนเอง					
7	การอ่านมีไว้เพื่อการศึกษา เล่าเรียนเท่านั้น มิได้มีเพื่อความ เพลิดเพลินเลย					
8	การอ่านช่วยตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ ..					
9	ค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือ เป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม					

ข้อ	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10	หนังสือเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย					
11	การอ่านหนังสือไม่ให้อะไร อันใดเลย					
12	การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลา ว่างที่ดี					
13	การอ่านทำให้เสียเวลา					
14	การอ่านหนังสือทำให้รอบรู้					
15	การให้ยืมหนังสือซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งที่น่ารำคาญ					
16	หนังสือทุกประเภทควรอ่าน					
17	ใน 1 วัน ควรอ่านหนังสือพิมพ์ อย่างน้อยวันละ 1 ฉบับ					
18	การอ่านโดยทั่วไปไม่ทำให้รู้อะไร เพิ่มขึ้นเลย					
19	มีหนังสือดี ๆ อีกมากที่ควรอ่าน					
20	อ่านหนังสือดีกว่าไม่ทำอะไรเลย					
21	หนังสือเป็นของขี้จุก					
22	เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพื่อให้ สอบได้คะแนนดี ๆ เท่านั้น					
23	การอ่านหนังสือมีความสำคัญ ต่อเด็กมาก					
24	ผู้ปกครองควรเป็นตัวอย่างที่ดี เกี่ยวกับการอ่านหนังสือให้แก่เด็ก					
25	เด็กควรได้รับการส่งเสริมและ ปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์					

ข้อ	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
26	ควรกระตุ้นให้เด็กสนใจการอ่าน ตั้งแต่วัยเยาว์					
27	ยังไม่จำเป็นต้องปลูกฝังนิสัยรัก การอ่านให้กับเด็ก					
28	เด็กควรอ่านหนังสือเรียนเพียง อย่างเดียว					
29	ส่งเสริมให้เด็กทำอย่างอื่น เช่น เล่นดนตรีหรือเล่นกีฬาดีกว่า ส่งเสริมการอ่าน					
30	การเล่านิทานเป็นสิ่งที่ดี สำหรับเด็ก					
31	หนังสือมีส่วนช่วยพัฒนาสมองเด็ก					
32	ผู้ปกครองไม่ควรซื้อหนังสือ การ์ตูนให้เด็กอ่าน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการส่งเสริมการอ่าน

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้จะเป็นรายการปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน
ให้แก่บุตรหลานของท่าน ขอให้ท่านพิจารณาว่าในแต่ละข้อเป็นปัญหาต่อท่านเพียงใด
แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน

ข้อ	รายการปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเด็ก					
2	รายได้ครอบครัวน้อย					
33	ไม่มีเงิน					
4	ไม่รู้วิธีที่จะทำให้เด็กรักหนังสือ					
5	สุขภาพร่างกายไม่ดี					
6	หนังสือเด็กมีราคาแพง					
7	ไม่มีเวลาเล่านิทานให้เด็กฟัง					
8	ไม่มีอุปกรณ์ในการส่งเสริมการอ่าน					
9	ขาดความชำนาญในการเล่านิทาน					
10	เล่านิทานไม่เป็น					
11	ไม่มีหนังสือนิทานสำหรับเด็ก					
12	ที่พักไม่เหมาะสมกับการส่งเสริม การอ่าน					
13	มีธุรกิจมาก					
14	ร้านหนังสืออยู่ไกล					
15	ไม่รู้จักที่ตั้งของร้านขายหนังสือ					
16	จัดหาหนังสือถูกใจไม่ได้เพราะ หนังสือเด็กมีขายน้อย					

ข้อ	รายการปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17	เลือกหนังสือให้เหมาะสมกับเด็ก ไม่ถูก					
18	ไม่ยอม让孩子อ่านหนังสือ					
19	ไม่ชอบอ่านหนังสือได้เด็กฟัง					
20	ไม่ชอบพูดคุยกับลูกหรือกับบุตรหลาน					
21	ไม่รู้ว่าจะเล่านิทานเรื่องอะไรดี					
22	ไม่รู้ว่าจะเด็กชอบนิทานประเภทใด					
23	ไม่มีเวลาเลือกซื้อหนังสือนิทาน					
24	ไม่ยอมให้ลูกฟังนิทานเพราะ ลูกจะติดทำให้ต้องเล่าให้ฟังบ่อย					
25	กลัวลูกติดหนังสือการ์ตูนหรือ หนังสือนิทานจนไม่ชอบอ่าน หนังสือเรียน					
26	ไม่มีเทปนิทานเพราะเทปนิทาน มีราคาแพง					
27	ไม่มีเครื่องเล่นเทปเพื่อจะเปิดเทป นิทาน					
28	เด็กไม่สนใจหนังสือ					
29	เด็กไม่สนใจกิจกรรมส่งเสริม การอ่านที่จัดให้					
30	ไม่รู้ว่าจะห้องสมุดประชาชนมี บริการสำหรับเด็ก					

ข้อ	รายการปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	ไม่มีวารสารที่เหมาะสมสำหรับเด็ก					
32	ไม่รู้ว่ายาวสารฉบับใดมี ภาคพิเศษสำหรับเด็ก					
33	ไม่มีหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก					
34	ไม่รู้ว่ายาวหนังสือพิมพ์ฉบับใดมี ภาคพิเศษสำหรับเด็ก					
35	ไม่มีรายการส่งเสริมการอ่าน ทางวิทยุโทรทัศน์					
36	ไม่ทราบว่ามีการส่งเสริม การอ่านสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ อะไรบ้าง					
37	เด็กชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอ่าน หนังสือ					

ข้อเสนอแนะหรือเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบ

ความพร้อมทางการอ่าน

ของเด็กก่อนวัยเรียน

ฉบับ 1

รวมคะแนน

ตอน	คะแนน
1	
2	
3	
4	

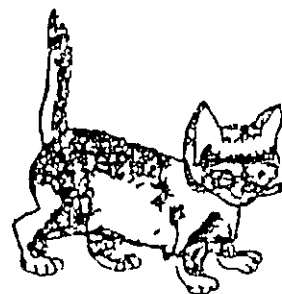
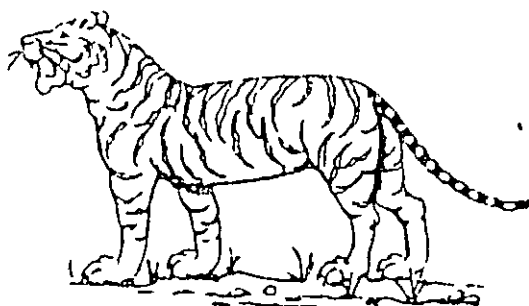
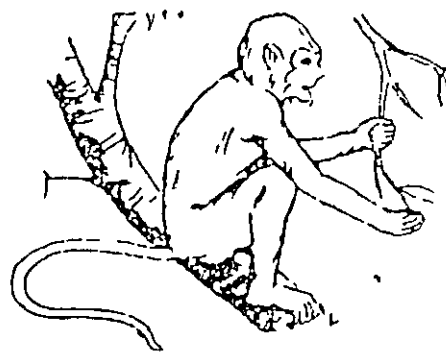
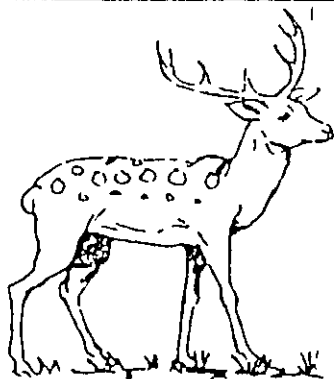
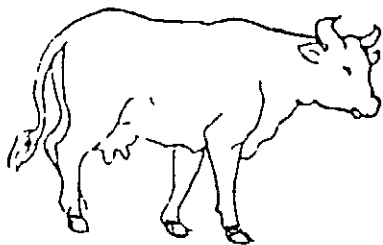
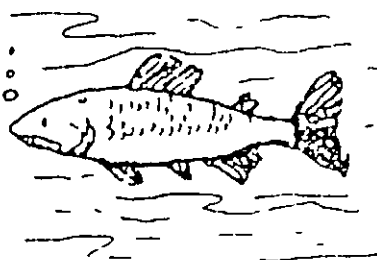
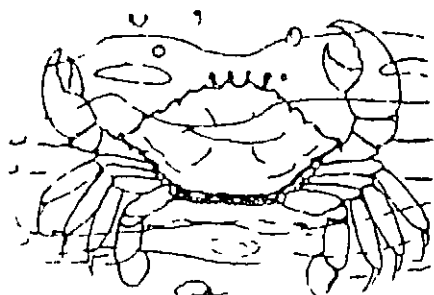
ชื่อ (ต ข .ด ณ.) _____ สกุล _____

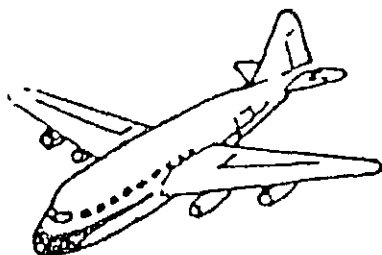
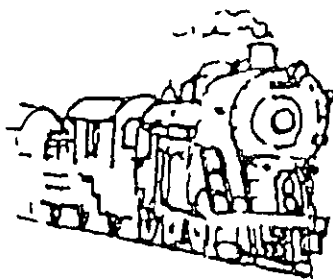
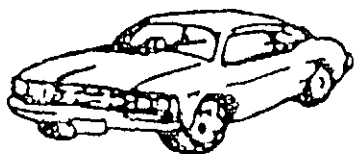
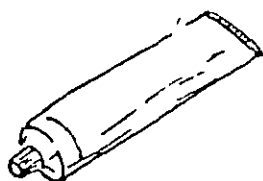
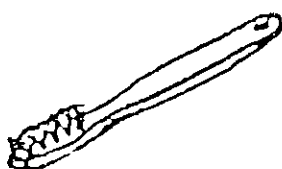
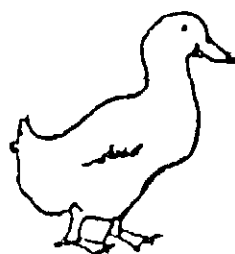
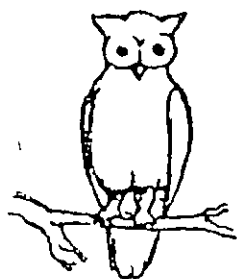
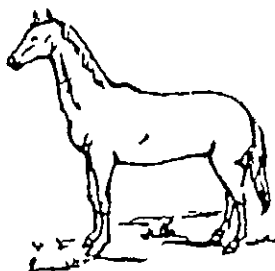
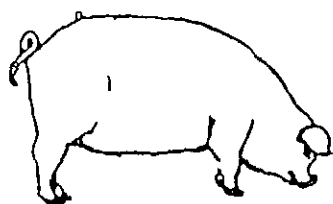
อายุ _____ ปี _____ เดือน

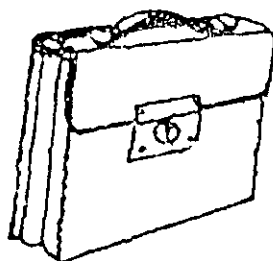
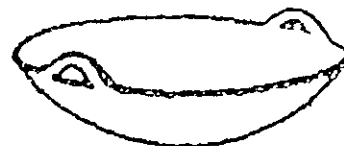
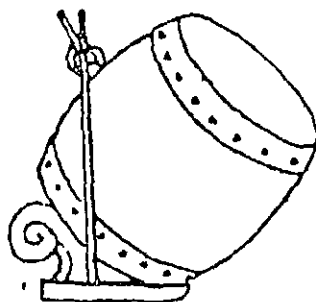
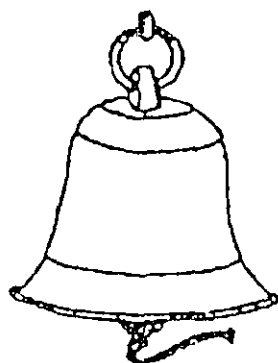
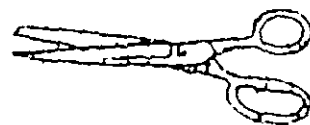
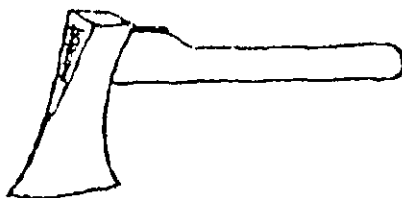
ตอนที่ 1

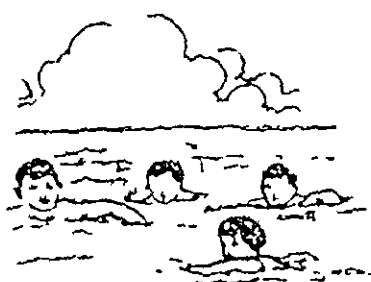
การรู้ความหมายของคำ

จงขีดกากบาทบนรูปที่สั่ง

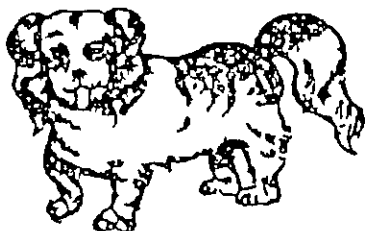
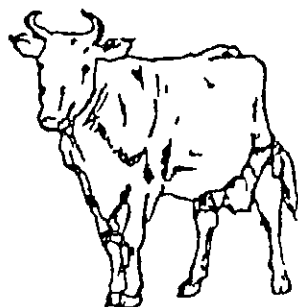
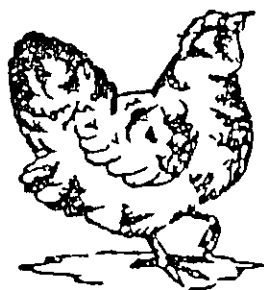
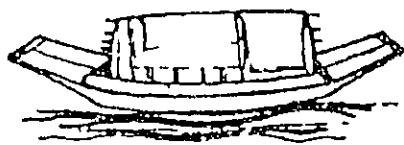
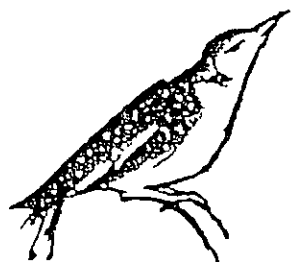

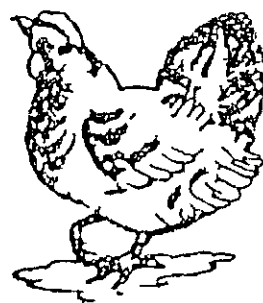
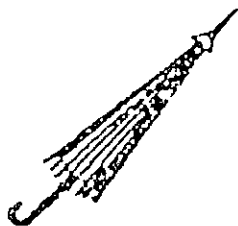
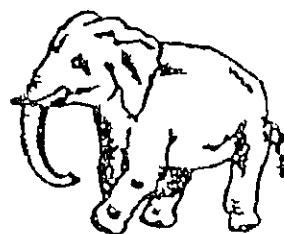
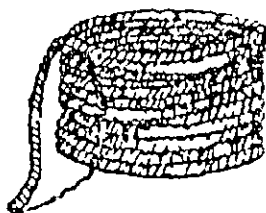
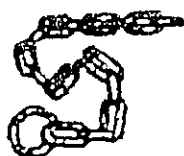

ตอนที่ 3

151

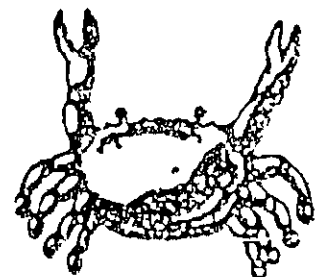
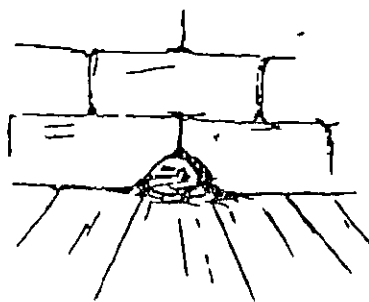
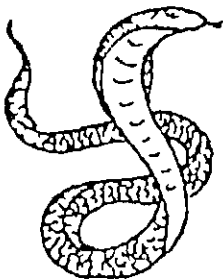
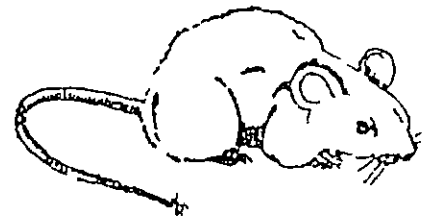
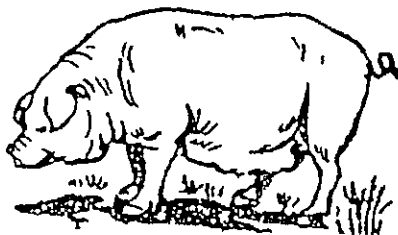
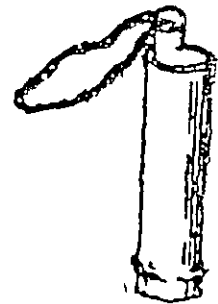
การทำตามคำสั่ง

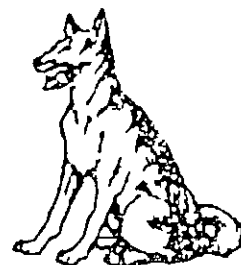
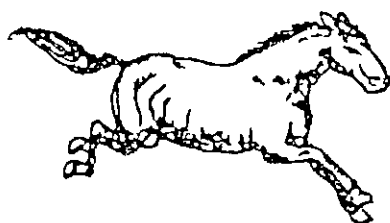
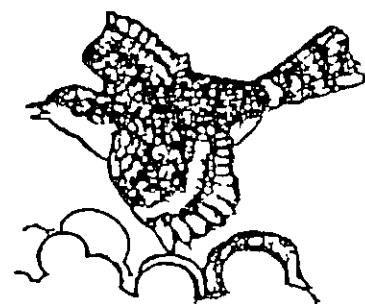
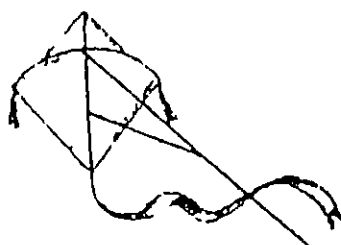

ตอนที่ 4

การจำแนกความแตกต่างของเสียง

แบบทดสอบ

ความพร้อมทางการอ่าน

ของเด็กก่อนวัยเรียน

ฉบับ 2

รวมคะแนน

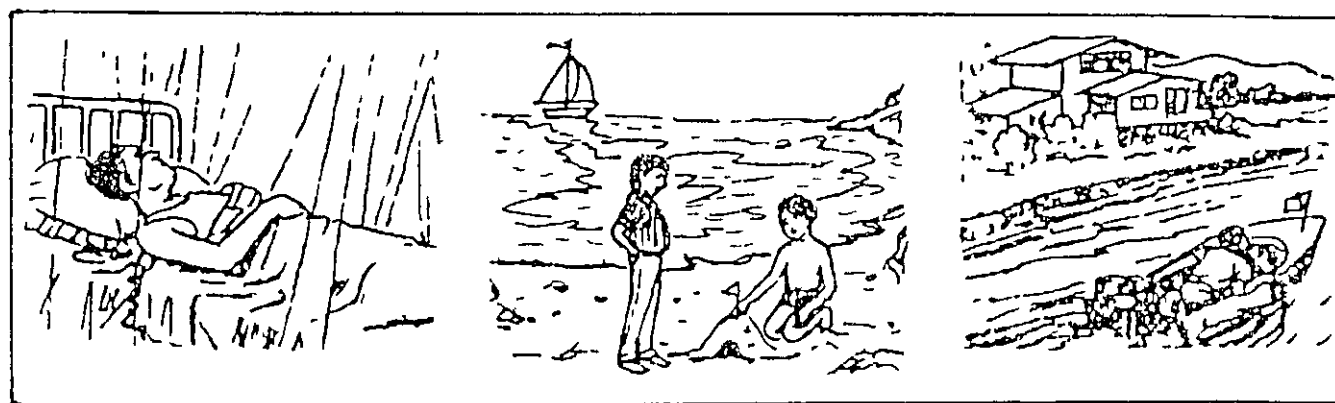
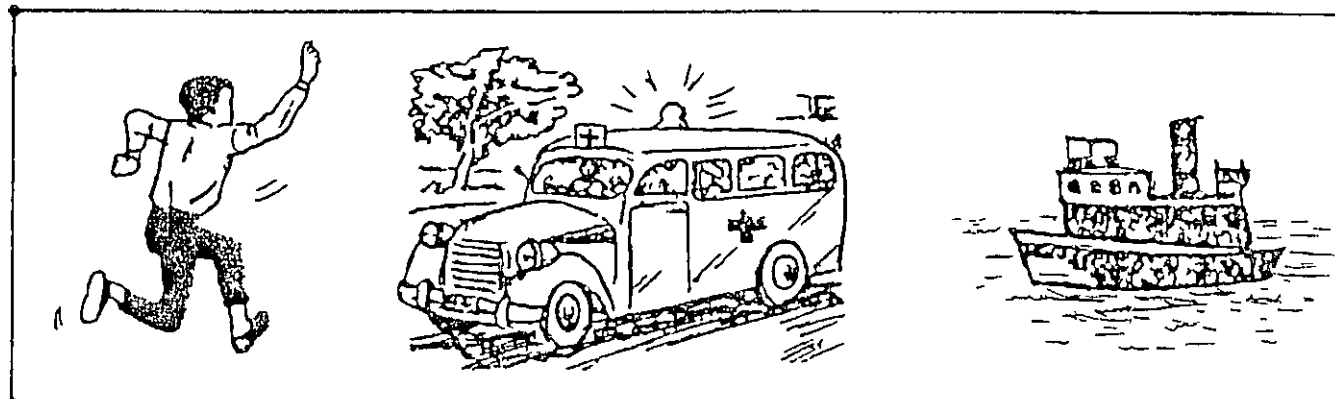
ก่อน	คะแนน
5	
6	
7	

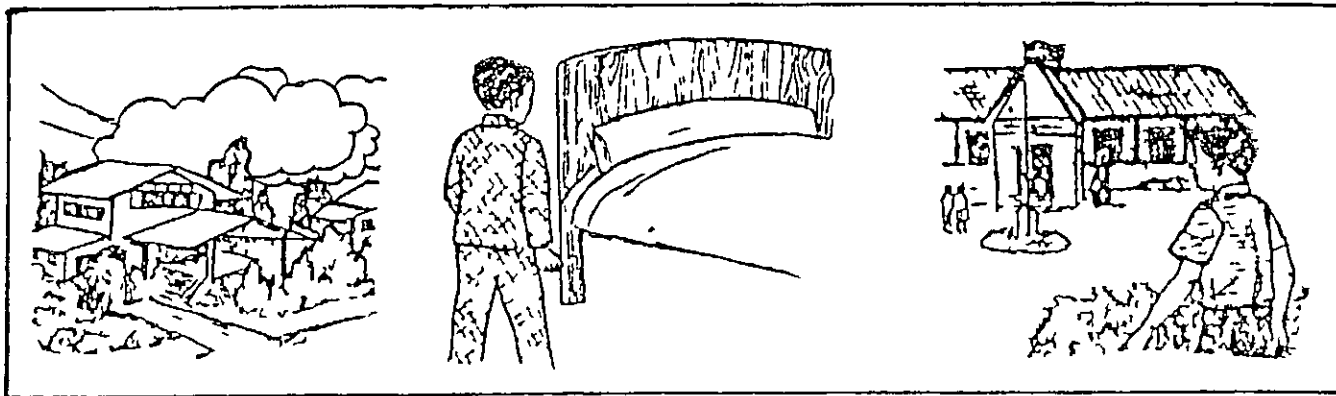
ชื่อ (ต.ช. . ต.ญ) _____ สกุล _____

อายุ _____ ปี _____ เดือน

ตอนที่ 5

ความเข้าใจเรื่อง

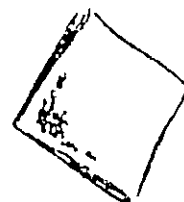
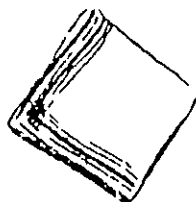
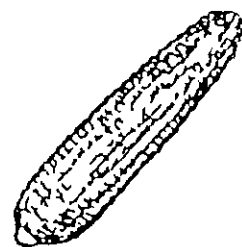
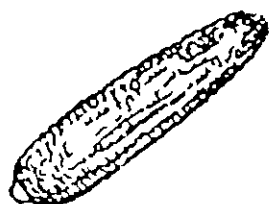

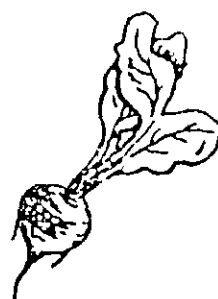
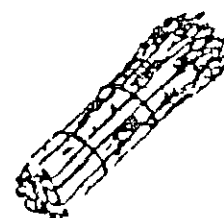
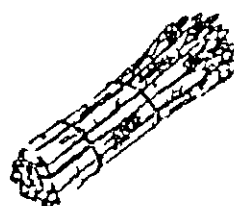
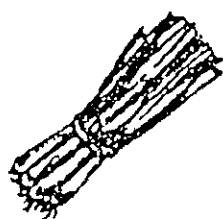
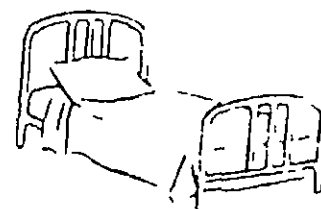
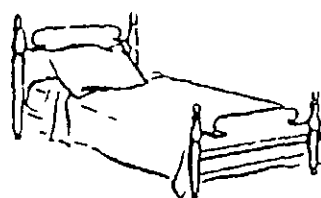
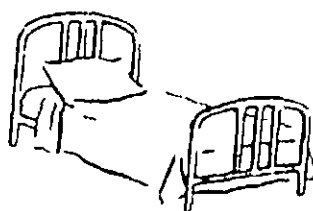

ตอนที่ 6

การจําแนกความแตกต่างของภาพ

จงขีดกากบาทบนรูปที่ไม่เหมือนกับรูปอื่น

ตอนที่ 7

กาธจำแนกความแตกต่างของ ษัษธ

น

ม

น

ณ

ณ

ณ

พ พ

พ ฝ

พ พ

๑๑๗

๑๑๑

๑๑๑

๑๑๑

๑๑๑

๑๑๑

685

685

985

แบบประเมินนิสัยรักการอ่าน

ชื่อผู้ถูกประเมินชั้น
 ผู้ประเมิน

รายการประเมิน	ทำ	ไม่ทำ
1. ขอบดูหนังสือที่มุมหนังสืออยู่เสมอ ฯ		
2. นำหนังสือจากบ้าน มาดูที่โรงเรียนบ่อย ฯ		
3. ชอบเล่าเรื่องในหนังสือให้เพื่อนฟัง		
4. เล่านิทานเป็นเรื่อง ฯ ได้		
5. จำกลอนง่าย ฯ และเพลงสั้น ฯ ได้ดี		
6. ชอบฟังครูเล่าเรื่องจากหนังสือ		
7. สามารถล้อยตามเนื้อเรื่องที่เล่าให้ฟังได้ โดยการซักถาม หรือได้ตอบ ต่อเติมคำพูดในเนื้อเรื่องได้		
8. เคยขอยืมหนังสือไปดูหรืออ่านที่บ้านได้		
9. กระตือรือร้น หรือแสดงออกในลักษณะที่สนใจ ดีใจ เมื่อครูพาไปห้องสมุด		
10. ชอบไปอ่านหรือดูหนังสือที่ห้องสมุดในตอนเช้าเสมอ		
11. สามารถเล่าเรื่องจากรูปภาพได้		
12. ชอบเล่นเกม เกี่ยวกับรูปภาพหรือตัวอักษรเสมอ ฯ		
13. มักจะรเฝ้าให้เล่าเรื่อง หรือนิทานเสมอ ฯ		
14. ชอบแสดงเลียนแบบตามเนื้อเรื่อง จากหนังสือหรือนิทาน		
15. พยายามจดจำคำที่เคยเห็นในหนังสือได้		
16. ในขณะที่เพื่อนเล่น มักจะแยกไปอ่านหนังสือหรือดูหนังสือ		
17. สนใจข่าวจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ โดยมักจะเล่าให้ครู หรือเพื่อนฟัง หรือซักถามเกี่ยวกับข่าวนั้น ฯ		

รายการประเมิน	ทำ	ไม่ทำ
18. ถ้ามถึงหนังสือใหม่อยู่เสมอ		
19. จับหรือพลิกหนังสืออย่างถูกต้องและเหมาะสม		
20. สามารถอ่านหนังสือได้แล้ว		

แบบสังเกตความสนใจในการเลือกระหว่างหนังสือกับสิ่งของหรือของเล่น

ชื่อผู้สังเกต สังเกตชั้น

วัน/เดือน/ปี

รายชื่อผู้ถูกสังเกต	หนังสือ	คินน้ามัน	บล็อกไม้
1.	1	3	2
2.	2	1	3
3.	3	1	2

ฯลฯ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นายวิทยา วิมลนอม
เกิด วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2501
ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 130 หมู่ 4 ตำบลร่องกาฬ อำเภอสว่างเม่น จังหวัดแพร่
การศึกษา สำเร็จครุศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2526
การทำงาน รับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนอนุบาลแพร่
 อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่